

ÎMPREUNĂ
MAI PUTERNICI

BULETINUL INFORMATIV AL DELEGAȚIEI UNIUNII EUROPENE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

**COOPERAREA UE – R. MOLDOVA:
NOUTĂȚI**

APRILIE – IUNIE 2024

CUPRINS

01

MOBILITATE ȘI OAMENI

Ziua Europei 2024 a fost marcată în Republica Moldova cu genericul: „Libertate, Pace, Prosperitate – Europa ești tu!”	9
Model European Union: Primul Exercițiu Educațional de Simulare a Funcționării UE a avut loc la Chișinău	13
Familia mea. Familia europeană. O campanie care aduce moldovenii mai aproape	14
Spitale moderne europene pentru Republica Moldova: Proiectarea tehnică a început	16
Agenția Națională pentru Tineret și-a lansat noua pagină oficială – tineret.gov.md cu suportul Uniunii Europene și Germaniei	18
Consiliul Național al Tineretului din Moldova instruește peste 20 de tineri în procesul de luare a deciziilor cu sprijinul UE și al Germaniei	19
La Cetatea Tighina a răsunat muzică clasică, de această dată în versiunea pop simfonic	20
Prima etapă a lucrărilor de conservare și restaurare a Circului de Stat din Chișinău s-a încheiat	22
O campanie de informare la scară largă despre posibilitățile de stagii în serviciul public a fost realizată în aprilie-mai de către Misiunea Înalților Consilieri UE	24
65 de tineri vor deveni stagiaari ai celei de-a treia ediții a Programului comun de stagii al Uniunii Europene și Guvernului Republicii Moldova	26
Campania Națională de recrutare a voluntarilor – Fii Onest, nu copia!	27
Trei locuri de joacă amenajate cu suportul UE în cadrul unui proiect implementat de OIM	28
Două licee din Moldova au primit echipament sportiv și tehnic, donat de Uniunea Europeană	30

12 organizații de tineret din țară au elaborat un apel comun de advocacy privind îmbunătățirea situației tinerilor din Moldova, pe care îl vor prezenta autorităților	32
„Egalitatea de gen în STEM” – O școală de vară la Universitatea Tehnică a Moldovei	34
Raisa Pușcașu, recenziunea Președintei: “A fost o experiență unică”	35
Un nou proiect al Uniunii Europene: TRIMEDIA - Jurnalism de încredere, media de impact, comunități implicate	37

02

SOCIETATE MAI PUTERNICĂ

Apărătorii Drepturilor Omului dispun de resurse informaționale valoroase, create cu susținerea Uniunii Europene	39
Mediul de activitate al Apărătorilor Drepturilor Omului, îmbunătățit datorită unui proiect finanțat de Uniunea Europeană, care a durat mai bine de trei ani	41
Crearea unui mediu mai favorabil și mai tolerant pentru copiii LGBTI	43
Schimb de experiență privind practicile anti-discriminare între omologii din Malta și Republica Moldova	44
Intensificarea cooperării în domeniul combaterii discursului instigator la ură, a sexismului și a altor forme de violență în bază de gen, înainte de alegerile prezidențiale, discutată în cadrul unei mese rotunde	46
Proiectul EU4Accountability culminează cu prima conferință de implicare civică	48
Uniunea Europeană consolidează acțiunile Organizației Internaționale pentru Migrație în favoarea refugiaților ucraineni vulnerabili și a resortisanților țărilor terțe din Republica Moldova	50
Reziliența societății civile și răspunsul mass-media la războiul din Ucraina	52
„Dorim să contribuim la consolidarea proceselor de integrare europeană și la combaterea dezinformării”, mesajul Platformei Societății Civile UE-RM în cadrul celei de-a 13-a reuniune a platformei	53
Serviciul integrat regional din Ungheni: Șase luni de asistență specializată pentru victimele violenței sexuale	55

Consolidarea capacității Guvernului Republicii Moldova pentru negocierile de aderare la UE	56
Viitoarele provocări în activitățile legate de protecția consumatorilor	59
EUPM Moldova: Cooperarea cu Ministerul Afacerilor Interne continuă cu succes. Cooperare și sprijin în cadrul Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene	62
EUPM Moldova: susținere în sporirea rezilienței în fața riscurilor și amenințărilor majore	63
Misiunea de Parteneriat a UE în Moldova (EUPM), un an de la înființare	64
CEPEJ participă la evaluarea și raportarea performanțelor instanțelor judecătorești, și modernizarea politicilor de resurse umane ale sistemului judiciar din Republica Moldova	66
Consiliul Europei sprijină Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor al Republicii Moldova în consolidarea funcției de analiză strategică	67
Reprezentanții Consiliului Superior al Magistraturii au beneficiat de consultanță internațională cu privire la selecția, evaluarea și promovarea judecătorilor	69
Cel de-al XIX-lea Congres al Conferinței Curților Constituționale Europene a avut loc la Chișinău	70
Formatorii Institutului Național al Justiției au beneficiat de o instruire privind evaluarea programelor de formare continuă conform modelului Kirkpatrick	71
Consiliul Europei sprijină Institutul Național al Justiției în implementarea recomandărilor din raportul TAIEX al UE privind formarea continuă	70
Consiliul Europei a organizat o instruire privind procedurile administrative pentru Consiliul Superior al Procurorilor	72
Standardele europene privind protecția minorităților în centrul instruirii profesioniștilor din domeniul juridic în Republica Moldova	74
Îmbunătățirea colectării datelor privind infracțiunile motivate de prejudecată în Republica Moldova	75
Îmbunătățirea dialogului dintre Poliție și comunitatea LGBTI din Republica Moldova	76
Asigurarea măsurilor de remediere legală privind discursul de ură și infracțiunile motivate de prejudecată, în conformitate cu standardele Europene	78

Peste 150 de specialiști din domeniile fiscal și vamal, familiarizați cu cele mai recente evoluții din sector, în cadrul unui atelier la scară largă organizat cu sprijinul UE	79
Rolul guvernantei corporative în asigurarea unei administrări prudente și sănătoase a băncilor, discutat în cadrul unui seminar organizat de Misiunea Înaltilor Consilieri UE	81
Angajații Băncii Naționale a Moldovei preiau cele mai bune practici în domeniul combaterii și prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului	82
Uniunea Europeană și Organizația Internațională a Muncii oferă suport pentru reformarea și dezvoltarea pieței muncii din Republica Moldova	83
40 de vehicule donate de Uniunea Europeană Inspectoratului General al Poliției	85
Uniunea Europeană și Fundația Soros Moldova susțin consolidarea cadrului de protecție a consumatorilor în Republica Moldova - componentă cheie a agendei de asociere și a procesului de integrare europeană	86
„Expert-Grup” a prezentat concluziile și recomandările raportului său de evaluare independentă a procesului de pilotare a recensământului populației și locuințelor din Republica Moldova	88
Atelierul de lucru privind primele licitații în domeniul energiei regenerabile pentru oferirea statutului de producător eligibil mare	90
Instruire pentru Cancelaria de Stat în domeniul managementului finanțelor publice în Moldova	92
Continuă instruirea privind noua procedură de evaluare a proiectelor de investiții capitale publice	93
Autoritățile publice centrale participă la cursuri de formare privind noua procedură de evaluare a proiectelor de investiții publice	95
Instruire privind elaborarea și evaluarea proiectelor de investiții capitale publice pentru autoritățile locale din Nisporeni	97
Moldova aliniază reglementările privind siguranța alimentelor la standardele Uniunii Europene cu asistența UE și UNIDO	98
Grupul vamal RM-RO-UA sub egida EUBAM, lucrează pentru accelerarea exporturilor ucrainene	100
EUBAM facilitează o alianță strategică între polițiile din Moldova și Ucraina pentru a combate criminalitatea transfrontalieră	102
EUBAM salută lansarea punctului comun de trecere a frontierei în Reni	103

04

ECONOMIE ȘI DEZVOLTAREA AFACERII

Cașcavalul artizanal sau cum papilele gustative dau tonul într-o afacere	105
12 comunități de pe ambele maluri ale Nistrului vor beneficia de susținere din partea UE și PNUD pentru inițiative de dezvoltare locală	108
La Colibași a fost amenajată și modernizată piața regională, cu suportul UE și PNUD Moldova	110
Cooperare pentru eficiență în prestarea serviciilor publice la nivel local – „Servcom Sud”	113
Consolidarea reducerii riscului de dezastre în raionul Anenii Noi și reducerea vulnerabilității la riscul de dezastre și consolidarea rezilienței socioeconomice	116
Proiectul „Societatea civilă contribuie la dezvoltarea economică incluzivă și durabilă a țării” susținut de Uniunea Europeană și Suedia, s-a încheiat cu succes	118
Moldova ar putea beneficia de un nou instrument de dezvoltare economică locală – certificarea „Comunități Prielnice Mediului de Afaceri”	121
Inovare și responsabilitate socială în industria alimentară prin colaborare cu Banca de Alimente	123
Proiectul „Acțiuni durabile pentru creștere economică prin turism” a fost implementat cu succes în municipiul Ungheni	125
Moldova se pregătește pentru accesarea pieței unice a UE și realizează un studiu cuprinzător a infrastructurii naționale de calitate cu sprijinul UE și UNIDO	127

05

REZILIENTĂ ENERGETICĂ

Vizită de studiu și inspirație pentru primari din Georgia și Azerbaidjan	129
#EUSEW2024 - cea mai amplă serie de evenimente dedicate energiei durabile	131

- Semnatarii Convenției Primarilor: Gestionarea apei în contextul adaptării la schimbările climatice 133
- La Sculeni a fost construită o stație de epurare, cu sprijinul UE și PNUD Moldova 135
- Oamenii din Buzduganii de Jos, Ungheni, au acces la apă potabilă la un apeduct construit cu susținerea UE 137
- Inițierea educației privind Justiția Climatică în Republica Moldova și în vecinătatea UE 140
- Săptămâna verde a UE 2024 a fost marcată în Republica Moldova pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la calitatea apei 141

- Securitatea cibernetică a Moldovei: o provocare continuă abordată cu sprijinul UE și al Echipelor Europa 143
- Cahul și Ungheni – orașe inteligente în devenire, cu suportul financiar al UE 145
- UE sprijină comerțul transfrontalier între Moldova-Ucraina-România prin testarea e-Vamă a EU4Digital 147
- Academia EU4Digital „Comerțul electronic pe piețele UE” – cursul din Moldova este acum disponibil 149
- Testarea cu succes a autentificării transfrontaliere aduce Armenia, Georgia și Moldova cu un pas mai aproape de standardele aliniate privind Încrederea Electronică și Identitatea Electronică 151
- Etapă importantă în cadrul proiectului pilot al EU4Digital privind e-Vama pentru Ucraina-România-Moldova 153
- O nouă activitate EU4Digital sprijină clusterelor de inovare din Parteneriatul estic 155
- Oportunități de investiții în domeniul TIC evidențiate în cadrul evenimentului investițional UE-Moldova 156
- Raportul UE privind cele mai bune practici pentru dezvoltarea rețelelor private 5G este accesibil 157

Cadrul EU4Digital de încredere electronică și eID: document conceptual	158
Peste 3000 de persoane din regiunea de sud a Moldovei au beneficiat de inițiativele Inotek în primul an de activitate	159
Cahul Business Summit, ediția a III-a, deschide noi orizonturi pentru dezvoltarea economică și transformarea digitală a regiunii	162
IT Career Expo Cahul: conexiuni, cunoștințe și oportunități pentru o carieră reușită	164
Elevii din sudul Moldovei, pionieri în inovație și impact social la competiția „Tekwill Junior Ambassadors”	166

MOBILITATE ȘI OAMENI

Ziua Europei 2024 a fost marcată în Republica Moldova cu genericul: „Libertate, Pace, Prosperitate – Europa ești tu!”

Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, alături de ambasadele statelor membre ale UE, a marcat Ziua Europei 2024 în mai multe regiuni ale Republicii Moldova. Tradiționalul Orașel European a avut loc la Chișinău pe 9 mai și la Bălți pe 19 mai, unde au avut loc activități educative, creative și interactive și multe alte surprize pentru toate generațiile!

Sub genericul „Libertate, Pace, Prosperitate – Europa ești tu!”, evenimentele organizate sub umbrela Zilei Europei 2024 au evidențiat valorile și cultura Uniunii Europene, precum și asistența oferită de UE și statele sale membre în beneficiul cetățenilor Republicii Moldova.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

Pe 9 mai, în Piața Marii Adunări Naționale din capitală a avut loc Orășelul European la Chișinău. Evenimentul a fost deschis de Președinta Maia Sandu și Comisarul

European pentru Buget și Administrație, Johannes Hahn. Peste 14.000 de persoane au vizitat cele 18 state membre ale UE, care și-au împărtășit tradițiile culturale și culinare.

Peste 40 de proiecte finanțate de UE, care oferă asistență în diverse domenii, cum ar fi dezvoltarea rurală, economică și socială, i-au informat pe vizitatori cu privire la activitățile desfășurate și cine sunt sau cine poate deveni beneficiari concreți ai acestei asistențe. Seara, cei prezenți s-au bucurat de un concert de excepție susținut, în premieră, de Ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova, Jānis Mažeiks, alături de Cristofor Aldea-Teodorovici & Orchestra, LUPIL lui Calancea, KALUSH Orchestra din Ucraina, câștigătorii Eurovision 2022, și Satoshi.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Rezidenți din toată Moldova, în special cei din regiunea de nord, au avut ocazia să viziteze Orășelul European organizat cu ocazia Zilei Europei pe 19 mai, în inima orașului Bălți. Evenimentul a culminat cu un concert remarcabil susținut de celebrii Pasha Parfeni și Satoshi.

Bucătăria europeană a fost reprezentată în Orășelul European din ambele orașe, care a găzduit, de asemenea, o serie de activități culturale și interactive pentru toate vârstele. Iar seniorii s-au bucurat de dansuri și activități sportive.

De asemenea, în Cahul, Ungheni și în alte localități au fost organizate evenimente dedicate Zilei Europei 2024, în cooperare

cu proiectele finanțate de UE, autoritățile locale, rețeaua de Eurocluburi și Centrele de informare europeană din întreaga țară.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Totodată, tradiționalul Festival de Film și Cultură Europeană a avut loc în perioada 1 – 31 mai, în diferite localități din Republica Moldova, inclusiv în sate și orașe.

Peste 2 500 de persoane au avut ocazia să se familiarizeze cu filmele, dansurile, expozițiile și muzica europeană.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

Model European Union: Primul Exercițiu Educațional de Simulare a Funcționării UE a avut loc la Chișinău

80 de tineri din 20 de raioane din Moldova și din diaspora au participat la exercițiul de simulare – [Model European Union Moldova](#). Evenimentul a avut loc între 12 și 14 aprilie în Chișinău, la Parlamentul Republicii Moldova.

Pe parcursul a trei zile de instruire, dezbateri, discuții și vot final, participanții au învățat ce înseamnă să fii membru al Parlamentului European și să iei decizii la nivelul Uniunii Europene. Aceștia au participat la sesiuni de informare, au studiat propuneri legislative reale, au propus peste 40 de amendamente și au votat în favoarea legilor.

De asemenea, participanții au avut ocazia să se întâlnească și să discute despre rolul tinerilor în procesul de integrare europeană a

Moldovei cu Președinta Republicii Moldova, Maia Sandu; Președintele Parlamentului, Igor Grosu; Ambasadorul UE în Chișinău, Jānis Mažeiks; și adjunctul șefului Ambasadei Germaniei în Moldova, Peter Buschmann.

„Model European Union Moldova” a fost organizat cu suportul financiar al Uniunii Europene și al Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), în cadrul proiectului „EU4Youth: Implicarea și Abilitarea Tinerilor”, implementat de GIZ, în colaborare cu programul EU NEIGHBOURS east și Consiliul Național al Tineretului din Moldova. Evenimentul a avut loc în contextul Anului European al Competențelor, pentru a stimula tinerii să se implice în procesul decizional.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Familia mea. Familia europeană. O campanie care aduce moldovenii mai aproape

Lansată pe 2 mai, campania „Familia mea. Familia europeană” reamintește despre realitatea cruntă din trecutul nu tocmai îndepărtat al Republica Moldova, dar și despre avantajele integrării europene.

Campania este implementată la inițiativa Institutului pentru Politici și Reforme Europene (IPRE), Institutului pentru Inițiative Strategice (IPIS) și Europe Café, cu finanțarea Uniunii Europene (UE). Obiectivul campaniei este de a prezenta cetățenilor Republicii Moldova avantajele integrării europene și de a crea reziliență la campaniile de dezinformare în adresa Uniunii Europene, dar și a valorilor democrației în general.

Elementul central al campaniei este spotul video care reflectă istoria unei femei de 83 de ani viața și familia căreia au fost puse la grele încercări.

Ideea din spatele campaniei este să reamintească moldovenilor cum a fost viața de pe aceste meleaguri, dramele acestei țări, dar și a locuitorilor care în ultimii 80 de ani au trecut prin multe încercări: de la război și foame organizată, până la deportări, izolare, sărăcie și migrație ilegală, tragedii care au marcat sute de mii de oameni, vieți și copilării distruse.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

Șansa integrării europene, potrivit autorilor acestei campanii, este să ne putem păzi de posibile izolări sau limitări și să avansăm spre o societate unde drepturile fundamentale sunt respectate. Integrarea europeană a țării este astăzi o garanție pentru toate familiile din Republica Moldova, faptul că acestea vor putea circula liber, vor putea să se vadă împreună, oriunde ar locui.

Pentru eroina campaniei, este de neimaginat un viitor în care moldovenii să nu poată călători, să revină acasă de sărbători, să fie închise iar granițele „să nu ne putem vedea unii cu alții”, sau să fie puse iarăși „garduri între neamuri” și, în care, familiile să fie despărțite de conflicte, războaie sau pandemii.

Republica Moldova sunt oamenii ei, iar mesajele campaniei sunt adresate moldovenilor din toate colțurile lumii. Campania accentuează faptul că integrarea europeană îi vizează pe toți și aduce beneficii pentru fiecare cetățean în parte, atât pentru cei care locuiesc în Republica Moldova, cât și în diasporă.

Campania „Familia mea. Familia europeană” a fost implementată în perioada mai-iunie 2024 și este o inițiativă apolitică, neasociată nici unei forțe politice sau politician în parte. Aceasta reprezintă viziunea organizațiilor partenere privind viitorul integrării europene a Republicii Moldova și calea optimă pentru a ne păstra pacea, prosperitatea și libertatea. Video-ul poate fi vizionat aici: <https://www.youtube.com/watch?v=mR5TTEaAMHo&t=9s>

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Spitale moderne europene pentru Republica Moldova: Proiectarea tehnică a început

Sectorul sănătății al Republicii Moldova urmează să treacă printr-o transformare semnificativă, după ce zece spitale vor fi modernizate, iar un milion de oameni vor beneficia de pe urma unor ample lucrări de renovare. Proiectul devine realitate cu sprijinul Uniunii Europene, Băncii Europene de Investiții (BEI) și Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD). Inițiativa vizează renovarea spitalelor republicane pentru o eficiență energetică îmbunătățită și sustenabilă.

Proiectarea tehnică pentru patru spitale a început, anticipând economii majore de energie: Institutul de Neurologie și

Neurochirurgie „Diomid Gherman” (29,6%), Institutul de Cardiologie (51,5%), Centrul Republican de Diagnostiche Medicale (35,1%) și Spitalul Clinic de Psihiatrie (50%). Specialiștii lucrează la definitivarea proceselor de proiectare, renovarea și întreținerea clădirilor pentru a se asigura că sunt sigure, funcționale, eficiente și durabile. În plus, preliminar, au fost selectate companiile de proiectare tehnică pentru alte patru spitale: Institutul Oncologic, Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, Institutul de Medicină Urgentă și Institutul Mamei și Copilului.

Cu o asistență care depășește 75 de milioane de euro, BEI, UE și BERD își propun să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor publice din Moldova. Nouă dintre spitalele vizate se află la Chișinău, iar unul

la Bălți. Până la sfârșitul anului 2026, aceste instituții urmează să asigure standardele de asistență medicală de calitate europeană, cu tehnologii avansate de eficiență energetică și renovări interne extensive.

„Aceste inițiative sunt extrem de importante pentru noi, deoarece instituțiile bugetare mereu au nevoie de fonduri pentru a îmbunătăți standardele unităților medicale și, totodată, experiența pacienților”,

a menționat Olga Pinteac, asistentă medicală șefă în cadrul Institutului de Medicină Urgentă.

Grație Proiectului de Eficiență Energetică a Republicii Moldova, se preconizează o scădere drastică a consumului de energie, cu economii anuale estimate la 2,8 milioane de euro, cu aproximativ 40% mai puține resurse utilizate. Pe lângă faptul că Moldova va obține beneficii financiare semnificative, va spori securitatea energetică și va reduce emisiile de CO2 cu 6.600 de tone pe an - echivalentul emisiilor provenite de la 26,4 milioane de kilometri parcurși cu mașina.

„Aproape jumătate din energia consumată în Republica Moldova provine din sectorul clădirilor. Din cauza eficienței energetice scăzute, costul încălzirii pe metru pătrat îl depășește cu mult pe cel din Uniunea Europeană. Strategia noastră de reducere a facturilor la energie se concentrează pe îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor”,

a remarcat Victor Parlicov, Ministrul Energiei al Republicii Moldova.

Proiectul este implementat de NTU International, Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii (MEPIU), în colaborare cu Centrul Național pentru Energie Durabilă, sub egida Ministerului Energiei. Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană, Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Agenția Națională pentru Tineret și-a lansat noua pagină oficială – tineret.gov.md cu suportul Uniunii Europene și Germaniei

Începând din aprilie, toată informația despre programele și activitățile implementate de Agenția Națională pentru Tineret pot fi accesate pe noul site <https://tineret.gov.md/>.

Acest site este destinat să devină resursa principală de informații pentru tineri, lucrători de tineret, organizații de tineret, centre de tineret, consilii de tineret și elevi, oferind acces direct la informații, contacte, publicații dar și oportunități de dezvoltare personală și profesională.

Prin designul său prietenos și structura intuitivă, platforma facilitează accesul utilizatorilor la programele implementate

de Agenția Națională pentru Tineret, o bază de date a structurilor și actorilor cheie din sectorul tineretului, evenimentele organizate de Agenție și partenerii săi, ultimele știri din sectorul tineretului, oportunități naționale și internaționale, și altele.

Conținutul este disponibil în trei limbi – română, rusă și engleză.

Site-ul web a fost creat cu suportul financiar al Uniunii Europene și Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), în cadrul proiectului "EU4Youth: Implicarea și Abilitarea Tinerilor", implementat de GIZ.

tineret.gov.md

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Consiliul Național al Tineretului din Moldova instruește peste 20 de tineri în procesul de luare a deciziilor cu sprijinul UE și al Germaniei

Între 30 aprilie și 2 mai, Consiliul Național al Tineretului din Moldova a organizat instruirea „Participarea tinerilor în procesul decizional”, la care au participat 20 de tineri și tinere din diferite regiuni ale țării.

Instruirea s-a desfășurat pe parcursul a trei zile, oferind participanților ocazia de a învăța despre importanța implicării lor în procesele decizionale, de a identifica problemele cheie și de a dezvolta strategii eficiente de advocacy. Tinerii participanți s-au implicat în activități interactive, studii de caz și exerciții practice, sporindu-și înțelegerea rolurilor

lor în societate. În urma acestei instruirii, participanții vor desfășura activități de follow-up în comunitățile lor pentru a aplica și a extinde cunoștințele și abilitățile nou dobândite.

Această activitate face parte din grantul primit de Consiliul Național al Tineretului din Moldova. Oportunitatea de finanțare este oferită în cadrul proiectului „EU4Youth: Implicarea și Abilitarea Tinerilor”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), implementat de GIZ.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

La Cetatea Tighina a răsunat muzică clasică, de această dată în versiunea pop simfonic

Ediția de vară a concertului „Pop simfonic la cetate” a reunit admiratorii muzicii clasice de pe ambele maluri ale râului Nistru. Concertul Moldovan National Youth Orchestra (MNYO) a fost susținut de Uniunea Europeană prin Programul „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD Moldova.

În fiecare an, la început de vară, sunt organizate concerte simfonice la Cetatea Tighina (Bender). Inițiativa de a organiza cea de-a șasea ediție le aparține gazdelor. Iar pentru că tradiția se respectă, nici vremea de afară și ploaia torențială nu au fost un impediment pentru publicul venit din diverse colțuri ale țării.

„Acesta este deja al treilea concert simfonic la care participăm, și de fiecare dată suntem încântați de atmosfera minunată și de repertoriul variat. Suntem mereu surprinși de selecția pieselor noi și interesante, care aduc o prospețime fiecărui concert. Este o adevărată plăcere să asistăm la astfel de

evenimente, care, pe lângă calitatea muzicală de excepție, contribuie semnificativ la dezvoltarea culturală a societății noastre. Este o experiență uimitoare pe care nu o ratăm niciodată”,

spune Dina, o tânără venită din Tighina (Bender).

Concertele susținute de MNYO la cetatea Tighina devin populare, biletele fiind epuizate cu mult timp în avans. În seara concertului, cei 50 de tineri muzicieni care au urcat pe scenă alături de soliștii Felicia Dunaf, Stas Gonciar, Simona și Radu Dolgan au creat spectacol prin reinterpretarea pieselor pop în versiunea simfonică.

„Vin la Bender special pentru concertele simfonice, deoarece atmosfera de aici este deosebită. Muzica interpretată de artiști și orchestră este de o calitate excepțională și reușește să mă transporte într-o lume a armoniei și frumuseții. Este un adevărat refugiu cultural pe care îl prețuiesc enorm”,

adaugă Vladislava din Tiraspol.

An de an, concertele MNYO organizate la cetatea Tighina adună mii de oameni într-un open air. De această dată, dirijorul Andriano Marian a venit cu un spectacol de muzică simfonică inedit.

Concertul „Pop simfonic la cetate” a fost cel de-al șaselea concert organizat de MNYO cu suportul UE și PNUD. După restaurarea și conservarea realizată cu suportul Programului UE „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD a crescut și mai mult potențialul turistic al Cetății Tighina, concertele și evenimentele culturale organizate pe teritoriul cetății asigurând sustenabilitatea.

Programul „Măsuri de Promovare a Încrederii”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD, contribuie la consolidarea încrederii între locuitorii de pe ambele maluri ale râului Nistru, prin implicarea lor în proiecte comune de dezvoltare.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Prima etapă a lucrărilor de conservare și restaurare a Circului de Stat din Chișinău s-a încheiat

Cu o investiție de peste 2,2 milioane de euro din partea Uniunii Europene prin programul „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD, a fost încheiată prima etapă a lucrărilor de conservare și restaurare a Circului de Stat din Chișinău.

După mai bine de un an de lucru, acoperișul circului a fost reparat și și-a recâștigat grandoarea de odinioară. În prezent, 100% din cupolă a fost înlocuită în totalitate cu o

învelitoare din oțel galvanizat de producție europeană, cu o garanție de 50 de ani. De asemenea, suprafața plană a acoperișului este complet reconstruită, fiind instalat un nou sistem de scurgere a apelor pluviale. A fost înlocuit vechiul material de izolare de sub acoperiș cu noi plăci minerale rezistente la apă și căldură. Astfel, structura acoperișului Circului se va alinia la cerințele de eficiență energetică, iar noile materiale vor oferi protecție împotriva incendiilor.

Peste 60 de ingineri, arhitecți și muncitori în construcții au participat la prima etapă a lucrărilor de conservare și restaurare. În această etapă, a fost înlocuită fațada vitrificată a clădirii principale și au fost instalate uși și ferestre din sticlă caldă, dotate cu profiluri de înaltă calitate, rezistente la căldură. După terminarea lucrărilor finanțate de Uniunea Europeană, interiorul Circului din Chișinău este protejat de condițiile meteorologice nefavorabile.

Fondurile acordate de Uniunea Europeană, prin programul „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD, au acoperit costurile pentru expertiza tehnică detaliată, pentru proiectare și pentru lucrări de conservare și restaurare a acoperișului și ferestrelor.

Pentru următoarele etape, urmează ca autoritățile Republicii Moldova să atragă finanțare din fonduri publice, precum și din partea partenerilor de dezvoltare.

Cercul din Chișinău este o clădire cu o valoare arhitecturală deosebită, una din cele mai înalte construcții la nivel mondial în stil „brutalist”, iar din luna mai 2022, clădirea a fost inclusă în Registrul Monumentelor Ocrotite de Stat. Restaurarea și conservarea Cercului sunt efectuate respectând standardele naționale și internaționale.

În cadrul programului Uniunii Europene „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD Moldova, sunt realizate lucrări de restaurare și conservare a 12 obiective cultural-istorice de pe ambele maluri ale Nistrului, inclusiv a două edificii emblematiche: Cercul din Chișinău și Cetatea Tighina (Bender).

Programul contribuie la consolidarea încrederii între locuitorii de pe ambele maluri ale râului Nistru, prin implicarea lor în proiecte comune de dezvoltare.

O campanie de informare la scară largă despre posibilitățile de stagii în serviciul public a fost realizată în aprilie-mai de către Misiunea Înaltilor Consilieri UE

Cea de-a treia ediție a Programului comun de stagii al Uniunii Europene și Guvernului Republicii Moldova a fost lansată la 16 aprilie, în Academia de Studii Economice, și a continuat la Universitatea de Stat

“Alecu Russo” din Bălți, Universitatea de Stat “B.P.Hașdeu” din Cahul și Universitatea de Stat din Moldova, adunând peste 500 studenți. Evenimentul online pentru studenții din diaspora a adunat peste 1700 vizualizări.

Premierul Republicii Moldova, Dorin Recean, a deschis evenimentul cu o declarație încurajatoare adresată tinerilor:

„Moldova are tineri talentați și inovativi, și mă bucur că tot mai mulți aleg o carieră în sectorul public.

Tinerii își încep parcursul în calitate de stagiați în programul de stagii, devenind ulterior membri ai echipei din Cancelarie sau ministere.”

Printre vorbitorii care și-au împărtășit istoriile de carieră, motivând tinerii să se alăture administrației publice, s-au numărat oficiali europeni și moldoveni, Înalți Consilieri UE, precum și absolvenți ai edițiilor anterioare ale programului, care deja activează în administrația publică.

Programul de stagii din acest an este lansat în contextul Anului European al Competențelor.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

65 de tineri vor deveni stagiaari ai celei de-a treia ediții a Programului comun de stagii al Uniunii Europene și Guvernului Republicii Moldova

65 de tineri au fost selectați, în urma unui proces competitiv, pentru a deveni stagiaari ai ediției din acest an a Programului comun de stagii al Uniunii Europene și Guvernului Republicii Moldova. Ceremonia festivă de deschidere a Programului a avut loc astăzi, la Casa Guvernului. Evenimentul a marcat și lansarea celei de-a doua ediții a Programului de stagii plătite în serviciul public, cu încă 47 de stagiaari înscriși acolo.

În discursul adresat stagiariilor, Ana Calinici, secretarul de stat al Cancelariei de Stat a subliniat că „La baza integrării europene este serviciul public, de competențele și capacitățile administrației publice depinde foarte mult progresul Republicii Moldova pe calea integrării europene.”

Magdalena Mueller-Uri, Șefa Secției Operațiuni a Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, a menționat că deschiderea Programului de stagiu are loc într-o zi istorică, când Republica Moldova începe negocierile de aderare cu Uniunea Europeană. Aceasta a salutat un număr atât de mare de tineri entuziaști, motivați și hotărâți, care au decis să exploreze oportunitatea de a începe o carieră în administrația publică.

Programul, cu o durată de două luni, presupune lucrul cot la cot cu funcționari publici din instituțiile publice centrale, avându-i drept mentori pe Înalții Consilieri UE – ceea ce va consolida abilitățile tinerilor și, ulterior, le va crește șansele de angajare.

Programul prevede, de asemenea, instruire regulată, seminare, ateliere de lucru pentru consolidarea cunoștințelor teoretice și practice ale stagiariilor în diferitele sectoare ale administrației publice în contextul integrării în UE. Stagiarii vor primi o bursă lunară, programul fiind finanțat integral de Uniunea Europeană.

Printre finaliști se numără studenți, masteranzi și proaspăt absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior din țară și străinătate – tineri dornici să-și înceapă cariera în instituțiile publice și să contribuie la modernizarea țării.

Lansarea Programului a fost precedată de o amplă campanie de informare, desfășurată în patru dintre cele mai mari universități din țară, cu participarea a peste 500 de studenți, dar și online, pentru studenții moldoveni din diaspora, urmărită de peste 1700 de tineri. Programul se desfășoară pe baza Memorandumului de Înțelegere, semnat de Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Rectorilor și Misiunea Înalților Consilieri UE. Detalii despre Program, criteriile de selecție, procedura de depunere a dosarelor sunt disponibile la <https://www.eu-advisers.md/ro/internship/>.

Două ediții anterioare ale Programului au fost implementate cu succes în 2022 și 2023, unii dintre absolvenții săi fiind deja angajați în instituțiile publice. Ediția din acest an este lansată în contextul Anului european al competențelor.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Campania Națională de recrutare a voluntarilor – Fii Onest, nu copia!

Datorită inițiativei Ministerului Educației și Cercetării de a asigura integritatea procesului de evaluare națională la nivel gimnazial (clasa a IX-a), a fost organizată Campania Națională de recrutare a voluntarilor – Fii Onest, nu copia!

Campania de integritate a produs câteva rezultate notabile. Aceasta a asigurat condiții egale pentru toți participanții la examenele de absolvire de clasa a IX-a, creând astfel un mediu echitabil pentru elevi. De asemenea, inițiativa a sporit semnificativ integritatea procesului de examinare, ducând la o reducere vizibilă a cazurilor de înșelăciune și corupție. În plus, campania a promovat o cultură a onestității și integrității în sistemul educațional, încurajând elevii să se bazeze pe propriile cunoștințe, mai degrabă decât pe mijloace necinstite.

Totodată, campania a încurajat participarea civică activă în prevenirea corupției, contribuind astfel la dezvoltarea unei societăți mai corecte și mai oneste.

Campania Națională de recrutare a voluntarilor – Fii Onest, nu copia! este susținută de proiectul „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova”, cofinanțat de Uniunea Europeană, Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și Guvernul Marii Britanii. Partenerii de implementare a campaniei sunt Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Trei locuri de joacă amenajate cu suportul UE în cadrul unui proiect implementat de OIM

Terenurile de joacă sunt cel mai bun loc pentru copii și părinții lor de diferite naționalități pentru a se juca, a-și face prieteni și a socializa în cadrul comunității locale.

În Republica Moldova, locul de joacă înseamnă mai multe oportunități pentru refugiații ucraineni, resortisanții țărilor terțe și comunitățile gazdă de a se întâlni, interacționa și împărtăși timp prețios.

În lunile mai și iunie 2024, trei locuri de joacă au fost predate de Uniunea Europeană în cadrul proiectului "Consolidarea capacităților naționale ale Republicii Moldova de a asigura protecție de calitate, educație, servicii de sănătate și oportunități socio-economice pentru refugiații ucraineni", implementat de Organizația Internațională pentru Migrație (OIM) în Republica Moldova și finanțat de Serviciul pentru instrumente de politică externă al Comisiei Europene.

La 2 mai, primul loc de joacă renovat de OIM a fost predat orașului Otaci în cadrul unei ceremonii găzduite de Dmitrii Zavrotschii, primarul orașului Otaci, Marcia Kammitsi, reprezentant al Serviciului Instrumente de

Politică Externă al Comisiei Europene, și reprezentantul OIM.

La 27 mai, un teren de joacă renovat și echipat a fost livrat unui sat din UTA Găgăuzia, raionul Comrat.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

La 19 iunie, lângă centrul de primire a refugiaților din satul Popeasca, raionul Ștefan Vodă, comunitatea locală, Uniunea Europeană și OIM Moldova au sărbătorit livrarea unui nou teren de joacă unde copiii ucraineni, romi și moldoveni și părinții lor s-au bucurat de echipament, au jucat ping-pong și au practicat sport în zona de fitness.

Deoarece centrul este situat lângă Gimnaziul Popeasca, locul de joacă va fi frecventat și de elevi. La ceremonia de predare-primire au participat primarul satului Popeasca, Ion Pădureț, reprezentantul delegației UE, Marcia Kammitzi, șeful misiunii OIM Moldova, Lars Johan Lönnback, și numeroși copii și adulți din comunitatea locală.

Două licee din Moldova au primit echipament sportiv și tehnic, donat de Uniunea Europeană

În luna mai 2024, Organizația Internațională în Republica Moldova a livrat echipament sportiv, uniforme și tehnică Liceului Dimitrie Cantemir, din orașul Râșcani, și Liceului Constantin Popovici din Nihoreni, raionul Râșcani, în cadrul unui proiect finanțat cu generozitate de Uniunea Europeană.

Natalia Chiperi, directoarea Liceului Dimitrie Cantemir, a declarat:

"Acum că copiii au echipament sportiv de înaltă calitate și uniforme foarte frumoase, copiii noștri vor reprezenta liceul nostru la un nivel mai înalt și vor deveni mai buni la competiții."

"Ucrainenii din raionul Râșcani reprezintă o resursă pentru societatea moldovenească",

a declarat Alina Guțul, director al Liceului Constantin Popovici.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

"Integrarea copiilor ucraineni în societatea moldovenească trece prin formarea capacităților intelectuale și fizice, conform tuturor politicilor educaționale moderne. Din acest motiv, avem nevoie de echipament tehnic și sportiv modern".

Evenimentul de predare a inclus o lecție și teste pentru elevi privind importanța sportului pentru sănătatea generală a copiilor.

"Sportul are un impact pozitiv asupra vieții mele pentru că mă ajută să mă dezvolt atât fizic, cât și emoțional. Și îmi place foarte mult noua uniformă", a declarat cu entuziasm Denis, un elev din Nihoreni.

12 organizații de tineret din țară au elaborat un apel comun de advocacy privind îmbunătățirea situației tinerilor din Moldova, pe care îl vor prezenta autorităților

25 de tineri din toată țara au lucrat, în iunie, la elaborarea unui plan de advocacy care prevede intervenții și recomandări de politici publice privind bunăstarea tinerilor. Acestea vizează sănătatea psihoemoțională a tinerilor, ghidarea în carieră, pentru a spori angajarea tinerilor în câmpul muncii și educația privind sănătatea sexuală și reproductivă.

Tinerii fac parte din rețeaua MYCS - Moldova Youth Civil Society, care cuprinde 12 organizații de și pentru tineret din toată țara. Aceștia s-au întâlnit, între 17 și 20 iunie, în cadrul Taberei de Advocacy și Comunicare

pentru membrii rețelei, unde, ghidați de Centrul Parteneriate pentru Dezvoltare și Centrul Media pentru Tineri, au învățat cum se elaborează un plan de advocacy și au însușit tehnici și instrumente de comunicare publică, pentru o mai bună participare la nivel local și dialog cu factorii de decizie și pentru a promova mai eficient strategii și soluții în beneficiul tinerilor.

Participanții au efectuat o analiză complexă a situației tinerilor în baza datelor oficiale existente și au identificat o serie de probleme stringente cu care se confruntă tinerii în ziua de azi și care necesită o abordare imediată.

În urma acestei analize, participanții au lucrat la elaborarea unui plan de intervenții și recomandări de politici publice care să diminueze problemele cu care se confruntă tinerii. Intervențiile s-au axat pe modificarea cadrului legislativ actual cu privire la cele trei direcții – bunăstarea psihoemoțională, orientarea vocațională și educația sexuală – cât și pe acțiuni de informare și educație a societății.

„Apelul unic de advocacy al organizațiilor MYCS privind îmbunătățirea situației tinerilor din R. Moldova” urmează să fie prezentat autorităților de resort, pentru a lua atitudine.

După elaborarea documentului, reprezentanții organizațiilor de tineret au învățat cum să-și prezinte strategiile și instrumentele de comunicare în campanii de advocacy, cum să elaboreze mesajele în funcție de publicul țintă și cum să aleagă și să utilizeze eficient canalele de comunicare.

De asemenea, au aflat mai multe și despre rolul rețelelor de socializare în promovarea mesajelor de advocacy și cum să colaboreze cu mass-media, pentru a se face mai vizibili și auziți.

Proiectul „MYCS - Moldova Youth Civil Society: Pentru o societate de tineret mai puternică” se desfășoară între anii 2022-2024 și își propune să consolideze capacitățile actorilor civici locali din domeniul tineretului de a presta programe și servicii de participare și capacitate incluzivă și durabilă a tinerilor.

Proiectul MYCS este cofinanțat de Uniunea Europeană și implementat de Fundația Terre des hommes Moldova, în parteneriat cu Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (România) și Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (Moldova). Tabăra de Advocacy și Comunicare a fost organizată de Centrul Media pentru Tineri, ca parte a proiectului.

„Egalitatea de gen în STEM” – O școală de vară la Universitatea Tehnică a Moldovei

O școală de vară despre egalitatea de gen și STEM a fost organizată de către Universitatea Tehnică a Moldovei în perioada 17-28 iunie. Dedicată elevilor și elevelor din clasele liceale, cu vârsta cuprinsă între 15 și 19 ani, școala de vară a avut scopul de a inspira și a încuraja fetele să urmeze o carieră în domeniul ingineriei, precum și de a promova importanța egalității de gen în domeniile STEM. Școala de vară a oferit celor 50 de participanți o experiență complexă, datorită programului teoretic și practic, dar și prin prisma activităților de networking și vizitelor inspiraționale la companii precum Moldcell, StarNet, Gilat Satellite Networks precum și Asociația companiilor din domeniul TIC (ATIC) și Observatorul Astronomic al Universității Tehnice din Moldova. Activitățile au fost structurate în mai multe module. Participanții și participantele au asistat la un atelier dedicat familiarizării tinerilor cu conceptul de egalitate de gen și importanța acestuia în domeniul electronicii și telecomunicațiilor. De asemenea, au

proiectat și construit dispozitive electronice, cum ar fi becuri controlate de la distanță, roboți simpli sau senzori de mediu. Un atelier despre tehnologiile emergente, explorând potențialul acestora și aplicațiile în viața de zi cu zi și în diverse industrii la fel a făcut parte din program.

„Am rămas doar cu impresii pozitive în urma acestei tabere. Mi-au plăcut îndeosebi atelierul practice, am învățat cum se taie un cablu, cum să aranjăm firele, circuitele motoarelor electrice. Am aflat multe informații interesante în cadrul vizitelor la întreprinderi. Tabăra mi-a schimbat perspectiva asupra domeniilor STEM, stârnindu-mi interesul față de aceste domenii.” a menționat Alexandra Volontir, participantă la tabără.

Școala de vară a fost realizată în cadrul proiectului „EVOLVE4GE – Accelerarea egalității de gen asigurând abilitarea femeilor prin oportunități economice, combaterea violenței și guvernare sensibilă la gen”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de UN Women Moldova.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Raisa Pușcașu, recenzierea Președintei: “A fost o experiență unică”

În ultima seară de Mai am avut ocazia să stăm de vorbă cu Raisa Pușcașu, o femeie de 35 de ani din Chișinău, care a avut onoarea să o recenzeze pe doamna președintă Maia Sandu în cadrul Recensământului Populației și Locuințelor 2024. Aceasta nu este doar o întâmplare deosebită, ci și o dovadă a angajamentului și dedicației Raisei față de acest exercițiu important pentru țară.

Raisa nu lucrează în statistică, însă studiile sale în matematică și informatică o fac să se simtă în largul ei în domeniul datelor. A acceptat să devină recenziore, fiind o activitate ce îi permite să combine pasiunea sa pentru cifre cu dorința de a socializa și de a contribui la binele comunității. Raia ne povestește cu entuziasm despre motivația ei de a se alătura acestui proiect fiind mamă în concediu de maternitate.

Raia este recenziore în sectorul Buiucani al capitalei, iar ziua ei de muncă este plină de provocări. „Uneori găsesc persoanele acasă în timpul zilei, ceea ce mă bucură, dar de cele mai multe ori le găsesc seara după serviciu, sau în weekenduri”

spune ea.

Recenzierea își începe ziua de muncă cu optimism, dar nu de puține ori a fost nevoită să se confrunte cu reticenta oamenilor.

„Sunt foarte multe persoane care au temeri, care sunt total dezinformați. Încercăm să le explicăm scopul recensământului, și de cele mai multe ori reușim să ajungem la un consens pentru a-i recenza”, spune ea. În ciuda dificultăților, ea rămâne calmă și determinată. Nu se descurajează nici atunci când trebuie să revină de mai multe ori la aceeași adresă, fără succes. „Există persoane care pur și simplu nu vor să deschidă ușa. Aud pași până la vizer apoi liniște...”

Dar totuși numărul persoanelor receptive este mult mai mare. Chiar recent am avut onoarea de a o recenza pe doamna președintă Maia Sandu, care a fost foarte deschisă și receptivă, mi-a propus și o cafea, a fost o experiență unică”,

povestește ea cu mândrie.

Raia este un exemplu de dedicare și reziliență. Experiența sa ca recenziore nu doar o ajută să contribuie la colectarea datelor esențiale pentru dezvoltarea țării, dar îi oferă și oportunitatea de a crește personal și profesional. Cu o atitudine pozitivă, Raia continuă să facă diferența în comunitatea sa, demonstrând că fiecare om contează și poate schimba ceva la el în țară.

Raisa Pușcașu face parte din cei peste patru mii de recenzori, personal temporar angajat de Biroul Național de Statistică în desfășurarea recensământului 2024 în perioada 8 aprilie -7 iulie.

Recensământul Populației și Locuințelor are loc cu susținerea proiectului „Sprijin pentru Biroul Național de Statistică în desfășurarea Recensământului populației și locuințelor din 2024”, finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fondul ONU pentru Populație (UNFPA).

Recensământul Populației și Locuințelor se desfășoară o dată la 10 ani, fiind cel mai important exercițiu statistic național care oferă tabloul demografic complet al țării. Datele colectate în urma recensământului vor oferi informații esențiale și de calitate pentru elaborarea politicilor publice, naționale și locale, atât în domeniul economic, cât și social, necesare pentru dezvoltarea R. Moldova.

Un nou proiect al Uniunii Europene: TRIMEDIA - Jurnalism de încredere, media de impact, comunități implicate

Pentru lansarea publică a proiectului **TRIMEDIA** - Jurnalism de încredere, media de impact, comunități implicate, DW Akademie și Asociația Presei Independente (API) au reunit peste 50 de jurnaliști din presa locală și națională, precum și reprezentanți ai autorităților publice și ai organizațiilor internaționale. Începând cu un exercițiu interactiv care i-a purtat printr-un periplu imaginar al provocărilor jurnalistice, invitații evenimentului au aflat despre obiectivele proiectului TRIMEDIA.

Mai exact, scopul este de a consolida capacitățile comunității media și ale consumatorilor de media de a produce și de a accesa informații de calitate și, astfel, de a crește reziliența comunităților împotriva dezinformării. Olena Ponomarenko, directoare de programe DW Akademie în Moldova, a subliniat valoarea acestei duble abordări: *"TRIMEDIA va contribui la un ecosistem informațional mai sigur prin susținerea mass-media, dar și a audiențelor, care astfel vor dezvolta obiceiuri de consum media mai responsabile"*.

Astfel, în perioada mai 2024-ianuarie 2026, DW Akademie și API vor organiza o serie de activități centrate pe instruirea și asistarea mass-media în calitate de „câini de pază” ai schimbărilor democratice, permițând un dialog public deschis.

O componentă distinctă a proiectului se va axa pe producția și diseminarea conținuturilor de educație media și informațională: o serie de emisiuni TV educative destinate publicului mai în vârstă, în parteneriat cu Teleradio-

Moldova, și o serie de benzi desenate pentru tineri, care vor fi difuzate prin țară în format de caravană.

În același timp, jurnaliștii și redacțiile vor beneficia de un program tridimensional de pregătire și asistență în domeniul securității. Acesta îi va ajuta să facă față mai bine amenințărilor fizice, digitale și psihologice și le va oferi instrumente practice în acest scop. O „linie fierbinte” va fi pusă la dispoziția tuturor jurnaliștilor care vor să se îngrijească de bunăstarea lor psihologică.

 UE-Moldova:
Împreună mai puternici

La nivel local, în raioanele Căușeni și Soroca vor fi create Celule de comunicare de criză (CCC). Formatul extrem de colaborativ le va permite autorităților locale, societății civile și mass-media să creeze pachete informaționale pentru comunitățile lor.

În paralel, mass-media locale vor beneficia de granturi mici. Potrivit lui Petru Macovei, director executiv al API, aceasta

„va stimula jurnaliștii să abordeze mai multe subiecte de interes public, cum ar fi coeziunea socială, drepturile omului, minoritățile sau combaterea corupției. Comunitățile locale ar trebui să fie mai bine informate, iar acest lucru va contribui la îmbunătățirea rezilienței noastre ca societate.”

Proiectul „**TRIMEDIA**- Jurnalism de încredere, media de impact, comunități implicate” este implementat de DW Akademie în parteneriat cu Asociația Presei Independente, cu susținerea financiară a Uniunii Europene și cofinanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ).

Apărătorii Drepturilor Omului dispun de resurse informaționale valoroase, create cu susținerea Uniunii Europene

Accesul Apărătorilor Drepturilor Omului (ADO) la resurse informaționale utile și necesare pentru activitatea lor este facilitat datorită noilor materiale, create de [Centrul de Resurse Juridice din Moldova \(CRJM\)](#) cu susținerea Uniunii Europene. Materialele informative, disponibile online, sunt destinate tuturor cetățenilor care apără și promovează drepturile omului și celor activi din punct de vedere civic, însă la fel de bine pot servi pentru ghidarea membrilor societății civile sau oricăror persoane interesate de domeniul drepturilor omului.

[Ghidul succint pentru identificarea, evaluarea, asistența și monitorizarea Apărătorilor Drepturilor Omului aflați în situații de risc](#) reprezintă o publicație ce conține informații cheie despre standardele internaționale ce vizează activitatea ADO și oferă câteva repere pentru cartografierea situației ADO și a organizațiilor care îi protejează. De asemenea, acest ghid descrie care sunt pașii de bază pentru a identifica ADO, care sunt riscurile la care se supun ADO și/sau familiile lor, dar și etapele monitorizării cauzelor ce vizează ADO, examinate de instanțele de judecată. Cei care și-au asumat rolul de ADO și organizațiile neguvernamentale care și-au

propus să-i susțină vor găsi în acest ghid și date utile despre cum pot fi sesizate cazurile de intimidare sau amenințare împotriva ADO, precum și despre modul de documentare, analiză și evaluare a cazurilor de intimidare a celor ce apără drepturile omului pe căi pașnice.

O altă resursă informațională utilă este infograficul despre [7 pași pentru securitatea cibernetică a Apărătorilor Drepturilor Omului \(...și nu numai\)](#). Acest material oferă o privire de ansamblu asupra riscurilor potențiale cu care se pot confrunta ADO, dar și activiștii sau membrii societății civile, dat fiind caracterul mai sensibil al activității unora dintre aceștia. În infografic sunt incluse diverse link-uri spre platforme și instrumente online menite să ajute ADO pentru a minimiza și elimina pericolele legate de securitatea cibernetică. Printre sfaturile ce se regăsesc în materialul elaborat de CRJM sunt cele privind crearea parolelor puternice, autentificarea cu mai mulți factori pentru accesul la poșta electronică, la spațiul de stocare a informațiilor sau la profilurile pe rețelele de socializare, actualizarea sistemelor de operare ale dispozitivelor folosite, dar și modul de conectare sigură la rețele Wi-Fi deschise.

Ambele materiale informative au fost create în cadrul proiectului [„Scut pentru apărătorii drepturilor omului – Sprijin apărătorilor drepturilor omului în Republica Moldova”](#), implementat de CRJM în parteneriat cu Asociația EcoContact și Comisia Internațională a Juriștilor, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene.

Acest proiect este printre puținele din țară care a sporit conștientizarea în societate a rolului ADO și a evidențiat importanța valorilor ce reies din promovarea și respectarea drepturilor omului.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Mediul de activitate al Apărătorilor Drepturilor Omului, îmbunătățit datorită unui proiect finanțat de Uniunea Europeană, care a durat mai bine de trei ani

Apărătorii Drepturilor Omului (ADO) din Republica Moldova au devenit mai rezilienți datorită eforturilor de asigurare și consolidare a unui mediu favorabil și sigur pentru activitatea lor, care au fost posibile datorită unui proiect finanțat de Uniunea Europeană. Timp de mai bine de trei ani, [Centrul de Resurse Juridice din Moldova \(CRJM\)](#) în parteneriat cu Asociația EcoContact și Comisia Internațională a Juriștilor (ICJ) au realizat activități de informare, capacitate și advocacy destinate ADO și reprezentanților organizațiilor societății civile (OSC).

Rezultatele proiectului „[Scut pentru apărătorii drepturilor omului – Sprijin apărătorilor drepturilor omului în Republica Moldova](#)” au fost prezentate în cadrul unui eveniment de totalizare, care a avut loc la sfârșitul lunii mai și la care au participat reprezentanți ai Uniunii Europene, ai partenerilor de implementare,

dar și câțiva ADO care au beneficiat direct de suport prin intermediul acestui proiect.

În total, 464 de ADO și 35 de instituții au fost implicați în activități de instruire în domeniul securității personale, digitale și au participat la sesiuni de capacitate pentru ADO de mediu. În cadrul proiectului a fost oferită asistență juridică pentru persoanele atrase în procese de judecată pentru că au apărut sau promovat drepturile omului în Republica Moldova.

Paralel, a fost desfășurată o campanie de conștientizare și informare privind conceptul de Apărător al Drepturilor Omului, prin intermediul a 16 materiale informative, dedicate atât publicului larg, cât și ADO. De asemenea, au fost elaborate trei ghiduri pentru situații de urgență în care se pot pomeni ADO și un ghid de acțiune pentru apărătorii drepturilor de mediu.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

La evenimentul de încheiere a proiectului, David Buerstedde, ofițer politic în cadrul Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, a subliniat atenția și susținerea sporite din partea UE pentru promovarea și respectarea drepturilor omului în țara noastră. La rândul său, Daniel Goinic, director de program în cadrul CRJM, a exprimat convingerea că eforturile de consolidare a unui mediu prielnic pentru ADO nu se vor opri odată cu finalizarea acestui proiect și că vor urma și alte inițiative la fel de necesare în societate. Dumitru Cimpoieș, tânărul care și-a asumat rolul de ADO, a vorbit în numele

tuturor celor care au fost susținuți direct prin intermediul proiectului și a mulțumit pentru asistența juridică de care a beneficiat, ceea ce l-a făcut să nu se simtă singur în fața situației pe care a înfruntat-o.

Evenimentul a inclus și prezentarea concluziilor din raportul de evaluare independentă a proiectului. În cadrul documentului se menționează că rezultatele atinse sunt promițătoare, ținând cont de limitele bugetare ale proiectului, și că acțiunile inițiate necesită continuitate pentru a menține trendul pozitiv de îmbunătățire a mediului de activitate al ADO.

Crearea unui mediu mai favorabil și mai tolerant pentru copiii LGBTI

La Chișinău s-a desfășurat [Conferința internațională Felis 2024](#), organizată de Centrul de Informații „Genderdoc-M”, cu suportul proiectului comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei „[Combaterea discriminării, discursului de ură și a infracțiunilor motivate de prejudecată în Republica Moldova](#)”. Scopul evenimentului a fost de a sensibiliza publicul cu privire la problemele pe care le confruntă copiii și tinerii LGBTI. Prezentările și discuțiile s-au axat pe prevenirea agresiunii în școli, combaterea discursului de ură împotriva

adolescenților LGBTI, dar și pe dezvoltarea strategiilor de construire a unui mediu mai favorabil și mai tolerant pentru copiii LGBTI în școli prin avansarea reformelor la nivel local.

Evenimentul a fost organizat în memoria adolescenței transgender din Republica Moldova, pe nume Felis, care s-a sinucis în 2022 din cauza agresiunii severe și a urii cu care s-a confruntat, dar și a tuturor persoanelor LGBTI pierdute din cauza homofobiei.

La conferință au participat peste 130 de participanți – părinți ai copiilor LGBTI, activiști ai ONG-urilor din întreaga lume, reprezentanți ai instituțiilor anti-discriminare, dar și alți actori relevanți cu expertiză în domeniul educației și psihologiei din Republica Moldova. Evenimentul a constituit o bună platformă pentru schimb de experiență între părinți, dar și pentru a discuta provocările pe care le confruntă, importanța promovării incluziunii, asigurarea sprijinului necesar și a unei protecții adecvate pentru cei vizați.

Protecția drepturilor omului în cazul persoanelor LGBTI a fost întotdeauna una dintre prioritățile-cheie pentru Consiliul Europei. În acest sens, s-a reușit stabilirea unei bune cooperări cu organizațiile

societății civile din Republica Moldova. Efortul comun de sprijinire și protejare a drepturilor omului în cazul persoanelor LGBTI și al altor grupuri vulnerabile va continua, ținându-se cont de standardele relevante și de bunele practici utilizate la nivel european și internațional.

Activitatea a fost organizată de Centrul de Informații „Genderdoc-M” cu suportul programului comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei [Parteneriat pentru Buna Guvernare](#), cofinanțat de Uniunea Europeană și Consiliul Europei și implementat de Consiliul Europei, în cadrul proiectului [Combaterea discriminării, discursului de ură și a infracțiunilor motivate de prejudecată în Republica Moldova](#).

Schimb de experiență privind practicile anti-discriminare între omologii din Malta și Republica Moldova

În perioada 16-17 aprilie, reprezentanții Consiliului pentru Egalitate și ai Oficiului Avocatului Poporului din Republica Moldova, împreună cu conducerea acestor instituții, Ian Feldman și Ceslav Panico, au efectuat o vizită de studiu în Malta. Scopul vizitei a fost de a învăța din experiența autorităților malteze noi practici și metode privind combaterea urii și protejarea drepturilor persoanelor vulnerabile.

Vizita a debutat cu o întâlnire de curtoazie cu președintele Camerei Reprezentanților a Parlamentului din Malta, Anglu Farrugia, pentru a discuta despre activitățile întreprinse de Parlamentul maltez în vederea apropierii de cetățeni și de a răspunde nevoilor acestora, prezentând exemple din domeniul protecției copiilor, tinerilor și vârstnicilor.

De asemenea, delegația din Republica Moldova a avut un dialog cu avocatul Parlamentului din Malta, judecătorul emerit Joseph Zammit McKeon și echipa acestuia. Discuția s-a axat pe implementarea standardelor europene în prevenirea și combaterea discriminării, cele mai bune practici și provocări legate de mandatele instituțiilor, cooperarea cu succes între actorii din domeniul anti-discriminare, inclusiv autoritățile publice, societatea civilă, mediul academic și sectorul privat.

Rhoda Garland, comisarul pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, a vorbit delegației din Republica Moldova despre practicile utilizate în evaluarea legislației și a politicilor anti-discriminare, asigurarea protecției adecvate pentru persoanele cu dizabilități, asigurarea unor mecanisme eficiente și

accesibile de depunere a plângerilor în cazurile de discriminare a nevăzătorilor, persoanelor cu deficiențe auditive și alte persoane marginalizate, inclusiv despre monitorizarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități mintale.

Renee Laiviera, comisar și director executiv interimar al Comisiei Naționale pentru Promovarea Egalității din Malta (CNPE) a vorbit despre instrumentele de răspuns la discriminare, în conformitate cu standardele europene, pe baza experienței CNPE la nivel național, dar și despre principalele provocări în prevenirea și combaterea acestui fenomen. De asemenea, s-a făcut referire la importanța prevenirii discriminării prin îmbunătățirea gradului de conștientizare și prin furnizarea unei mai bune protecții a drepturilor persoanelor și grupurilor vulnerabile.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

În cadrul tuturor reuniunilor, a fost subliniată importanța concentrării eforturilor comune ale organelor de promovare a egalității și instituțiile avocatului poporului pentru prevenirea și combaterea discriminării și creșterea egalității în societate. În plus, a fost evidențiată înțelegerea reciprocă cu privire la provocările cu care se confruntă actorii din domeniul combaterii discriminării din diverse țări și au fost identificate o serie de oportunități de cooperare viitoare, care vor spori capacitățile instituțiilor din

Republica Moldova de a răspunde mai eficient la problemele privind fenomenul discriminării.

Vizita de studiu a fost organizată ca parte a programului comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei [Parteneriat pentru Buna Guvernare](#), cofinanțat de Uniunea Europeană și Consiliul Europei și implementat de Consiliul Europei, în cadrul proiectului [Combaterea discriminării, discursului de ură și a infracțiunilor motivate de prejudecată în Republica Moldova](#).

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Intensificarea cooperării în domeniul combaterii discursului instigator la ură, a sexismului și a altor forme de violență în bază de gen, înainte de alegerile prezidențiale, discutată în cadrul unei mese rotunde

Consiliul Europei și Uniunea Europeană, în parteneriat cu Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova și UN Women Moldova, au organizat o masă rotundă care a întrunit peste 50 de participanți - reprezentanți ai partidelor politice, mass-media, autorități naționale și locale, dar și membri ai societății civile. Scopul evenimentului a fost de a aborda în comun măsurile necesare pentru combaterea discursului instigator la ură, a intoleranței în bază de gen și a sexismului în perioada electorală, pe baza lecțiilor învățate în contextul alegerilor generale locale din toamna anului 2023.

„Orice manifestare de ură sau intoleranță contrazice în mod direct valorile fundamentale ale Uniunii Europene - respectul pentru demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului. Uniunea Europeană își menține ferm angajamentul de a combate infracțiunile motivate de ură, sexismul și violența de gen, în colaborare cu parteneri precum UN Women, Consiliul Europei, Consiliul Audiovizualului și Comisia Electorală Centrală. Acest angajament se extinde și asupra viitoarei campanii pentru alegerile prezidențiale din Republica Moldova, și nu numai”,

a declarat Jānis Mažeiks, Ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova.

În deschiderea evenimentului, Falk Lange, șeful Oficiului Consiliului Europei din Chișinău, a subliniat că

„angajamentul Consiliului Europei față de valorile democratice constituie punctul de plecare al sprijinului nostru pentru crearea unui mediu electoral lipsit de discriminare și de retorică ofensatoare, în special în contextul campaniilor electorale. Prin intermediul acestui eveniment ne propunem să creștem gradul de conștientizare a problematicii discursului instigator la ură, a discursului sexist și a altor forme de violență în bază de gen și să combatem aceste fenomene în viitoarea campanie electorală pentru alegerile prezidențiale”.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

Discuțiile s-au axat pe rezultatele monitorizării comportamentului sexist și a discursului de ură în mass-media audiovizuală în timpul alegerilor locale din 2023 și pe formele de răspundere juridică bazată pe gen. De asemenea, au fost analizate instrumentele necesare și cele mai bune practici de combatere a acestui fenomen în perioada electorală.

La finalul discuțiilor, participanții au agreeat asupra importanței continuării cooperării și a unirii eforturilor în vederea combaterii discriminării, a discursului instigator la ură, a sexismului și a asigurării drepturilor egale pentru toți. În același timp, s-a făcut referire la necesitatea protejării demnității umane a celor vizați de discursul de ură și asigurarea că aceștia nu sunt excluși din dezbaterile publice, în special în contextul viitoarelor alegeri prezidențiale din toamnă și al referendumului constituțional privind viitorul european al Republicii Moldova.

Evenimentul a fost co-organizat de Consiliul Europei, UN Women Moldova și Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova. Această masă rotundă este parte a unei inițiative comune a proiectului CoE [Îmbunătățirea practicilor electorale în Republica Moldova](#), faza III, proiectului UE/CoE [Combaterea discriminării, discursului de ură și a crimelor motivate de prejudecată în Republica Moldova](#) (parte a programului comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei) [Parteneriat pentru Buna Guvernare III](#)), proiectului Congresului CoE [Consolidarea culturii dialogului și a guvernării locale deschise și etice](#) și proiectului CoE [Consolidarea diversității și egalității în Republica Moldova](#).

Proiectul EU4Accountability culminează cu prima conferință de implicare civică

Prima ediție a Conferinței de implicare civică a servit drept platformă de coordonare pentru mai multe părți interesate privind participarea publică și implementarea Legii privind accesul la informația de interes public.

Pe data de 5 iunie, la Chișinău a avut loc Conferința de implicare civică, fiind marcată

o etapă importantă în eforturile Republicii Moldova în consolidarea participării civice și responsabilitate prin intermediul procesului de aderare la UE. Evenimentul, derulat în cadrul proiectului EU4Accountability, finanțat de Uniunea Europeană, a abordat provocările angajamentului civic și rolul participării cetățenilor în procesele decizionale la nivel național și local.

Conferința a reunit reprezentanți ai autorităților publice, ai organizațiilor societății civile (OSC) și ai inițiativelor civice pentru a reflecta asupra unor strategii comune de îmbunătățire a participării active a cetățenilor pe parcursul întregului ciclu politic. Participanții s-au angajat în discuții privind instrumentele de participare publică, mecanismele de colaborare între autorități și societatea civilă și impactul politicilor naționale de transparență asupra guvernării locale.

În cadrul conferinței au avut loc două dezbateri centrale. Prima s-a axat pe punerea în aplicare a legilor privind accesul la informații și a inclus contribuții din partea Secretarei de Stat al Cancelariei de Stat, Ana Calinici, a deputatei Olesea Stamate, a dlui Ion Bocan de la Institutul Național al Justiției și a dlui Nicolae Panfil de la organizația Promo-Lex. În cel de-al doilea panel s-au abordat

provocările actuale în procesul decizional, identificarea acțiunilor prioritare și stabilirea strategiilor de cooperare între autorități și OSC - cu contribuții din partea actorilor-cheie din cadrul Guvernului, autorităților locale și reprezentanților societății civile.

Principalele aspecte discutate au inclus accesul dificil al ONG-urilor locale la procesele decizionale naționale, lipsa de reprezentativitate, o lege învechită privind transparența și obstacolele în eficiența noilor platforme de cooperare.

Participanții la conferință au mai discutat despre provocările cheie din cadrul proceselor decizionale din Republica Moldova, evidențiind obstacole precum resursele limitate, lipsa de comunicare directă cu factorii de decizie, ceea ce împiedică capacitatea lor de a influența politicile care afectează comunitățile. Un alt aspect critic

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

discutat a fost lipsa de reprezentare a OSC în cadrul instituțiilor decizionale. Membrii panelului au subliniat neconcordanța dintre instituțiile de guvernare și populația, ceea ce duce la decizii care neglijează nevoile grupurilor marginalizate și ale comunităților mai mici, amplificând vocile acestora în discuțiile privind guvernarea.

Participanții la conferință, de asemenea, au analizat eficacitatea noilor platforme de cooperare între societatea civilă și diferite instituții. Ei au propus înființarea mai multor platforme de dialog și cooperare, exprimându-și, în același timp, îngrijorarea cu privire la eficacitatea acestora în abordarea problemelor fundamentale ale guvernării participative. Totodată, participanții au subliniat necesitatea ca aceste platforme să devină incluzive, dinamice și receptive pentru a asigura un angajament civic semnificativ.

Mai mult, reprezentanții Centrului pentru Politici și Reforme (CPR Moldova) au vorbit despre stabilirea unui mecanism de monitorizare a Legii privind accesul la informația de interes public, coordonat cu Platforma Guvernare Deschisă a Republicii Moldova și Cancelaria de Stat.

De asemenea, în cadrul conferinței au fost menționate cele mai bune practici din proiectul EU4Accountability, care a sprijinit dezvoltarea capacităților autorităților locale și a personalului OSC-urilor din Republica Moldova, permițând la 59 de OSC-uri să desfășoare proiecte la scară mică în domeniul implicării civice, bugetării participative și elaborării politicilor.

Proiectul "EU4Accountability", se derulează în perioada 2022-2024, este finanțat de Uniunea Europeană, este implementat de un consorțiu format din trei organizații: Asociația Europeană pentru Democrație Locală, Parteneriatul European pentru

Democrație și People in Need Moldova, se extinde în 10 raioane (Cahul, Comrat, Cimișlia, Fălești, Florești, Glodeni, Râșcani, Strășeni, Ștefan Vodă, Telenești) și prevede un buget total de 1,6 milioane de euro.

Uniunea Europeană consolidează acțiunile Organizației Internaționale pentru Migrație în favoarea refugiaților ucraineni vulnerabili și a resortisanților țărilor terțe din Republica Moldova

Organizația Internațională pentru Migrație (OIM) oferă asistență refugiaților ucraineni și resortisanților țărilor terțe care au fugit din cauza invaziei pe scară largă a Rusiei în Ucraina și care locuiesc în prezent în Republica Moldova, în cadrul acțiunii "Abordarea nevoilor umanitare urgente ale refugiaților vulnerabili și resortisanților țărilor terțe din Republica Moldova", finanțată de Uniunea Europeană.

Sprijinul financiar al UE în valoare de 1,2 milioane de euro consolidează acțiunile de

intervenție ale OIM în această țară, asigurând ca refugiații vulnerabili și resortisanții țărilor terțe să beneficieze de asistența financiară multifuncțională în numerar și de servicii de protecție până la sfârșitul anului 2024. Această acțiune va viza în mod specific populația care riscă să nu se regăsească în cadrul eforturilor de răspuns umanitar sau al schemelor de protecție socială, în special refugiații și resortisanții țărilor terțe din regiunea transnistreană și din zonele rurale din Moldova.

Persoanele vulnerabile care sunt eligibile pentru sprijin financiar în vederea achiziționării de alimente și a plății costurilor de asistență medicală, a articolelor de igienă, a chiriei, a îmbrăcăminte și a altor nevoi de

bază sunt identificate prin intermediul unui software avansat. În plus, a fost elaborată o fișă de evaluare a criteriilor de vulnerabilitate, în coordonare cu UNHCR și grupul de lucru interinstituțional pentru numerar.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Echipele mobile de protecție ale OIM oferă asistență de protecție individuală refugiaților vulnerabili și resortisanților țărilor terțe care fug din Ucraina, inclusiv celor care locuiesc departe de centrele urbane sau în zonele rurale. Acest tip de asistență se bazează pe evaluarea nevoilor, a vulnerabilităților și a riscurilor de protecție ale acestora. Acesta include consultanță juridică, asistență în domeniul sănătății mintale, sprijin financiar unic pentru a răspunde nevoilor urgente și îndrumări către căile locale de referire.

Acțiunea este finanțată de Uniunea Europeană, prin intermediul Departamentului pentru Operațiuni de Protecție Civilă și Ajutor Umanitar al Comisiei Europene (DG ECHO). Acțiunea este implementată de OIM în cooperare strânsă cu instituțiile relevante și organizațiile societății civile din Republica Moldova.

Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia se numără printre principalii donatori de ajutor umanitar din lume. Asistența umanitară este o manifestare a solidarității europene cu persoanele aflate în nevoie din întreaga lume. Aceasta are ca scop salvarea de vieți, prevenirea și alinarea suferințelor umane și protejarea integrității și demnității umane a populațiilor afectate de dezastre și de crize provocate de om. Prin intermediul Direcției Generale pentru Operațiuni Europene de Protecție Civilă și Ajutor Umanitar a Comisiei Europene, Uniunea Europeană ajută anual milioane de victime ale conflictelor și dezastrelor. Cu sediul central la Bruxelles și o rețea globală de birouri pe teren, UE oferă asistență celor mai vulnerabile persoane pe baza nevoilor umanitare. Pentru mai multe informații despre DG ECHO, vă rugăm să accesați <https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu>.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Reziliența societății civile și răspunsul mass-media la războiul din Ucraina

Datorită suportului Uniunii Europene, People in Need Moldova acordă asistență societății civile locale și o abilitază pentru a fi în stare să facă față tuturor provocărilor, ce au apărut în urma războiului din Ucraina.

Recent, la Chișinău, au fost făcute totalurile proiectului regional "Reziliența societății civile și răspunsul mass-media la războiul din Ucraina". În cadrul proiectului, 8 organizații ale societății civile din Republica Moldova au oferit persoanelor afectate de război mai multe tipuri de asistență precum consultanță juridică, sprijin psiho-emoțional, distribuire regulată de alimente și alte necesități.

Totodată, pentru a construi o comunitate informată, conștientă și gata să facă față provocărilor informaționale, am reușit să oferim training-uri de educație mediatică tinerilor și seniorilor din 12 raioane ale

țării. În cadrul proiectului, am oferit tinerilor instruire pentru a-i abilita să distingă știrile false de cele veridice. Acest lucru a fost posibil datorită sprijinului partenerilor noștri locali: Rețeaua Națională a Consiliilor Locale ale Tinerilor din Moldova și Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova.

Pentru a afla mai multe informații despre rezultatele proiectului, obținute atât în Republica Moldova, cât și în celelalte țări implicate, vă invităm să accesați această [hartă interactivă](#).

Proiectul regional a fost implementat de consorțiul condus de People in Need, în parteneriat cu Centrul societății civile din Praga și Comitetul Helsinki din Olanda și este finanțat de către Direcția Generală pentru Negocieri de Vecinătate și Extindere.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

„Dorim să contribuim la consolidarea proceselor de integrare europeană și la combaterea dezinformării”, mesajul Platformei Societății Civile UE-RM în cadrul celei de-a 13-a reuniune a platformei

Pe data de 16 aprilie 2024 s-a desfășurat cea de-a 13-a reuniune a Platformei Societății Civile UE-Moldova. În cadrul acestui eveniment, s-a discutat progresul Republicii Moldova pe calea integrării europene, împreună cu principalele provocări (în special legate de sistemul justiției) și urgențe în materie de reforme, iar autoritățile de la Chișinău au fost încurajate să continue dialogul cu organizațiile societății civile în vederea promovării reformelor, consolidării

instituțiilor democratice, combaterii corupției și lupta împotriva dezinformării.

Un accent aparte a fost pus pe necesitatea impulsării reformelor pe dimensiunea protecției consumatorului, având în vedere importanța acestui domeniu pentru siguranța populației, dar și pentru dezvoltarea unei economii cu adevărat europene unde regulile economiei de piață, concurența loială și promovarea business-ului integru sunt prioritare.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Declarația comună, semnată de reprezentanții organizațiilor societății civile, sindicatelor și patronatelor, în care sunt expuse aprecierile participanților privind procesul de integrare europeană și prioritățile imediate în acest sens, este disponibilă pe site-ul euromonitor.md.

Platforma Societății Civile Uniunea Europeană – Republica Moldova a fost creată în baza articolului 442 a Acordului de Asociere și este formată din reprezentanți ai societății civile din UE, inclusiv membri ai Comitetului Economic și Social European și din reprezentanți ai societății civile din Republica Moldova și constituie un forum pentru întâlnire și schimb de opinii referitor la subiecte ce țin de implementarea Acordului de Asociere, provocările de dezvoltare ale Republicii Moldova.

Cea de-a treisprezecea reuniune a Platformei Societății Civile Uniunea Europeană – Republica s-a desfășurat în cadrul proiectului „Societatea Civilă pentru Integrarea Europeană” finanțat de [European Union in the Republic of Moldova](#) și cofinanțat de [Friedrich Ebert Stiftung Moldova](#), care este implementat de către Centrul Analitic Independent Expert-Grup, în calitate de partener principal, în parteneriat cu [Institutul pentru Politici și Reforme Europene \(IPRE\)](#), [Institutum Virtutes Civilis](#) și Fundația [Friedrich Ebert Stiftung Moldova](#).

Serviciul integrat regional din Ungheni: Șase luni de asistență specializată pentru victimele violenței sexuale

La 25 aprilie 2024, UN Women a organizat o masă rotundă în cadrul căreia au fost prezentate rezultatele pilotării primului Serviciu integrat regional pentru victimele violenței sexuale din Moldova. Evenimentul a avut loc la Ungheni și a reunit reprezentanți/-te ai autorităților publice locale și centrale, membri/-e ai echipelor multidisciplinare, societatea civilă și comunitatea internațională, demonstrând importanța unui răspuns coordonat și multisectorial la fenomenul violenței.

În Republica Moldova, victimele violenței în bază de gen, inclusiv ale violenței sexuale, se confruntă cu numeroase provocări, de la teama de stigmatizare până la lipsa serviciilor specializate și bariere în accesarea justiției. În 2018, sondajul realizat de OSCE, a reflectat că aproape 40% dintre femeile din Republica Moldova s-au confruntat cu violență fizică și/sau sexuală.

Pentru a elimina aceste bariere, în martie 2023, UN Women, în parteneriat cu autoritățile publice locale și societatea civilă, a creat primul Serviciul integrat regional pentru victimele violenței sexuale, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene.

Serviciul asigură victimelor violenței sexuale acces la asistență medicală specializată, expertiză medico-legală, asistență psihosocială și juridică, precum și servicii de evaluare psihologică, într-o singură locație și acoperă raioanele Ungheni, Fălești, Sîngerei, Călărași, Nisporeni și Telenești.

În cele șase luni de activitate, Serviciul a acordat asistență pentru 23 de victime, dintre care 17 din raionul Ungheni. Cazurile asistate au inclus 13 cazuri de viol, 1 caz de acțiuni cu caracter sexual, 1 caz de violență sexuală online și 8 cazuri de alte forme de violență. În 47% dintre cazuri, femeile au beneficiat de asistență de criză în primele 4 zile din momentul comiterii infracțiunii.

În cadrul evenimentului, UN Women Moldova și Centrul Internațional „La Strada” au semnat un nou acord de colaborare pentru a asigura continuarea pilotării Serviciului regional integrat în cadrul noului proiect lansat de UN Women și finanțat de Uniunea Europeană - EVOLVE4GE: „Accelerarea egalității de gen asigurând abilitarea femeilor prin oportunități economice, combaterea violenței și guvernare sensibilă la gen.”

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

INSTITUȚII ȘI GUVERNARE

Consolidarea capacității Guvernului Republicii Moldova pentru negocierile de aderare la UE

Mergând cu pași imenși spre aderarea la UE, guvernul Republicii Moldova și-a consolidat pregătirea pentru procesul riguros de negociere printr-o serie de ateliere tematice și de angajamente ale experților facilitate de proiectul finanțat de UE „Sprijin pentru dialogul politic structurat, coordonarea implementării Acordului de asociere și

îmbunătățirea procesului de aproximare legală („Proiectul AA UE”) în perioada aprilie-iunie 2024, în cooperare cu Biroul pentru Integrare Europeană. Aceste inițiative au fost concepute pentru a spori capacitatea țării de a îndeplini cerințele stricte ale aderării la UE, promovând o abordare participativă și bine informată a procesului de aderare.

Atelier de lucru privind structurarea prezentărilor pentru screening-ul bilateral

Primul atelier de lucru, care a avut loc pe 13 aprilie, a oferit o perspectivă importantă asupra obiectivelor și organizarea screening-ului bilateral, concentrându-se în special asupra Clusterului 1, care

include capitolele 23 și 24 privind instituțiile democratice, reforma administrației publice (RAP) și criteriile economice. Participanții au fost familiarizați cu orientări practice privind structurarea prezentărilor lor pentru screening-ul bilateral cu Comisia Europeană, fiind subliniate principalele domenii de

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

interes, numărul de prezentări și timpul acordat pentru fiecare. Această abordare practică a vizat înzestrarea oficialilor moldoveni cu competențele necesare pentru a-și prezenta domeniul în mod eficient în timpul procesului de screening bilateral.

În cadrul evenimentului, dna Cristina Gherasimov, viceprim-ministru pentru Integrare Europeană, a subliniat importanța pregătirii temeinice și a comunicării strategice. Evenimentul, desfășurat cu prezență fizică și online, a inclus participarea a peste 500 de membri ai grupurilor de lucru sectoriale care coordonează eforturile de integrare în UE.

Schimb de cunoștințe cu echipa de experți din Macedonia de Nord

În cadrul unui alt eveniment important, o echipă de experți din Macedonia de Nord a vizitat Moldova pentru un atelier de lucru de două zile organizat în perioada 18-19 iunie în parteneriat cu UNOPS. Conexiunea hibridă organizată de proiect a permis participarea

a peste 500 de membri ai grupurilor de lucru sectoriale care coordonează eforturile de integrare în UE. Prezidat de Secretara de Stat, Rodica Crudu, atelierul a vizat consolidarea networking-ului, a cooperării și a schimbului de cunoștințe, accelerând astfel integrarea Republicii Moldova în UE.

La eveniment au participat reprezentanți ai diferitor instituții naționale, beneficiind de experiența și lecțiile împărtășite de membrii Secretariatului pentru Afaceri Europene al Macedoniei de Nord. Echipa din Macedonia de Nord a oferit informații valoroase cu privire la procesul său de screening, la programul național de adoptare a acquis-ului și la utilizarea unei platforme digitale pentru planificare, coordonare, monitorizare și raportare. Acest schimb de cunoștințe și know-how urmează să sprijine Moldova în abordarea provocărilor aferente procesului de aderare la UE, inclusiv adaptarea la noua metodologie de aderare și la noul cadru de negocieri, precum și pregătirea pentru viitorul screening bilateral.

Atelier de networking: Planificarea următoarelor etape ale procesului de aderare la UE după începerea oficială a negocierilor

În scopul de a consolida în continuare pregătirea, oficialii moldoveni, președinții și secretarii grupurilor de lucru care

coordonează procesul de integrare în UE au participat la un atelier de networking în perioada 28-29 iunie, axat pe cele mai recente evoluții în procesul de aderare a Republicii Moldova la UE, și anume prima Conferință interguvernamentală (CIG) care a avut loc la 25 iunie, marcând începerea oficială a

negocierilor. În cadrul evenimentului, dna Cristina Gherasimov, viceprim-ministru pentru Integrarea Europeană, a subliniat importanța lucrului în echipă, a planificării adecvate a timpului și resurselor, pentru a asigura atingerea obiectivului de aderare la UE până în 2030.

Atelierul a evidențiat, de asemenea, importanța coordonării interinstituționale în procesul de integrare europeană. Experții proiectului au prezentat metodologia negocierilor de aderare, discutând diferențele introduse în metodologia din 2020 față de negocierile anterioare, procesul de armonizare a legislației, inclusiv elaborarea Programului Național pentru Adoptarea Acquis-ului. În același timp, a fost subliniat principiul „fundamentals first” (valorile fundamentale înainte de toate), precum și rolurile diferiților actori din partea UE.

Invitata specială Katerina Fatsea, noua coordonatoare pentru extindere din cadrul Delegației UE în Moldova, a oferit informații

și orientări valoroase cu privire la acest proces din perspectiva Comisiei Europene. Astfel, au fost prezentate etapele concrete ale negocierilor de aderare, care acoperă procesul de screening analitic, Conferința interguvernamentală (CIG) și deschiderea și închiderea clusterelor și capitolelor. Această prezentare generală cuprinzătoare a urmărit să asigure faptul că funcționarii moldoveni sunt bine pregătiți în ceea ce privește aspectele procedurale și procesele decizionale ale negocierilor de aderare la UE.

Prin consolidarea capacității Guvernului Republicii Moldova prin intermediul unei instruirii structurate, schimb de cunoștințe și planificare strategică, Proiectul AA UE joacă un rol vital în sprijinirea aspirațiilor Republicii Moldova de aderare la Uniunea Europeană. Eforturile de colaborare și pregătirea consolidată vor deschide calea către un proces de negociere mai eficient și mai eficace, aducând în cele din urmă Republica Moldova mai aproape de atingerea obiectivelor sale de aderare la UE.

Viitoarele provocări în activitățile legate de protecția consumatorilor

Proiectul: „Sprijin pentru dialogul politic structurat, coordonarea implementării Acordului de asociere și îmbunătățirea procesului de aproximare legală” a oferit sprijin **Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED)** în transpunerea noului Regulament UE privind siguranța generală a produselor (Regulamentul 2023/988) într-o nouă lege a Republicii Moldova, care va fi trimisă în curând Parlamentului spre adoptare, cu următoarele obiective:

- » asigurarea siguranței tuturor produselor, inclusiv a celor din domeniul noilor tehnologii
- » abordarea provocărilor generate de creșterea vânzărilor online și, în special, prin intermediul piețelor online;
- » asigurarea unei mai bune aplicări a normelor și a unei supravegheri mai eficiente și uniforme a pieței;
- » îmbunătățirea eficacității rechemărilor de produse periculoase din mâinile consumatorilor.

Proiectul continuă să ofere asistență și în domeniul legislației de bază privind protecția consumatorilor, în care MDED are un rol cheie în calitate de **organ principal pentru politica de protecție a consumatorilor în ceea ce privește** planificarea procesului de armonizare a legislației cu legislația UE privind protecția consumatorilor și identificarea actelor juridice care reprezintă principala prioritate în procesul de aderare.

Având în vedere sarcinile care decurg din Acordul de Asociere Moldova-UE, statutul de țară candidată, procesul de screening

în curs de desfășurare și începerea oficială a negocierilor de aderare la 25 iunie 2024, Republica Moldova a deschis o nouă etapă strategică în relațiile cu UE privind protecția consumatorilor.

Regulamentul (UE) 2017/2394 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului este considerat foarte important în definirea peisajului administrativ al instituțiilor care urmează să coopereze în domeniul protecției consumatorilor în Republica Moldova.

Lista legislației și instituțiilor cu responsabilități în domeniul protecției consumatorilor este prezentată în **Orientările privind armonizarea legislației Republicii Moldova în domeniul protecției consumatorilor cu acquis-ul UE**, elaborat de echipa proiectului și transmisă către MDED la prima etapă a cooperării privind protecția consumatorilor.

Actele legislative ale UE care au fost propuse în Orientări pentru a deveni parte a noii viitoare legi moldovenești privind protecția consumatorilor se referă la:

- » o mai bună aplicare și modernizare a normelor de protecție a consumatorilor;
- » clauzele abuzive din contractele încheiate cu consumatorii;
- » protecția consumatorilor prin indicarea prețurilor produselor;
- » practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor față de consumatori;
- » drepturile consumatorilor (contracte online și contracte „out of door”),
- » drepturile digitale;
- » contracte de vânzare de bunuri;
- » publicitatea înșelătoare și comparativă etc.

În ultimele decenii, UE a adoptat peste 80 de directive în domeniul protecției consumatorilor, unele dintre acestea urmează a fi incluse în noua Lege privind protecția consumatorilor din Moldova, iar legea ar trebui să facă parte din legislația specifică. În procesul de transpunere, legiuitorul urmează să ia în considerare rolul consumatorului ca partea mai slabă a pieței care are nevoie de o protecție specială și trebuie să poată găsi relativ ușor informații și modul în care aceste drepturi sunt protejate.

Prin urmare, normele de protecție a consumatorilor trebuie să fie transparente și ușor de înțeles, astfel, echipa proiectului a furnizat un concept al legislației privind protecția consumatorilor, care a fost prezentat în cadrul unui atelier de lucru.

O activitate specială a proiectului a fost dedicată sprijinirii MDED în transpunerea **Directivei UE 2020/1828 privind acțiunile în reprezentare** ca lege separată. Această directivă stabilește o serie de standarde minime privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor. Echipa proiectului a pregătit un prim proiect de lege de transpunere a directivei și a organizat un atelier de lucru cu organele și instituțiile statului pentru a discuta relevanța proiectului de lege și responsabilitățile instituțiilor publice și rolul ONG-urilor în procesul de punere în aplicare a legislației. Dezvoltarea ONG-urilor pentru protecția consumatorilor rămâne o provocare pentru Republica Moldova, unde și sectorul civil urmează să devină parte a sistemului de protecție a drepturilor consumatorilor, să organizeze un birou de consiliere pentru informarea, educarea și protejarea consumatorilor, să reprezinte și protejeze drepturile și interesele acestora. Acest obiectiv urmează a fi realizat cu sprijinul statului, la fel ca în statele membre ale UE.

Adițional, cele mai recente activități ale proiectului au fost direcționate spre MDED, și anume sprijinirea elaborării unui proiect de strategie pentru protecția consumatorilor. Principalele obiective ale strategiei se axează pe:

- » elaborarea legislației privind protecția consumatorilor;
- » consolidarea controlului pieței și a siguranței produselor;
- » sensibilizarea cu privire la drepturile consumatorilor;

- » sprijinirea ONG-urilor pentru protecția consumatorilor în reprezentarea intereselor acestora;
- » informarea consumatorilor și luarea de măsuri pentru soluționarea extrajudiciară a litigiilor;
- » procedurile administrative și judiciare.

În perioada următoare, Republica Moldova se va confrunta cu mai multe provocări legate de protecția consumatorilor.

Adoptarea unei strategii în domeniu este una dintre aceste provocări, fiind necesară luarea de măsuri suplimentare pentru a începe pregătirea noii legislații privind protecția consumatorilor. Elaborarea unei noi legi privind acțiunile de reprezentare, îmbunătățirea legislației privind protecția consumatorilor în domeniul serviciilor financiare, consolidarea capacităților instituționale pentru protecția consumatorilor și sprijinirea poziției și activităților ONG-urilor rămân sarcini pentru viitorul apropiat.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

EUPM Moldova: Cooperarea cu Ministerul Afacerilor Interne continuă cu succes. Cooperare și sprijin în cadrul Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene

După includerea Republicii Moldova în Mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene la 1 ianuarie 2024, cooperarea dintre Uniunea Europeană și țară în domeniul gestionării crizelor și protecției civile contribuie la dezvoltarea capacităților autorităților moldovenești de a se adapta și implica în acțiuni de asistență internațională în timpul situațiilor de urgență care pot afecta Republica Moldova.

Acesta a fost subiectul discuțiilor dintre ministrul MAI, Adrian Efros și șeful EUPM Moldova, Cosmin Dinescu, desfășurate la 1 aprilie la sediul EUPM, având drept obiectiv principal discutarea modalităților prin care țara își poate consolida relațiile cu Mecanismul de protecție civilă al UE, inclusiv prin participarea în activități comune, schimb de informații și utilizarea potențialelor resurse interne și externe.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

EUPM Moldova: susținere în sporirea rezilienței în fața riscurilor și amenințărilor majore

În aprilie, EUPM Moldova a organizat un seminar la nivel strategic privind consolidarea rezilienței infrastructurii critice și a securității cibernetice în Moldova. Seminarul de o zi a avut loc la Chișinău. Scopul seminarului a fost asigurarea faptului că procedurile și competențele instituționale ale Republicii Moldova sunt bine stabilite și coordonate între diversele autorități de securitate, precum și creșterea rezilienței și pregătirii pentru riscuri și amenințări majore.

Consolidarea rezilienței infrastructurilor critice asigură furnizarea serviciilor publice vitale și administrarea statului pentru societate în ansamblul său, în toate situațiile de criză.

Seminarul a fost organizat în cooperare cu EUPM, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe al României și USAID. La eveniment au participat aproximativ 50 de reprezentanți ai mai multor ministere și agenții din Republica Moldova, precum și ai entităților UE și ai altor donatori care împărtășesc aceleași viziuni.

Misiunea de Parteneriat a UE în Moldova (EUPM), un an de la înființare

În această primăvară, am marcat un an de existență și activitate fructuoasă a EUPM în Republica Moldova: la 24 aprilie, s-a împlinit

un an de la decizia Consiliului de a crea prima misiune civilă CSDP în țară, iar la 22 mai a avut loc lansarea oficială a activității.

Cu această ocazie, Înaltul Reprezentant și Vicepreședinte al Comisiei Europene, Josep Borrell, a reamintit vizita sa la Chișinău și a subliniat rolul Misiunii noastre:

„Mă bucur că, la un an de la inaugurarea oficială a sediului Misiunii de la Chișinău, Misiunea de Parteneriat UE în Moldova a devenit un partener de încredere al Guvernului Republicii Moldova. Unică în mandatul său, această misiune sprijină Republica Moldova în abordarea directă a naturii schimbătoare a amenințărilor cu care se confruntă țara, în special prin consolidarea capacității de a aborda întreaga gamă de amenințări hibride, inclusiv securitatea cibernetică și combaterea dezinformării. Mulțumesc întregului personal al misiunii, inclusiv experților din 14 state membre ale UE, pentru eforturile și dedicarea lor. Securitatea Republicii Moldova contribuie la securitatea UE.”

Un mesaj special a fost transmis și de Secretarul General al Serviciului de Acțiune Externă al Uniunii Europene, Stefano Sanino, care a subliniat că EUPM s-a impus ca un partener de încredere al Guvernului Republicii Moldova, prioritizând necesitățile instituțiilor moldovenești pentru a le ajuta să-și atingă obiectivele ambițioase. El a mulțumit călduros autorităților moldovenești, care au sprijinit puternic desfășurarea Misiunii încă din prima zi, și și-a exprimat speranța în continuarea dezvoltării împreună a parteneriatului în anul următor.

Prim-ministrul Republicii Moldova, Dorin Recean, a primit un grup de reprezentanți ai EUPM și a transmis un mesaj de mulțumire pentru sprijinul Misiunii în consolidarea capacităților de gestionare a crizelor din țară și în sporirea rezilienței instituțiilor naționale în fața amenințărilor hibride.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

Șeful misiunii, Cosmin Dinescu, s-a întâlnit cu reprezentanții mass-media și alți parteneri din Republica Moldova și a trecut în revistă un an de realizări și parteneriat de succes cu autoritățile țării:

„Atunci când această misiune a fost lansată, acum un an, UE a definit două domenii principale de acțiune - consolidarea capacităților de gestionare a crizelor din această țară și sporirea rezilienței împotriva amenințărilor hibride. În aceste domenii, am demarat proiecte importante împreună cu Guvernul din Republica Moldova și am obținut primele succese, care construiesc deja reziliența și pregătirea sporită dorită a instituțiilor de securitate ale țării. Astfel, la prima noastră aniversare putem spune cu mândrie că EUPM Moldova și-a atins obiectivul de a fi un partener adevărat și de încredere pentru securitatea Republicii Moldova.”

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

CEPEJ participă la evaluarea și raportarea performanțelor instanțelor judecătorești, și modernizarea politicilor de resurse umane ale sistemului judiciar din Republica Moldova

Grupurile de lucru (GT) pentru promovarea coerenței raportării privind performanța instanțelor și optimizarea politicilor de resurse umane ale sistemului judiciar din Republica Moldova, s-au reunit în aprilie și mai 2024.

Primul grup de lucru s-a concentrat pe structura rapoartelor anuale de performanță a instanțelor, făcând referire la exemplul raportului din 2023 al Curții de Apel Comrat în vederea definirii unui model pentru toate instanțele naționale. Participanților li s-au prezentat modalitățile în care sistemul informațional JUSTAT poate fi utilizat în acest context, "Instrumentul CEPEJ de reducere a restanțelor", precum și propuneri pentru metodologia de monitorizare a volumului de muncă al instanțelor și distribuirea resurselor.

În legătură cu mandatul GL, echipa proiectului, însoțită de un reprezentant al Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, a organizat la 17 mai un atelier de lucru privind raportarea anuală, cu reprezentanții

Judecătoriei și ai Curții de Apel Bălți.

Cel de-al doilea GL a abordat metodologia de evaluare a volumului de muncă al judecătorilor și de îmbunătățire a echilibrului dintre viața profesională și cea privată a angajaților instanțelor.

O serie de reuniuni s-au desfășurat cu reprezentanți ai Consiliului Superior al Procurorilor, ai Procuraturii Generale, ai Ministerului Justiției și Consiliului de Mediere, care au avut în vedere sprijinirea obiectivelor reformelor în curs în domeniul justiției, cum ar fi îmbunătățirea managementului intern și a comunicării procuraturii, și dezvoltarea recurgerii la mediere.

Aceste activități au fost organizate în cadrul proiectului "Sprijin pentru modernizarea în continuare a managementului instanțelor judecătorești în Republica Moldova", finanțat de Uniunea Europeană și Consiliul Europei, și implementat de Consiliul Europei în cadrul Parteneriatului pentru Buna Guvernare III (2023-2027).

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Consiliul Europei sprijină Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor al Republicii Moldova în consolidarea funcției de analiză strategică

Consiliul Europei a organizat un atelier de lucru de 2 zile privind analiza strategică pentru angajații Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (SPCSB) a Republicii Moldova. Obiectivul principal al atelierului a fost întărirea capacităților de analiză strategică ale angajaților SPCSB, o componentă critică în identificarea și atenuarea riscurilor de spălare a banilor (SB) și finanțare a terorismului (FT). Sesiunile de instruire au cuprins subiecte cum ar fi utilizarea unor instrumente analitice specializate, tehnici de interpretare a datelor, dezvoltarea unor produse analitice strategice de înaltă calitate și metode pentru îmbunătățirea cooperării inter-instituționale și a schimbului de informații.

Experții Consiliului Europei au condus discuții și exerciții practice, facilitând o înțelegere cuprinzătoare a proceselor de analiză strategică. Au fost evidențiate subiecte cheie precum ciclul de informații și abordarea bazată pe risc în realizarea analizei strategice, cu accent pe aplicabilitatea în contextul specific al Republicii Moldova.

Participanții s-au implicat în discuții dinamice și exerciții de grup, inclusiv printr-o simulare a unei scheme de spălare a banilor bazată pe comerț, subliniindu-se faptul că identificarea tipologiilor SB/FT reprezintă un aspect relevant pentru produsele de analiză strategică. Atelierul s-a încheiat cu o sesiune privind raportarea și diseminarea rezultatelor analizei strategice, pentru a fi utilizată de către entitățile raportoare și structurile de forță, consolidând și mai mult cunoștințele dobândite pe parcursul celor două zile.

Dl Adrian Munteanu, director adjunct al Serviciului Prevenire și Spălare a Banilor din Republica Moldova, dna Nadejda Plămădeală, manager de program la Consiliul Europei, și dl Zydrunas Bartkus, consilier de nivel înalt al UE privind AML, au ținut discursuri de deschidere, subliniind importanța atelierului în efortul de consolidare a competențelor angajaților și a capacității SPCSB în elaborarea unor produse eficiente ale analizei strategice.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

„Mulțumim Consiliului Europei pentru că rămâne angajat în a sprijini eforturile Republicii Moldova de a consolida regimul de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului,”

a menționat dl Munteanu. Acest atelier reprezintă un pas semnificativ în echiparea personalului SPCSB cu abilitățile și cunoștințele necesare pentru a combate eficient infracțiunile economice.

Acest eveniment face parte din programul comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei „Parteneriat pentru buna guvernare”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Consiliul Europei și implementat de Consiliul Europei, în cadrul proiectului „Consolidarea regimului de prevenire a spălării banilor și a recuperării activelor în Republica Moldova”.

Reprezentanții Consiliului Superior al Magistraturii au beneficiat de consultanță internațională cu privire la selecția, evaluarea și promovarea judecătorilor

Consiliul Europei a organizat consultări online pentru reprezentanții Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), cu privire la aspectele conceptuale ale proiectelor de regulamente ale CSM privind selecția, evaluarea și promovarea judecătorilor.

Expertiza a fost furnizată de doi consultanți internaționali ai Consiliului Europei: Đuro Sessa, judecător și fost președinte al Curții Supreme din Croația și președintele Asociației Internaționale a Judecătorilor, și Nina Betetto, judecătoare, fostă vicepreședintă a Curții Supreme din Republica Slovenia, fostă președintă a Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE).

În cadrul interacțiunii s-a făcut un schimb de opinii și a fost acordată asistența tehnică necesară din partea experților internaționali pentru membrii CSM care lucrează la elaborarea/revizuirea regulamentelor interne referitoare la selecția, promovarea și evaluarea judecătorilor. Răspunzând la întrebările membrilor CSM, consultanții internaționali ai Consiliului Europei au împărtășit opinii în lumina standardelor și a celor mai bune practici europene relevante.

Evenimentul a fost organizat în cadrul Proiectului comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei „[Suport pentru Reforma Justiției în Republica Moldova](#)”.

Cel de-al XIX-lea Congres al Conferinței Curților Constituționale Europene a avut loc la Chișinău

Congresul a fost găzduit de Curtea Constituțională a Republicii Moldova în perioada 22-23 mai 2024 la Chișinău, Republica Moldova, în contextul deținerii de către aceasta a Președinției Conferinței Curților Constituționale Europene.

Congresul a reunit peste 100 de participanți internaționali, inclusiv președinți și judecători din aproape 40 de Curți Constituționale Europene, observatori și oficiali de nivel înalt, precum: Președinta Curții Europene a Drepturilor Omului, Siofra O'Leary, și Președinta Comisiei de la Veneția, Claire Bazy Malaurie. Tema Congresului a fost:

"Formele și limitele deferenței judiciare: cazul curților constituționale".

Recepția de bun venit, care a fost găzduită de Președinta Curții Constituționale a Republicii Moldova, Domnica Manole, a fost organizată cu suportul Consiliului Europei în cadrul Proiectului Comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei "Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova".

Sprrijinul a fost oferit în cadrul Proiectului Comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei "[Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova](#)".

Formatorii Institutului Național al Justiției au beneficiat de o instruire privind evaluarea programelor de formare continuă conform modelului Kirkpatrick

Pe 23 mai 2024, Consiliul Europei a organizat o instruire privind evaluarea programelor de formare continuă conform modelului Kirkpatrick, și metodologia de instruire a adulților, în vederea îmbunătățirii continue a programelor de formare ale Institutului Național al Justiției.

14 formatori ai Institutului Național al Justiției au beneficiat de instruirea desfășurată de doi consultanți internaționali ai Consiliului Europei: Ivana Roagna, avocată, formatoare specializată în domeniul drepturilor omului și fostă juristă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, și Otilia Păcurari, expertă

în consolidarea capacităților instituționale și formare profesională, și membră a Rețelei Europene de Formare Judiciară.

Instruirea a avut drept obiectiv dobândirea de cunoștințe practice cu privire la nivelurile instrumentelor de evaluare utilizate pentru a evalua atât reacțiile participanților la programele de pregătire, cât și cunoștințele și abilitățile dobândite de judecători, procurori și personalul judiciar.

Instruirea a fost organizată în cadrul Proiectului comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei "[Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova](#)".

Consiliul Europei sprijină Institutul Național al Justiției în implementarea recomandărilor din raportul TAIEX al UE privind formarea continuă

Consiliul Europei a lansat o activitate complexă de sprijinire a Institutului Național al Justiției în procesul de implementare a recomandărilor raportului TAIEX al UE din 2022 în partea ce ține de formarea continuă a judecătorilor și procurorilor. În cadrul acestei activități, reprezentanți ai Institutului Național al Justiției (INJ), Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor, judecători, procurori, precum și formatori ai INJ, au participat în perioada 18-20 iunie 2024 la ședințe de consultare cu doamna Marina Naumovska, consultantă internațională a Consiliului Europei. Doamna Naumovska a participat, de asemenea, la

sesiuni de formare continuă desfășurate în această perioadă la Institutul Național al Justiției.

În urma analizei și a discuțiilor privind conceptul, programul și metodologia formării continue oferite de INJ pentru judecători și procurori, vor fi formulate recomandări pentru îmbunătățirea procesului de instruire continuă în lumina raportului TAIEX al UE din 2022.

Activitatea se desfășoară în cadrul proiectului comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei "[Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova](#)".

Consiliul Europei a organizat o instruire privind procedurile administrative pentru Consiliul Superior al Procurorilor

În perioada 24-25 iunie 2024, Consiliul Europei a organizat o instruire privind procedurile administrative pentru reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor (CSP). Membrii CSP și reprezentanții aparatului acestuia, precum și reprezentanți ai Inspecției Procurorilor (23 de participanți; 12 femei/11 bărbați) au beneficiat de această instruire.

Instruirea a fost moderată de două consultante naționale ale Consiliului Europei: doamna Elena Belei, doctor în drept, conferențiar universitar și formatoare la Institutul Național al Justiției, și doamna Ina Jimbei, doctor în drept și lector universitar

de drept procesual civil.

Pe parcursul sesiunilor au fost evidențiate aspectele relevante ale procedurii administrative aplicate de către CSP în calitate de autoritate administrativă. De asemenea, discuțiile s-au axat și pe interacțiunea dintre reglementările speciale ce țin de activitatea CSP și prevederile legii-cadru în funcție de specificul prerogativelor CSP.

Instruirea a fost organizată în cadrul proiectului comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei "Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova".

Standardele europene privind protecția minorităților în centrul instruirii profesioniștilor din domeniul juridic în Republica Moldova

O instruire personalizată de două zile pentru 63 de profesioniști din instituțiile judiciare din Republica Moldova a fost organizată în cooperare cu Institutul Național al Justiției. Această activitate de formare a avut scopul de a spori cunoștințele și înțelegerea standardelor europene privind protecția minorităților și de a asigura un acces mai bun la justiție pentru persoanele vulnerabile.

Schimbul de informații dintre participanți a oferit oportunitatea de a discuta cele mai noi evoluții juridice și modalități de îmbunătățire a măsurilor de remediere legală în Republica Moldova, în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și în baza recentei Recomandări a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei [privind combaterea discursului de ură](#), precum și a altor standarde relevante și bune practici în domeniu.

În concluzia evenimentului, participanții au reiterat că este necesară stabilirea unei practici de discuții sistematice la acest subiect în Republica Moldova și informarea actorilor relevanți cu privire la evoluția standardelor și a jurisprudenței, în beneficiul cetățenilor și grupurilor vulnerabile din societate.

Acest eveniment face parte din programul comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei "[Parteneriat pentru Buna Guvernare](#)", co-finanțat de Uniunea Europeană și Consiliul Europei și implementat de Consiliul Europei, în cadrul proiectului "[Combaterea discriminării, discursului de ură și a crimelor motivate de prejudecată în Republica Moldova](#)".

Îmbunătățirea colectării datelor privind infracțiunile motivate de prejudecată în Republica Moldova

Principalii factori de decizie din Republica Moldova, responsabili de colectarea datelor privind infracțiunile motivate de ură și discriminare, s-au reunit la Chișinău pentru a discuta ultimele evoluții, dar și principalele provocări și măsurile ulterioare de îmbunătățire a sistemului național de colectare a datelor în conformitate cu standardele și bunele practici europene și internaționale.

Participanții la eveniment au subliniat necesitatea stabilirii unei platforme de cooperare pentru asigurarea unei abordări mai coerente și integrate în colectarea datelor. Acest fapt ar contribui, în cele din urmă, la îmbunătățirea aplicării cadrului anti-discriminare și la creșterea gradului de conștientizare cu privire la mecanismele de remediere existente în cazul discriminării, al discursului și al infracțiunilor motivate de ură.

Reuniunea a fost urmată de o instruire, organizată în cooperare cu Inspectoratul General al Poliției, în cadrul căreia 42 de operatori ai bazei de date și-au îmbunătățit

abilitățile de documentare și prelucrare a informațiilor legate de infracțiunile motivate de prejudecată.

Participanții au concluzionat că astfel de activități sunt foarte importante pentru asigurarea instruirii continue a operatorilor responsabili de colectarea datelor, pentru actualizarea informațiilor cu privire la noile evoluții și pentru schimbul de bune practici.

Ambele activități au furnizat beneficiarilor naționali sprijinul necesar pentru eficientizarea și armonizarea metodelor de colectare a datelor privind infracțiunile motivate de prejudecată, ca urmare a cooperării stabilite în cadrul programului Parteneriat pentru Buna Guvernare în 2018.

Aceste evenimente sunt parte din programul comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei "[Parteneriat pentru Buna Guvernare](#)", co-finanțat de Uniunea Europeană și Consiliul Europei și implementat de Consiliul Europei, în cadrul proiectului "[Combaterea discriminării, discursului de ură și a crimelor motivate de prejudecată în Republica Moldova](#)".

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Îmbunătățirea dialogului dintre Poliție și comunitatea LGBTI din Republica Moldova

O platformă de dialog a fost creată dintre Poliție și organizațiile societății civile care promovează drepturile comunității LGBTI din Republica Moldova. Evenimentul a reunit 21 de ofițeri ai Inspectoratului General al Poliției și 19 reprezentanți ai organizațiilor societății civile și a îmbunătățit procesul de comunicare și consolidare a încrederii dintre Poliție și comunitatea LGBTI.

Discuțiile s-au axat pe mecanismele de protecție juridică pentru combaterea discursului de ură și a infracțiunilor motivate de prejudecată, precum și pe provocările, stereotipurile, prejudecățile și obstacolele cu care se confruntă persoanele LGBTI în societate. Dificultățile întâmpinate de persoanele LGBTI atunci când se adresează autorităților de aplicare a legii au fost prezentate cu obiectivul de a încuraja în continuare raportarea infracțiunilor motivate de ură și discriminare.

Această reuniune a subliniat necesitatea unor strategii care să ia în considerare diversitatea în societate și experiențele celor care se confruntă cu discriminarea bazată pe orientarea sexuală, identitatea de gen sau caracteristicile sexuale.

Platforma creată în cadrul acestui eveniment va facilita schimburile viitoare dintre Poliție și organizațiile societății civile care reprezintă persoanele LGBTI cu privire la discursul de ură și infracțiunile motivate de prejudecată și va oferi soluții pentru abordarea acestor subiecte pe viitor. Reuniunea a identificat, de asemenea, necesitatea unor reforme suplimentare în abordarea discriminării și a discursului de ură, împreună cu inițiativele continue de sensibilizare pentru promovarea egalității de tratament și combaterea discriminării, stigmatizării și urii.

Activitatea Consiliului Europei în Republica Moldova privind nediscriminarea și discursul de ură se bazează pe recomandările Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (CERI), în special [Recomandarea nr. 17 privind prevenirea și combaterea intoleranței și a discriminării împotriva persoanelor LGBTI](#), Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și [Recomandarea CM/Rec\(2010\)5 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind măsurile de combatere a discriminării pe motive de orientare sexuală sau identitate de gen](#).

Acest eveniment a fost organizat în cooperare cu Inspectoratul General al Poliției, Centrul de Informații GENDERDOC-M, în cadrul Planului de Acțiuni al Consiliului Europei pentru Republica Moldova pentru anii 2021-2024 și a proiectelor: "[Consolidarea diversității și egalității în Republica Moldova](#)" finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Țărilor de Jos, „Promovarea nediscriminării în Republica Moldova” și proiectul Uniunii Europene/Consiliului Europei "[Combaterea discriminării, discursului de ură și a crimelor motivate de prejudecată în Republica Moldova](#)”, parte a programului comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei "[Parteneriat pentru Buna Guvernare](#)”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Consiliul Europei și implementat de Consiliul Europei.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

Asigurarea măsurilor de remediere legală privind discursul de ură și infracțiunile motivate de prejudecată, în conformitate cu standardele Europene

În cooperare cu Institutul Național al Justiției, a fost desfășurat un seminar de două zile pentru 80 de profesioniști din domeniul juridic din Republica Moldova, cu scopul de a discuta posibilele îmbunătățiri ale căilor de remediere juridică a discriminării și urii și pentru schimbul de experiență a actorilor implicați.

Seminarul s-a axat pe standardele Europene în abordarea discursului de ură și a infracțiunilor motivate de prejudecată, precum și pe jurisprudența Curții Europene

a Drepturilor Omului și a abordat subiecte relevante pentru identificarea prejudecăților și stereotipurilor, precum și cele referitoare la lucrul cu victimele discursului de ură.

Participanții la acest eveniment au subliniat importanța continuării dialogului cu implicarea tuturor actorilor din domeniul combaterii și prevenirii discursului de ură și a discriminării, ca un pas important înainte pentru îmbunătățirea practicii în acest domeniu.

Acest eveniment face parte din programul comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei "Parteneriat pentru Buna Guvernare", co-finanțat de Uniunea Europeană și Consiliul

Europei și implementat de Consiliul Europei, în cadrul proiectului "[Combaterea discriminării, discursului de ură și a crimelor motivate de prejudecată în Republica Moldova](#)".

Peste 150 de specialiști din domeniile fiscal și vamal, familiarizați cu cele mai recente evoluții din sector, în cadrul unui atelier la scară largă organizat cu sprijinul UE

Misiunea Înaltilor Consilieri UE în parteneriat cu revista „Monitorul Fiscal FISC.md”, Ministerul Finanțelor și Serviciul Fiscal de Stat au organizat un atelier de amploare dedicat știrilor fiscale și vamale în contextul alinierii legislația națională la directivele UE.

Evenimentul a reunit conducerea de vârf a Ministerului Finanțelor, Serviciului Fiscal de Stat, Serviciului Vamal, precum și reprezentanți ai mediului de afaceri, asociații profesionale de contabilitate și audit, reprezentanți ai sistemului bancar și alți experți în domeniu.

În deschiderea primului panel de discuții, ministrul Finanțelor Petru Rotaru a vorbit despre eforturile Ministerului de

a implementa schimbări și inovații în domeniile vamal și fiscal, pentru a le alinia la directivele Uniunii Europene, evidențiind astfel angajamentul instituțional față de armonizarea legislației naționale cu acquis-ul UE.

„În prezent, se pune accentul pe elaborarea proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2025, iar propunerile primite de la toate părțile interesate au o importanță majoră, ținând cont de impactul acestei legi asupra economiei naționale și asupra sectorul privat”,

a remarcat ministrul Finanțelor.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Înaltul Consilier UE pentru politica vamală și fiscală, Rosario De Blasio a salutat cooperarea eficientă dintre Ministerul Finanțelor, autoritățile vamale și fiscale, care a rezultat într-un număr mare de acte juridice, standardizate și aliniate la legislația UE, precum și o comunicare permanentă cu asociațiile de afaceri și publicul larg. „Procesul de integrare în Uniunea Europeană necesită consecvență și o abordare graduală. Moldova se poate pregăti deja pentru aderarea la UE prin implementarea pas cu pas a cerințelor prevăzute în Capitolul 16 din Aquis-ul UE – Impozitare și Capitolul 29 – Uniunea Vamală, care vor aduce beneficii reciproce părților care negociază – Uniunea Europeană și Republica Moldova.”

În cadrul a trei paneluri de discuții, participanții au abordat mai multe subiecte importante privind implementarea directivelor UE privind TVA și accize, aspecte cheie legate de funcționalitatea conceptului prețurilor de transfer, avantajele noului Cod Vamal din perspectiva operațiunilor de import-export, soluții digitale ca instrument pentru eficiența afacerii, precum și raportarea conturilor financiare în contextul schimbului automat de informații despre conturile financiare.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Rolul guvernantei corporative în asigurarea unei administrări prudente și sănătoase a băncilor, discutat în cadrul unui seminar organizat de Misiunea Înaltilor Consilieri UE

Misiunea Înaltilor Consilieri ai Uniunii Europene, împreună cu Banca Națională a Moldovei și Asociația Băncilor din Moldova, au organizat un seminar dedicat rolului guvernantei corporative în asigurarea unei administrări prudente și sănătoase a băncilor.

Având în vedere rolul crucial pe care băncile îl dețin în procesul de dezvoltare al societății, precum și necesitatea asigurării unei guvernante corporative care să susțină atât buna funcționare a băncilor la nivel individual, cât și a sistemului bancar în întregime, Înaltul Consilier UE pe domeniul serviciilor financiare, Nicolae Grigore, a susținut o prezentare detaliată cu scopul de a spori înțelegerea unor aspecte majore privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie.

Tematica a fost stabilită pornind de la responsabilitatea organului de conducere privind aprobarea și supravegherea procesului de punere în aplicare a unui cadru care să asigure evaluarea eficace a adecvării organului de conducere atât la nivel individual, cât și la nivel colectiv.

La seminarul desfășurat în format online au luat parte peste 100 participanți, între care

Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei Anca Dragu, membrii ai conducerii executive și ai departamentelor relevante ale BNM, managerul de proiect din cadrul Delegației Uniunii Europene în Moldova Josip Juric, respectiv membrii organului de conducere ai băncilor licențiate în Republica Moldova și reprezentanți ai Asociației Băncilor din Moldova.

Angajații Băncii Naționale a Moldovei preiau cele mai bune practici în domeniul combaterii și prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului

Misiunea Înaltilor Consilieri ai Uniunii Europene, împreună cu Banca Națională a Moldovei au organizat, la 11 iunie, un seminar consacrat activității de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (AML/CFT). Evenimentul a reunit peste 20 de participanți, printre care Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei Anca Dragu, membri ai conducerii executive și ai departamentelor relevante ale BNM.

În cadrul seminarului, Înaltul Consilier UE pe domeniul serviciilor financiare, Nicolae Grigore, a prezentat cele mai bune practici ale Băncilor Centrale în evaluarea riscurilor asociate combaterii spălării banilor, ținând cont de experiența vastă în acest domeniu. Au fost abordate aspectele esențiale ale evaluării riscurilor de spălare a banilor și

finanțare a terorismului, subliniind atât importanța utilizării unei abordări pe bază de risc, cât și necesitatea efectuării unei evaluări pe baze continue a profilului de risc AML al entităților supravegheate de către Banca Centrală. O altă temă de discuție a ținut de procedura de stabilire a sancțiunilor și măsurilor de supraveghere care ar asigura consistența și eficacitatea acestora.

Seminarul a reprezentat o oportunitate valoroasă pentru schimbul de bune practici și sprijin pentru îmbunătățirea politicilor și practicilor de supraveghere și reglementare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, subliniind importanța dialogului și cooperării între experți și instituții relevante în acest domeniu.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Uniunea Europeană și Organizația Internațională a Muncii oferă suport pentru reformarea și dezvoltarea pieței muncii din Republica Moldova

Uniunea Europeană a alocat 2 milioane EUR pentru reformarea instituțiilor-cheie, care reglementează piața muncii din Moldova. În acest sens, astăzi a fost lansat proiectul „Suportul UE pentru o piață a muncii mai incluzivă în Republica Moldova”, implementat de Organizația Internațională a Muncii (OIM).

Scopul proiectului, cu durata de doi ani, este de a îmbunătăți accesul la oportunități mai bune de angajare în Republica Moldova. Conferința de lansare a proiectului a avut loc în cadrul vizitei comune în Republica Moldova a Comisarului European pentru locuri de muncă și drepturi sociale, Nicolas Schmit și a Directorului General al OIM, Gilbert Hougbo.

Unul din obiectivele Proiectului este creșterea performanțelor Ministerului Muncii și Protecției Sociale (MMPS) și ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) în ceea ce privește prevenirea și combaterea excluziunii de pe piața muncii. Acest obiectiv vizează îmbunătățirea capacităților instituționale ale MMPS și ANOFM de a îndeplini obiectivele stabilite de cadrul politicii de ocupare a forței de muncă. Noul proiect lansat va include diversificarea serviciilor și programelor de ocupare a forței de muncă; extinderea furnizării de servicii personalizate; îmbunătățirea sistemului de management al performanței și îmbunătățirea sistemului de formare internă pentru personalul ANOFM.

Un alt obiectiv al Proiectului este îmbunătățirea performanțelor Ministerului Muncii și Protecției Sociale și ale Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM) în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de muncă și protejarea drepturilor lucrătorilor. Obiectivul se concentrează

pe îmbunătățirea capacităților ISM de a-și îndeplini mandatul de control de stat. Aceasta înseamnă revizuirea cadrului juridic și a politicilor interne; planificarea strategică a vizitelor de inspecție; îmbunătățirea sistemului de formare pentru personalul ISM; modernizarea procedurilor ISM și

 UE-Moldova:
Împreună mai puternici

a sistemului informațional; colaborarea strânsă cu partenerii sociali, precum și furnizarea de sprijin material.

Organizația Internațională a Muncii va oferi sprijinul necesar, în materie de advocacy, asistență tehnică, metodologii și instrumente relevante pentru a se asigura că capacitățile ANOFM și ISM sunt îmbunătățite în concordanță cu evaluările instituționale, precum și cu standardele internaționale de muncă și cu ghidurile relevante privind politicile OIM.

Potrivit statisticilor, aproape 30 la sută dintre femeile tinere și bărbații tineri din Moldova sunt în categoria NEET (nu au loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ și nu participă la activități de formare profesională).

În Republica Moldova, rata de participare a femeilor pe piața forței de muncă este de peste 40%. Acesta este un indicator scăzut în comparație cu cel al Uniunii Europene, unde rata este peste 70%. Din cauza stereotipurilor, femeile sunt supuse unui tratament suspect când aplică pentru locuri de muncă, iar diferența salarială între sexe este de aproximativ 16% în țară.

Totodată, în Republica Moldova, persoanele cu dizabilități întâmpină dificultăți în a găsi și menține locuri de muncă și a se bucura de tratamente echitabile comparativ cu

persoanele fără dizabilități. În anul 2023, doar 15,8% dintre persoanele cu dizabilități aveau un loc de muncă oficial. Acest lucru e cauzat parțial de cunoașterea limitată de către persoanele cu dizabilități a drepturilor lor la muncă și a oportunităților de muncă, de accesul limitat la reabilitare, consiliere în carieră și formare profesională, de infrastructura inaccesibilă, de nivelul scăzut de încredere în sine în rândul persoanelor cu dizabilități și de reticența angajatorilor de a oferi locuri de muncă acestei categorii de cetățeni.

Reformarea unor asemenea instituții importante, precum Ministerul Muncii și Protecției Sociale și a două agenții publice aflate în sfera sa de competență: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și Inspectoratul de Stat al Muncii este esențială pentru ca Guvernul să poată realiza politici coerente de muncă, ocupare și protecție socială, să asigure incluziunea pe piața muncii, condiții de muncă sigure și locuri de muncă productive.

Proiectul își va concentra intervențiile pe îmbunătățirea cadrului legal, politicilor și capacităților pentru un acces sporit la piața muncii și condiții de muncă mai bune în Moldova. De asemenea, se va acorda sprijin pentru a aduce legislația națională cu privire la forța de muncă și muncă în conformitate cu acquis-ul UE și standardele OIM.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

40 de vehicule donate de Uniunea Europeană Inspectoratului General al Poliției

Pe 21 mai 2024, Uniunea Europeană a livrat 40 de vehicule Inspectoratului General de Poliție (IGP), în cadrul unui proiect implementat de OIM Moldova, care vizează sprijinirea protecției, tranzitului, întoarcerii voluntare și informate și reintegrării cetățenilor Parteneriatului Estic și a resortisanților țărilor terțe afectate de conflictul din Ucraina.

Această asistență va spori semnificativ capacitatea operațională a IGP de a răspunde nevoilor comunităților, asigurând asistența eficientă și în timp util atât populației locale, cât și refugiaților. Vehiculele vor fi utilizate pentru patrulare și intervenții de urgență.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Uniunea Europeană și Fundația Soros Moldova susțin consolidarea cadrului de protecție a consumatorilor în Republica Moldova - componentă cheie a agendei de asociere și a procesului de integrare europeană

Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în parteneriat cu Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, Fundația Soros Moldova și Institutul pentru Politici și Reforme Europene, a organizat pe 30 aprilie, evenimentul de lansare a proiectului „Consolidarea cadrului de protecție a consumatorilor în Republica Moldova”.

Un proiect de importanță majoră pentru țara noastră, dat fiind faptul că acest domeniu este indispensabil pentru asigurarea unei concurențe sănătoase și a unei economii de piață funcționale și integre, dar și datorită faptului că protecția consumatorilor este o componentă-cheie a procesului de integrare europeană.

Obiectivul general al proiectului urmărește creșterea gradului de înțelegere și aplicare a drepturilor consumatorilor în Republica Moldova, care va fi atins în baza a două obiective specifice.

Primul obiectiv specific vizează sporirea capacităților Guvernului și a autorităților cu competențe în domeniul drepturilor consumatorului de a aplica prevederile legale și de a asigura respectarea drepturilor consumatorilor. Realizarea acestui obiectiv specific va fi asigurată, în principal, prin

intermediul asistenței tehnice, oferită de către echipa de experți din cadrul proiectului, care va permite Guvernului și Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED) să accelereze procesul de armonizare cu acquis-ul UE în domeniul protecției consumatorilor și să îmbunătățească cadrul de protecție a consumatorului. Iar, în scopul oferirii consultanței pentru consumatori, atât la nivel național cât și în contextul disputelor transfrontaliere, proiectul prevede crearea Centrului European pentru Protecția Consumatorilor.

 UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Cel de-al doilea obiectiv specific urmărește sporirea cunoștințelor consumatorilor cu privire la drepturile pe care le au și acțiunile pe care le pot întreprinde în cazul în care aceste drepturi le-au fost încălcate. Pentru realizarea acestui obiectiv, consorțiul va susține implementarea unei ample campanii de popularizare a drepturilor consumatorilor. Suplimentar, vor fi identificate 5 organizații media cărora le vor fi furnizate sub-granturi pentru elaborarea investigațiilor jurnalistice, articolelor, emisiunilor radio și TV pe subiecte aferente drepturilor consumatorului

și acțiunile pe care consumatorii le pot întreprinde atunci când aceste drepturi le sunt încălcate. În plus, va fi lansat și Centrul European al Consumatorului - organizație non-guvernamentală independentă care va promova drepturile consumatorilor și va ajuta consumatorii să-și revendice drepturile.

Proiectul este implementat de către Centrul Analitic Independent Expert-Grup în parteneriat cu Institutul pentru Politici și Reforme Europene și Fundația Soros Moldova

„Expert-Grup” a prezentat concluziile și recomandările raportului său de evaluare independentă a procesului de pilotare a recensământului populației și locuințelor din Republica Moldova

Centrul Analitic Independent „Expert-Grup” a organizat pe 23 aprilie, masa rotundă „Recensământul populației și locuințelor 2024: evaluarea independentă a pregătirii și organizării procesului”, în cadrul căreia au fost prezentate principalele constatări și recomandări ale raportului de evaluare independentă a procesului de pilotare a recensământului populației și locuințelor 2024, elaborat de către „Expert-Grup”.

În perioada iulie-octombrie 2023, cu suportul Uniunii Europene, „Expert-Grup” a acționat ca observator independent

în timpul principalelor activități aferente recensământului de probă: definitivarea chestionarelor, recrutarea și instruirea personalului temporar, testarea echipamentelor și aplicației de colectare a datelor, activitățile de informare a populației etc. Scopul a fost de a evalua procesul de pregătire și desfășurare a recensământului populației și locuințelor de probă și de a veni cu recomandări pentru îmbunătățirea organizării recensământului propriu-zis al populației și locuințelor din anul 2024.

Marina SOLOVIOVA, Directoare program „Politici economice”, Expert-Grup, una din membrii echipei de evaluare, a prezentat principalele constatări și recomandări ale raportului. În ceea ce privește subiectele/variabilele de recensământ, „Expert-Grup” a verificat dacă chestionarele conțin întrebări obligatorii conform standardelor internaționale, dacă acestea au fost consultate cu utilizatorii și ajustate în urma consultărilor publice, dacă au fost eliminate întrebările pentru care deja există surse de date alternative etc. și a propus scurtarea, reformularea sau omiterea unor întrebări care cauzau frecvent reacții negative, precum și completarea instrucțiunilor pentru recenzori cu anumite precizări. La capitolul recrutarea și personalului temporar echipa a verificat dacă cerințele de angajare pentru supervizori și recenzori au fost rezonabile și au fost anunțate public, recrutarea supervizorilor și recenzorilor a fost efectuată local prin concurs în teritoriile

respective etc. și a făcut recomandări în ceea ce privește abilitățile și nivelul de studii cerut de la manageri și recenzori. În ceea ce privește remunerarea personalului temporar, s-a verificat dacă ea este dependentă de performanță, personalului i-a fost clar cum și pentru ce va fi remunerat, recenzorii au putut să-și îndeplinească integral sarcinile ș.a. Recomandările cheie în acest sens s-au referit la asigurarea clarității pentru personal a condițiilor de remunerare și momentul la care trebuie semnate contractele.

Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului „Monitorizarea pilotării Recensământului populației și locuințelor 2024” implementat de către Centrul Analitic Independent „Expert-Grup” și finanțat de către Uniunea Europeană. Acesta a reunit experți, reprezentanți de nivel înalt din instituții publice, organizații internaționale, mediul academic, organizații ale societății civile.

Atelierul de lucru privind primele licitații în domeniul energiei regenerabile pentru oferirea statutului de producător eligibil mare

Proiectul „Suport pentru Guvernul Republicii Moldova în identificarea și pregătirea proiectelor aferente implementării Acordului de Asocieră” (PPF), finanțat de UE, a oferit suport în organizarea atelierului de lucru privind licitațiile pentru surse regenerabile de energie, la cererea Ministerului Energiei. Desfășurat la 25 aprilie 2024, atelierul a avut drept scop informarea potențialilor ofertanți

cu privire la cadrul legislativ și normativ pentru lansarea primei licitații de furnizare a centralelor electrice cu preț fix. Totodată, atelierul a servit și ca platformă pentru prezentarea etapelor cheie ale procedurii de licitație, dar și calendarul indicativ al procedurilor de licitații (aprilie-septembrie 2024), pentru toate părțile interesate prezente la eveniment.

Ministerul Energiei va selecta proiecte cu o capacitate totală de 165 MW de energie regenerabilă, distribuite pe tehnologii - 105 MW pentru instalații eoliene și 60 MW pentru stații fotovoltaice. Odată instalate, acestea vor acoperi 16% din consumul de energie regenerabilă din mixul energetic al țării.

Atelierul a reunit peste 70 de participanți de la Ministerul Energiei, Agenția Națională pentru

Reglementare în Energetică, Invest Moldova, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Camera de Comerț și Industrie Moldova-Franța, AmCham, proiecte finanțate de UE, bănci comerciale, furnizori de energie și potențiali investitori. În cadrul evenimentului, participanții au participat la o discuție interactivă privind modificările recente din Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

În discursul său de deschidere, secretarul de stat în domeniul energetic Carolina Novac a mulțumit tuturor actorilor implicați în elaborarea amendamentelor la Hotărârea Guvernului nr. 690/2018 cu privire la Regulamentul privind procedura de licitație pentru obținerea statutului de producător eligibil mare, adoptată la 24 aprilie 2024. Aceste modificări au drept scop creșterea volumului de investiții naționale și internaționale în domeniul surselor regenerabile prin asigurarea unei abordări transparente și competitive a licitațiilor. Obiectivul național este de a atinge nivelul de 27% de surse regenerabile în mixul energetic efectiv până în 2030.

Solomon Ioannou, manager de proiecte din partea Delegației UE în Republica Moldova, a felicitat echipa doamnei Novac pentru atingerea acestei etape importante. Potrivit acestuia, acest lucru este semnificativ din trei motive: în calitate de viitor stat membru

al UE, Moldova va putea participa la o piață energetică liberă și echitabilă, va deveni mai puțin dependentă de gazul rusesc și, bineînțeles, va contribui la realizarea obiectivului ambițios al UE de a deveni primul continent carbon-neutru până în 2050.

Șeful Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Alexandru Ursu, și experții Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare au oferit informații detaliate despre procedura de licitație (criterii de admisibilitate și de calificare, garanția de participare și de performanță, evaluarea ofertelor) și despre foaia de parcurs a licitației.

Această inițiativă reflectă angajamentul continuu al Ministerului Energiei de a promova și de a facilita dezvoltarea durabilă a sectorului energiei regenerabile, oferind o platformă transparentă și informativă pentru toți actorii relevanți implicați în tranziția energetică.

Instruire pentru Cancelaria de Stat în domeniul managementului finanțelor publice în Moldova

La solicitarea Cancelariei de Stat, proiectul PPF, finanțat de UE, a desfășurat un curs de instruire în domeniul managementului finanțelor publice (MFP) în perioada 1 - 3 aprilie 2024.

La instruire au participat funcționari ai Cancelariei de Stat din cadrul direcțiilor Asistență externă și fonduri Europene, Planificare strategică, Coordonarea politicilor publice și managementului proiectelor, și Relații cu Parlamentul și coordonare interinstituțională.

Instruirea a avut drept scop familiarizarea participanților cu conceptele cheie și

funcțiile MFP, precum și explicarea rolului și importanței MFP în contextul procesului de dezvoltare din Moldova.

Cursul prezintă ciclul standard al MFP: planificarea strategică, pregătirea bugetară, execuția bugetului, contabilitate și raportare, auditul extern, controlul legislativ și revizuirea politicilor. Metoda de instruire a fost interactivă, cu exerciții practice adaptate sistemelor actuale MFP din Moldova și cu implicarea activă a participanților din echipa Cancelariei de Stat.

Cursul a fost livrat de șeful echipei Proiectului PPF, Yiannis Hadziyiannakis.

Continuă instruirea privind noua procedură de evaluare a proiectelor de investiții capitale publice

Proiectul PPF, finanțat de UE, a livrat autorităților publice centrale cea de-a treia sesiune de instruire cu privire la noua procedură de evaluare a proiectelor de investiții capitale publice. Această sesiune a fost solicitată, în particular, pentru a oferi instruire personalului Direcției Investiții Publice din cadrul Ministerului Finanțelor.

La sesiunea, desfășurată în perioada 10 - 12 aprilie 2024, au participat inclusiv și reprezentanți ai Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Culturii, Ministerului Mediului, Oficiului Național pentru Implementarea Proiectelor de Mediu, dar și reprezentanți ai Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea

Proiectelor în domeniul Agriculturii și Institutului Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologie Alimentară, subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, etc.

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a fost reprezentat de mai mulți funcționari, inclusiv de secretarul de stat Nicolai Mindra, responsabil pentru sectorul de dezvoltare a drumurilor. De menționat că bugetul de investiții capitale al acestui minister constituie aproximativ 73% din bugetul total de investiții capitale publice al Republicii Moldova. Dezvoltarea drumurilor consumă aproximativ 65% din bugetul total al investițiilor capitale publice din Moldova.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, gestionează al doilea cel mai mare buget de investiții capitale publice din Republica Moldova, în valoare de 85 de milioane de lei în bugetul de stat aprobat pentru 2024.

Această instruire a avut ca scop prezentarea noii proceduri autorităților publice centrale, creșterea gradului de înțelegere și consolidarea competențelor acestora în evaluarea proiectelor de investiții capitale publice. Acest lucru este esențial pentru implementarea eficientă a Regulamentului 684 /2022 și a Instrucțiunii privind evaluarea proiectelor de investiții capitale publice,

emise prin Ordinul 104 al Ministerului Finanțelor în noiembrie 2023.

Expertii proiectului PPF care au livrat sesiunea de instruire au fost Gnel Sedrakyan, Konstantinos Kyriakopoulos, Roman Ivanov, și Daniela Cotorobai. Aceștia au abordat în detaliu cele opt criterii de eligibilitate necesare pentru ca proiectele să se califice pentru a fi incluse în portofoliul de proiecte de investiții capitale publice, metodologia de a atribuire a punctajului și au prezentat un studiu de caz privind un proiect de energie regenerabilă.

Autoritățile publice centrale participă la cursuri de formare privind noua procedură de evaluare a proiectelor de investiții publice

La solicitarea Direcției Investiții Publice din cadrul Ministerului Finanțelor, proiectul PPF finanțat de UE a organizat un curs de formare pentru autoritățile publice centrale privind noua procedură de evaluare a proiectelor de investiții publice, în vederea punerii în aplicare a Regulamentului 684/2022.

Au fost organizate două sesiuni separate: prima a avut loc în perioada 26-28 martie 2024 și a fost urmată de participanți din partea Ministerului Justiției, Ministerului Sănătății, Ministerului Apărării, Ministerului

Afacerilor Interne, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Curții de Conturi etc.

A doua sesiune a fost transmisă în perioada 2-4 aprilie 2024 Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Energiei, Serviciului Vamal, Cancelariei de Stat, Autorității Fiscale, Unității consolidate pentru implementarea și monitorizarea proiectelor energetice, Centrului Național pentru Energie Durabilă etc.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Această instruire a avut drept scop introducerea noii proceduri în rândul autorităților publice centrale și creșterea înțelegerii și competențelor acestora în ceea ce privește evaluarea proiectelor de investiții publice. Acest lucru este esențial pentru punerea în aplicare eficientă a Regulamentului 684/2022 și a Instrucțiunilor de evaluare a proiectelor emise prin Ordinul 104 al Ministerului Finanțelor în noiembrie 2023.

Expertii proiectului PPF care au susținut sesiunea de formare au fost Gnel Sedrakyan, Konstantinos Kyriakopoulos, Leonidas Crisciunas, Roman Ivanov, Yiannis Hadziyiannakis și Daniela Cotorobai.

Aceștia au abordat o serie de subiecte, de la definiția investiției și elaborarea și evaluarea proiectelor, până la o examinare detaliată a procedurii de evaluare și a metodologiei de punctare, inclusiv un studiu de caz privind o propunere de proiect în domeniul energiei regenerabile.

Pentru a sprijini în continuare punerea în aplicare a obiectivului național de îmbunătățire a gestionării investițiilor publice, echipa proiectului PPF va continua să ofere formare și sprijin la locul de muncă autorităților publice centrale.

Instruire privind elaborarea și evaluarea proiectelor de investiții capitale publice pentru autoritățile locale din Nisporeni

În perioada 29 - 30 mai 2024 Proiectul PPF, finanțat de UE, a desfășurat o sesiune de instruire privind elaborarea și evaluarea proiectelor de investiții capitale publice pentru autoritățile administrației publice locale din raionul Nisporeni.

Instruirea a fost oferită funcționarilor din cadrul Consiliului raional Nisporeni și din cadrul primăriilor Nisporeni și Seliște.

Instruirea a avut drept scop familiarizarea participanților cu bune practici pentru planificarea investițiilor în contextul cadrului de planificare a investițiilor capitale publice, recent adoptat în Moldova, și anume

Regulamentul Guvernului Republicii Moldova nr. 684/2022 din 29 septembrie 2022 și Instrucțiunea pentru evaluarea proiectelor aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 104 din 22 noiembrie 2023.

Sesiunea de instruire a fost livrată de experții proiectului PPF Gnel Sedrakyan, Konstantinos Kyriakopoulos și Daniela Cotorobai.

Proiectul PPF va oferi în continuare suport autorităților locale din Nisporeni în elaborarea planului regional de investiții. Se preconizează că activitățile vor demara în viitorul apropiat.

Moldova aliniază reglementările privind siguranța alimentelor la standardele Uniunii Europene cu asistența UE și UNIDO

În cadrul proiectului finanțat de UE, UNIDO a jucat un rol crucial în furnizarea de asistență tehnică Ministerului Agriculturii și industriei agroalimentare. Această asistență a avut ca scop să ajute Moldova să își alinieze reglementările naționale privind siguranța alimentară la Regulamentul UE 2017/625. Inițiativa reprezintă o parte semnificativă a angajamentului Moldovei față de Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) și susține eforturile sale continue de integrare pe piața Uniunii Europene.

Regulamentul UE 2017/625 este conceput pentru a stabili un cadru uniform de controale oficiale și alte activități oficiale pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și hrana pentru animale, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, produsele fitosanitare și de protecție a plantelor din întreaga UE și asigurarea siguranței și a conformității.

Picture: www.ec.europa.eu

În cadrul acestei colaborării, echipa UNIDO, condusă de un expert de la Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor din România, a avut întâlniri strategice cu principalele părți interesate, inclusiv ANSA, MAFI, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MEDD).

În urma acestor discuții constructive, Regulamentul UE 2017/625 a devenit Legea nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar, adoptată în a doua lectură de Parlament în mai 2024. Se preconizează că va intra în vigoare înainte de sfârșitul anului 2026, marcând o etapă importantă în drumul nostru către alinierea la standardele UE.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

Proiectul a fost esențial pentru sprijinirea transpunerii Regulamentului UE 2017/625. Îndrumarea experților oferită de proiect a facilitat elaborarea și aprobarea noii Legi privind controalele oficiale de către Parlament. În plus, proiectul a organizat sesiuni de lucru, traininguri și consultanță, care au contribuit la înființarea unei echipe specializate dedicate transpunerii și implementării Regulamentului UE 2017/625. Aceste inițiative au contribuit la delimitarea rolurilor și responsabilităților și la elaborarea planurilor de colaborare viitoare pentru a asigura punerea în aplicare eficientă a acestei legi.

În plus, implicarea părților interesate a implicat interacțiuni cu inspectorii, laboratoarele naționale de referință și asociațiile din industrie pentru a obține informații valoroase și pentru a aborda provocările în implementarea noilor reglementări.

Această inițiativă marchează un important pas spre alinierea reglementărilor privind siguranța alimentară la standardele UE. Acesta semnaleză angajamentul țării de a asigura sănătatea și bunăstarea cetățenilor săi și de a promova armonizarea comerțului cu Uniunea Europeană.

"Îmbunătățirea conformității cu standardele prin creșterea capacităților naționale de monitorizare a reziduurilor" este o un proiect finanțat de UE cu o investiție de 1,5 milioane EUR. Această inițiativă este realizată de Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (UNIDO), în colaborare cu sectorul public și privat din Moldova. Scopul său este de a spori capacitățile naționale de monitorizare a reziduurilor în hrana pentru animale și în produsele de origine animală (pesticide, medicamente veterinare, contaminanți și substanțe interzise). Proiectul se va desfășura între februarie 2023 și ianuarie 2026.

Grupul vamal RM-RO-UA sub egida EUBAM, lucrează pentru accelerarea exporturilor ucrainene

În cadrul reuniunii de la punctul de trecere a frontierei (PTF) Galați din România, la 3 aprilie, Grupul regional de coordonare vamală RM-RO-UA, prezidat de EUBAM, a discutat strategiile de decongestionare a rutelor de transport și de accelerare a circulației mărfurilor ucrainene în regiunea Dunării de Jos.

La această întâlnire au participat conducerea de vârf a serviciilor vamale din Republica Moldova, România și Ucraina, alături de Consilierul de Rang Înalt al UE pentru politica vamală și fiscală în Republica Moldova, precum și reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din Republica Moldova și ai Agenției de Stat pentru Restaurarea și Dezvoltarea Infrastructurii din Ucraina.

Grupul a primit informații actualizate cu privire la condițiile operaționale ale punctelor de trecere a frontierei din toate cele trei țări și s-a concentrat pe implementarea conceptului de „Coridor Verde” în regiunea Dunării de Jos pentru a spori fluxul de mărfuri, în special exporturile ucrainene.

Triunghiul dintre trei țări, care traversează partea de sud a Ucrainei, Republicii Moldova și României și care duce la Portul Constanța din România face parte din acest „Coridor Verde” și este crucial pentru accelerarea comerțului.

 UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Doi factori cheie pentru sprijinirea acestui progres sunt controlul comun între Ucraina și Republica Moldova la PTF Reni-Giurgiulești și controlul coordonat între Republica Moldova și România la PTF Giurgiulești-Galați pentru a spori eficiența transportului de mărfuri. În ceea ce privește primul obiectiv, Grupul a convenit asupra unui calendar pentru încheierea pregătirilor administrative și fizice în vederea asigurării operabilității acestuia până la începutul lunii iunie.

“Serviciile noastre partenere se apropie de o etapă semnificativă în sporirea capacității de vămuire și de procesare la PTF Reni-Giurgiulești, cu conducerea de vârf din Republica Moldova și România reiterându-și angajamentul pentru îmbunătățirile ulterioare la PTF Giurgiulești-Galați.”

Obiectivul principal al EUBAM rămâne acela de a sprijini implementarea promptă a acestor inițiative promițătoare pentru a consolida rezistența comerțului și a asigura o logistică mai ușoară”,

a declarat Slawomir Pichor, șeful Misiunii EUBAM.

Grupul regional de coordonare vamală RM-RO-UA sprijină Coridoarele de Solidaritate UE-Ucraina. Acesta se reunește trimestrial, pentru a aborda problemele de congestionare a traficului pentru transporturile agricole ucrainene. Format din autoritățile vamale din Republica Moldova, România și Ucraina, Grupul servește ca un forum de colaborare, implicând instituțiile relevante în vederea eficientizării procesului de transport.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

EUBAM facilitează o alianță strategică între polițiile din Moldova și Ucraina pentru a combate criminalitatea transfrontalieră

Într-o acțiune proactivă de combatere a activităților infracționale transfrontaliere, EUBAM a adunat la 30 aprilie forțele de poliție din Ucraina și Republica Moldova pentru un dialog între agențiile de aplicare a legii.

În timpul discuțiilor, polițiștii profesioniști din cadrul Direcției Principale a Poliției Naționale din regiunea Odesa și Inspectoratul General de Poliție al Republicii Moldova au discutat strategii de consolidare a cooperării, schimb de contacte vitale și schimb de expertiză. Accentul principal a fost pus pe

combaterea amenințărilor reprezentate de traficul de droguri și de arme, precum și pe intensificarea traficului de persoane de-a lungul frontierei moldo-ucrainene ca urmare a războiului de agresiune neprovocat al Rusiei împotriva Ucrainei.

Prin promovarea cooperării regionale și punerea în aplicare a unor strategii solide, se anticipează că eforturile colective ale forțelor de poliție din ambele țări vor aduce beneficii substanțiale în lupta continuă împotriva criminalității transfrontaliere.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

EUBAM salută lansarea punctului comun de trecere a frontierei în Reni

La 16 mai, șeful Misiunii EUBAM, Sławomir Pichor, a participat la inaugurarea punctului de trecere a frontierei Reni (UA)-Giurgiulești (MD), operat în comun, după renovarea acestuia de către autoritățile ucrainene. Evenimentul a avut loc în cadrul unei ceremonii la care au participat înalți oficiali ai Ucrainei, Republicii Moldova, României, Comisiei Europene și Statelor Unite în contextul reuniunii multilaterale în formatul Quint, privind tranzitul de produse cerealiere din Ucraina.

EUBAM a fost un susținător puternic al PTF operat în comun Reni-Giurgiulești în toate aspectele, subliniind potențialul acestuia de a fluidiza traficul și de a îmbunătăți conectivitatea între Ucraina, Republica Moldova și România în cadrul inițiativei UE-Ucraina privind Coridoarele de Solidaritate, în special acum, în aceste timpuri grele.

În cadrul inițiativei UE-UA privind Coridoarele de Solidaritate, UE a alocat o sumă impresionantă de 11 milioane EUR destinată sporirii eficienței coridorului Dunării pentru cererile actuale și viitoare.

«Acest punct de trecere a frontierei unește două țări și reprezintă un exemplu foarte bun de cooperare între Republica Moldova și Ucraina precum și disponibilitatea lor de a îmbunătăți toate procesele vamale și de frontieră. Susținem în mod constant Coridoarele de Solidaritate UE-UA în regiunea Dunării de Jos și suntem dedicați acestei inițiative. De asemenea, ne bucură faptul că facem parte din aceste schimbări și ajutăm ca acestea să devină o parte a rutinei în calea spre Uniunea Europeană »

a spus Sławomir Pichor.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

În urma reconstrucției, controalele vamale și de frontieră moldovenești și ucrainene vor fi efectuate în comun pe partea ucraineană, ceea ce reprezintă o schimbare față de regimul anterior, în care controalele erau efectuate separat pe teritoriul fiecărei țări. Se preconizează că această modernizare va dubla cel puțin capacitatea de tranzitare și va eficientiza fluxurile de transport.

Mai mult decât atât, părțile interesate au discutat la punctul de trecere a frontierei Giurgiulești (MD)-Galați (RO) și au stabilit

o agendă comună privind perspectivele de introducere a controlului coordonat între Republica Moldova și România la acest PTF, ceea ce ar deschide o cale mai rapidă către UE și mai departe.

EUBAM va continua să colaboreze cu partenerii moldoveni și ucraineni pentru consolidarea gestionării integrate a frontierelor între cele două țări, încurajând controlul comun la punctele de trecere a frontierei și schimbul de informații între agenții.

ECONOMIE ȘI DEZVOLTAREA AFACERII

Cașcavalul artizanal sau cum papilele gustative dau tonul într-o afacere

Inspirați de mâncarea delicioasă, familia Cerneavschii din localitatea Gîsca, regiunea transnistreană, a deschis un atelier de producție a cașcavalului artizanal.

Soții Feodor și Olga Cerneavscaia au revenit în 2011 în localitatea de baștină, pentru că nu-și puteau trata dorul de casă, iar gustul mâncării nu era nici el „ca acasă”, după nouă ani locuiți în străinătate. De atunci, pe lângă munca de bază, au tot căutat

acea idee de afacere de familie pe care să o construiască împreună, cot la cot. Așa a apărut atelierul de producție a cașcavalului artizanal. Afacerea beneficiază de suportul oferit de Uniunea Europeană, oferit în cadrul programului „Măsurile de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD.

Astfel, de mai bine de un an, sâmbătă și duminică sunt și ele zile de lucru, fiind dedicate atelierului gastronomic.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

„Există două moduri de a mânca gustos: fie câștigi mulți bani și îți permiti să cumperi, fie îți pregătești singur. Noi am ales opțiunea de a ne face singuri și, în plus, să avem profit din asta”,

menționează Olga Cerneavscaia.

Soții Cerneavschii se declară gurmanzi.

„Eu sunt contabilă, soțul meu produce ferestre PVC, nu am avut nimic de-a face cu tehnologia alimentară și, la început, ne-am antrenat la bucătărie. După aceea am înțeles că acest proces ne-a acaparat complet, pentru că e un proces foarte creativ”,

relatează Olga.

Experiența contabilă i-a fost de mare ajutor în crearea unui plan de afaceri, pe care l-a depus în cadrul concursului lansat de programul UE „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD.

Cu sprijinul Uniunii Europene, Olga a beneficiat de echipamente de procesare a laptelui în valoare de 15 mii de euro. Așa și-au făcut apariția în atelierul de producție cazanul, mixerul, rezervorul de răcire, formele și alte ustensile necesare.

Pentru fiecare partidă de cașcaval, soții Cerneavschii cumpără aproximativ 500-550 de kilograme de lapte de la o mică asociație de fermieri din regiune. În ziua de producție a cașcavalului, Olga are grijă de fiecare etapă și totul începe de la un calcul, pe hârtie. După ce laptele este pasteurizat, ingredientele se adaugă cu mare grijă, la intervale de timp exacte și într-o proporție bine stabilită.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

„În producția noastră noi am pus miza doar pe produse naturale, deoarece n-am vrut să fac încă un tip de cașcaval la zecile care sunt. Avem destul de puțin cașcaval autentic și natural în vânzare, tocmai din acest motiv noi folosim doar ingrediente naturale, coloranți naturali, pe care-i adăugăm în cantități minime, doar pentru a obține culoarea cașcavalului cu care s-au obișnuit consumatorii”.

Celelalte ingrediente cum ar fi fermenții naturali, lipaza, agenții de coagulare, Olga le cumpără din Italia. Din toată cantitatea de lapte utilizată, soții Cerneavschii obțin aproximativ 50 de kilograme de cașcaval artizanal.

De la amenajarea atelierului de producție și până la apariția cașcavalului în vitrinele magazinelor a fost un proces lung și anevoios. Dar, din ianuarie 2024 în atelier se produce cașcaval de 2-3 ori pe lună, iar acesta ajunge în magazinele din Tighina (Bender) și, mai nou, la Tiraspol.

„În producția noastră punem accent pe cașcavalul italian de tip caciotta. Prin ce e bun? Perioada lui de maturare este scurtă, caciotta poate fi consumată după primele cinci zile de la fermentare, iar cu trecerea timpului gustul acestuia se intensifică.”

Gustul bogat și fin în același timp se combină de minune cu diverse ingrediente, respectiv lasă mult loc pentru creativitate, iar acest lucru îi place nespus de mult Olgăi.

12 comunități de pe ambele maluri ale Nistrului vor beneficia de susținere din partea UE și PNUD pentru inițiative de dezvoltare locală

12 localități de pe ambele maluri ale râului Nistru au fost selectate pentru a beneficia de susținere pentru dezvoltarea locală. Acestea sunt: Holercani, Coșnița, Cârnațeni, Sănătăuca, Puhăceni și Hârbovăț (pe malul drept), precum și Rașcov, Gîsca, Teiul, Pervomaisc, Butor și Ternovca (pe malul stâng al Nistrului). Comunitățile vor fi sprijinite pentru a implica populația în planificarea și monitorizarea dezvoltării locale. Suportul este acordat de Uniunea Europeană prin programul „Măsurile de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD.

Cele 12 localități selectate vor fi ghidate de organizații ale societății civile – Alianța Asociațiilor de Băștinași și Agenția pentru Dezvoltare Regională din Tiraspol, care au semnat un acord de cooperare în acest sens pe 24 mai 2024.

Timp de un an, cele 12 comunități vor fi asistate la identificarea, formularea, planificarea și implementarea inițiativelor locale. Astfel, prin implicarea bărbaților și femeilor, a membrilor comunității și ai diasporei în procesele de dezvoltare locală, va fi valorificat potențialul financiar și

uman, ceea ce va contribui la îmbunătățirea calității vieții pe ambele maluri ale râului Nistru și la consolidarea încrederii.

„Satul Holercani în permanență caută diferite posibilități ca să poată să dezvolte infrastructura, precum și domeniile cultură, sport, educație și de aceea noi suntem aici și foarte mult ne bucurăm că am fost selectați. Suntem convinși că tot ceea ce va fi în cadrul acestei inițiative va fi în beneficiul comunității”,

a spus Tudor Tanasev, primarul satului Holercani.

„În primul rând facem cunoștință unii cu alții și învățăm din experiența altor comunități. De ce este importantă o astfel de inițiativă? Doar așa vedem cum putem contribui la condiții de trai mai bune pentru comunitățile pe care le reprezentăm și asta te motivează să vrei mai mult și mai bine pentru comunitatea ta”,

spune Marina Yaskova, reprezentanta OSC-ului „Motivație” din localitatea Ternovca.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

În cea de-a doua etapă, vor fi selectate șase proiecte de infrastructură, câte trei proiecte pentru fiecare mal, care vor fi implementate cu finanțare oferită de programul UE „Măsuri de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD.

Prin susținerea acestor 12 localități, Uniunea Europeană își continuă sprijinul pentru îmbunătățirea cooperării între comunitățile de pe ambele maluri ale râului Nistru prin

proiecte comune care implică partenerii locali, organizațiile societății civile și alte părți interesate.

Programul „Măsuri de Promovare a Încrederii”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD, contribuie la consolidarea încrederii între locuitorii de pe ambele maluri ale râului Nistru, prin implicarea lor în proiecte comune de dezvoltare.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

La Colibași a fost amenajată și modernizată piața regională, cu suportul UE și PNUD Moldova

Piața regională „Cu drag de Colibași”, modernizată cu susținerea Uniunii Europene și a PNUD, a fost inaugurată pe 17 iunie 2024. Piața este disponibilă tuturor producătorilor de pe tronsonul Cahul-Giurgiulești, iar proximitatea acesteia de traseul național este favorabilă pentru tranzacții comerciale și contribuie la creșterea veniturilor a producătorilor locali. Lucrările, în valoare de peste 200.000 de

euro, au inclus construcția unei hale interioare și exterioare, amenajarea teritoriului și a șase căsuțe rustice, montarea rețelelor interioare și exterioare (apeduct și canalizare, ventilare, alimentare cu energie electrică etc). Bugetul a fost acoperit de programul „EU4Moldova: Regiuni-cheie”, finanțat de UE și implementat de PNUD și UNICEF și din contul contribuției primăriei Colibași.

„Cu suportul UE s-a reușit sporirea nivelului de bunăstare a locuitorilor microregiunii Lunca Prutului de Jos, prin asigurarea cu o infrastructură modernă pentru o piață de desfacere atât pentru producătorii locali și regionali, cât și pentru potențialii

cumpărători de bunuri produse în regiune. Astfel, o să reușim să impulsivăm dezvoltarea economiei locale”,

a spus Ion Dolganiuc, primarul satului Colibași.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

Modernizarea pieței regionale are drept scop stimularea dezvoltării economice locale și crearea condițiilor favorabile pentru producătorii locali de a-și vinde produsele la piața din localitate. Acum, peste 90 de comercianți își vor vinde produsele la tarabe, iar cel puțin 28 de vânzători vor comercializa produsele lactate, ouă, carne în spațiile special amenajate în hală. Iar meșterii populari din zonă își vor expune produsele în cele șase case rustice amenajate.

„Pentru noi cei din Colibași este o satisfacție imensă să vedem la noi în localitatea o piață comercială modernă și atractivă care asigură spațiile necesare de comercializare și astfel sperăm ca vom avea posibilitatea să acumulăm venituri și mijloace de existență pentru a ne întreține familiile aici la noi acasă”,

spune Elena Cojan, producătoare locală.

Tot cu susținerea UE și PNUD, au fost amenajate locuri pentru parcare și vor fi construite rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități și părinții cu cărucioare.

Lucrările privind construcția pieței regionale „Cu drag de Colibași” s-au desfășurat în perioada septembrie 2022 - iulie 2023.

Programul „EU4Moldova: Regiuni-cheie” (2019-2024) susține dezvoltarea social-economică inteligentă, incluzivă și durabilă în regiunile Cahul și Ungheni, pentru a asigura cetățenilor o calitate mai bună a vieții. Programul are un buget total de 23 de

milioane de euro, este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF).

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

Cooperare pentru eficiență în prestarea serviciilor publice la nivel local – „Servcom Sud”

A fost instituit un nou operator regional pentru organizarea în comun a serviciilor publice de gestionare a deșeurilor, domeniului public și spațiilor verzi – „Servcom Sud” – care va presta servicii pentru 15 comunități învecinate din raionul Cahul, cu o populație totală de peste 18.000 de persoane. Astfel, deșeurile vor fi colectate în containere și evacuate cu tehnică specializată și depozitate în conformitate cu standardele de protecție a mediului, ceea ce va avea beneficii pentru sănătatea oamenilor și pentru mediu.

Totodată, compania va întreține drumurile și zonele adiacente instituțiilor publice.

Operatorul regional a fost creat cu susținerea programului „EU4Moldova: Regiuni-cheie”, finanțat de UE și implementat de PNUD și UNICEF și cu contribuția celor 9 primării-partenere care administrează 15 localități. Ca prim pas, a fost înființat un Consiliu Intercomunitar, care a beneficiat de asistență juridică pentru instituționalizarea cooperării intercomunitare. Hotărârea a fost apoi aprobată de consiliile locale ale comunităților-membre.

Ulterior, cu susținerea UE și PNUD, furnizorul de servicii nou creat a beneficiat de asistență pentru consolidarea capacității sale instituționale și operaționale, în valoare de peste 520.000 de euro.

„Acest proiect are un impact pozitiv asupra stării mediului ambiant și sănătății populației din localitățile implicate, asupra condițiilor de trai ale oamenilor, dar și condițiilor de activitate a agenților economici din regiune”,

a afirmat Nicolae Beju, Primarul localității Zîrnești, la evenimentul de inaugurare a operatorului regional din 17 iunie 2024.

„Oamenii din localitățile noastre vor beneficia de o schimbare în bine a aspectului comunității. Noi ne bucurăm și sperăm că această formă de cooperare va deveni o experiență care poate fi preluată și de alte localități din țară, un model de bune practici în conștientizarea necesității protecției mediului la nivel local, regional și global”,

a spus Elena Enachi, Primară a satului Baurci-Moldoveni.

Cu susținerea UE și PNUD, a fost construită o hală auto, a fost amenajat teritoriul operatorului regional.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

Totodată, au fost procurate 11 echipamente pentru prestarea serviciilor publice de gestionare a domeniului public: buldoexcavator, mini excavator, autogreider, tractor, remorcă, tocător de crengi, tocător lateral pentru resturi vegetale, încărcător frontal și 3 mini tractoare de cosit iarba.

Utilajele achiziționate vor fi folosite pentru a oferi diverse tipuri de servicii cetățenilor, cum ar fi nivelarea, curățirea, reprofilarea și dezapezirea drumurilor, curățirea și săparea șanțurilor de scurgere și săpăturile în zone greu accesibile cu miniexcavatorul. De asemenea, vor fi utilizate pentru evacuarea deșeurilor, cosirea ierbii în parcuri, scuaruri și zone adiacente instituțiilor publice, precum

și tocarea și distribuirea crengilor uscate rezultate din parcuri și tăierile autorizate către persoanele vulnerabile.

Totodată, operatorul regional va presta servicii contra cost agenților economici din localitățile partenere, la un tarif preferențial. Aceasta va contribui la dezvoltarea economică locală și a infrastructurii locale.

Pentru a promova eficiența și acoperirea sporită a serviciilor publice locale, UE și PNUD au mai susținut alte două servicii publice din Ungheni în domeniul deșeurilor solide și al serviciului de alimentare cu apă și canalizare să treacă la un model de cooperare intercomunitară.

Astfel, peste 200.000 de locuitori din 24 de localități din regiunea Cahul și 34 de localități din regiunea Ungheni vor putea accesa servicii publice îmbunătățite. Cele trei servicii publice din Cahul și Ungheni care au adoptat modelul de cooperare intercomunitară au beneficiat în total de un milion de euro din partea Uniunii Europene și 50.000 euro din partea Franței pentru lucrări de infrastructură,

echipamente și nu numai. De asemenea, reprezentanții locali au învățat din studii de caz din România și Franța, unde astfel de forme de cooperare aduc valoare adăugată și totodată impulsionează dezvoltarea economică la nivel local, comunitățile respective devenind mai atractive pentru desfășurarea activității antreprenoriale.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

Programul „EU4Moldova: Regiuni-cheie” susține dezvoltarea social-economică inteligentă, incluzivă și durabilă în regiunile Cahul și Ungheni, pentru a asigura cetățenilor o calitate mai bună a vieții. Programul

are un buget total de 23 de milioane de euro, este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF).

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Consolidarea reducerii riscului de dezastre în raionul Anenii Noi și reducerea vulnerabilității la riscul de dezastre și consolidarea rezilienței socioeconomice

La începutul anului 2023, Consorțiul STRIVE, compus din ONG-urile internaționale Acted, REACH (un program comun între Acted și IMPACT Initiatives) și Libraries Without Borders (BSF) a lansat un proiect de doi ani care vizează consolidarea pregătirii

și rezilienței comunităților din raionul Anenii Noi împotriva dezastrelor naturale și provocate de om. Acest proiect este finanțat de Agence Française de Développement (AFD) și cofinanțat de USAID.

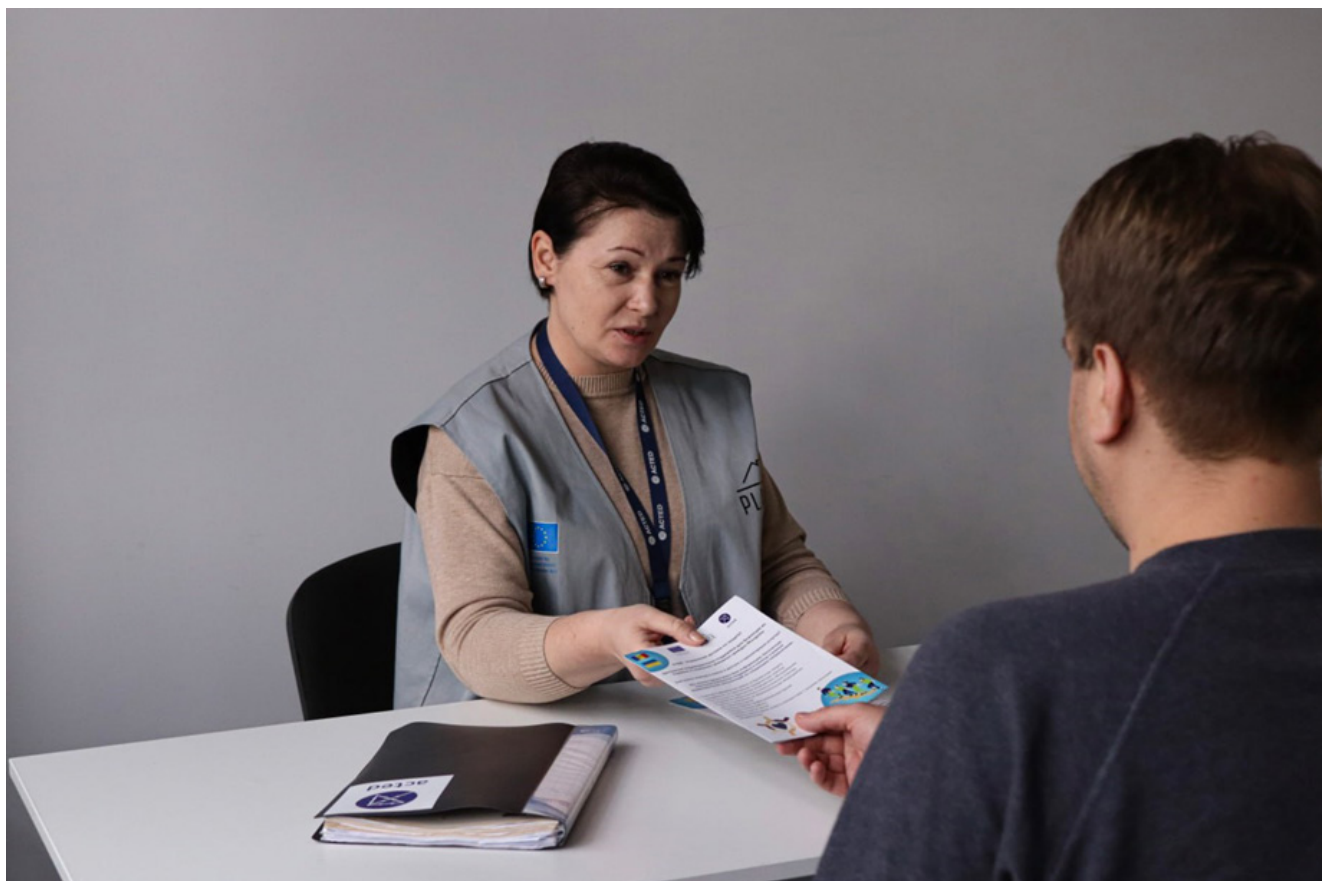

În prima fază a proiectului, Acted a desfășurat cursuri de formare în domeniul Reducerii Riscurilor de Dezastre (RRD) pentru 26 de autorități publice locale (APL) din Anenii Noi și a instruit 31 de organizații ale societății civile în domeniul gestionării dezastrelor și în alte domenii specifice. Ca urmare a acestor instruirii și consultări individuale, a fost elaborată o strategie de Reducere a Riscului

de Dezastre pentru raionul Anenii Noi, cu un produs specific pentru fiecare localitate/APL din cadrul raionului. O prezentare oficială a strategiei adoptate va avea loc la 26 iunie 2024. Consorțiul va prezenta principalele componente și obiective ale strategiei, evidențiind eforturile colective de a construi o Moldova mai rezilientă.

Evenimentul va fi onorat de prezența Excelenței Sale Ambasadorul Franței în Republica Moldova, Paul Graham, și a șefului adjunct al Misiunii USAID în Republica Moldova - John P. Riordan. În plus, pe parcursul proiectului, 31 de organizații ale societății civile au beneficiat de un set de cinci instruirii de consolidare a capacităților, inclusiv instruire în domeniul

Reducerii Riscului de Dezastre, urmate de oportunitatea de a accesa 8 granturi pentru implementarea ideilor inovatoare în propriile comunități. În mai 2024, au fost acordate granturi pentru cinci organizații care lucrează în domeniul Reducerii Riscurilor de Dezastre și pentru trei organizații care lucrează în domeniul coeziunii sociale, protecției și rezilienței economice.

Proiectul „Societatea civilă contribuie la dezvoltarea economică incluzivă și durabilă a țării” susținut de Uniunea Europeană și Suedia, s-a încheiat cu succes

O dezvoltare economică incluzivă a Republicii Moldova nu este posibilă fără transformări ireversibile a regiunilor. Începând din 2021, proiectul „Societatea civilă contribuie la dezvoltarea economică incluzivă și durabilă a țării” are în vizor dezvoltarea unui ecosistem favorabil dezvoltării antreprenorialului social în Republica Moldova, prin conceptul și filosofia că IMM-urile au nevoie de capacități consolidate la toate etapele de dezvoltare.

Proiectul este centrat pe dezvoltarea economică în regiuni tocmai pentru că

s-a născut dintr-o nevoie acută de sprijin, evidentă în statistici, semnalată de piață, dar mai ales așteptată de tineri. Astfel în cadrul proiectului, începând cu 2021 au fost create 6 Business Hub-uri care oferă suport companiilor regionale.

Resursele financiare au fost oferite organizațiilor societății civile pentru crearea Business Hub-urilor și susținerea beneficiarilor acestora în Bălți, Orhei, Tiraspol, Comrat și Chișinău, acoperind un număr de 1000 de companii în total.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Întreprinderile mici și mijlocii sunt și au fost acceptate ca motor al creșterii economice și promovării creșterii economice incluzive, ceea ce le face esențiale pentru dezvoltare. În special în țări precum Moldova, o țară candidat de aderare la UE – companiile au nevoie de suport pentru a valorifica la maxim acest parcurs care vine cu multiple oportunități pentru business.

De asemenea, au fost create și dezvoltate 15 întreprinderi sociale. Cele 15 întreprinderi sociale au angajat 64 de persoane din

diverse categorii defavorizate, iar impactul social al întreprinderilor sociale este faptul că 1199 persoane au beneficiat de servicii și produse gratuite sau parțial gratuite.

Astfel, în Republica Moldova există deja sute istorii de succes și exemple demne de urmat care reflectă influența societății civile la dezvoltarea durabilă a țării. De cealaltă parte, antreprenorialul social vine cu soluții bazate pe învățarea colaborativă, practică și pe co-creare și prin corectarea dezechilibrelor sociale și economice.

În luna mai, când întreg continentul european sărbătorește pacea, unitatea și modelul unic de economie socială de piață, a avut loc un eveniment de închidere a proiectului „Societatea civilă contribuie la dezvoltarea economică incluzivă și durabilă a țării”. Pe 16 mai 2024, au fost aduse în vizorul public cifre, povești, modele despre felul în care antreprenariatul social devine o dimensiune a democrației, iar regiunile din Republica

Moldova pot exporta stabilitate.

Un alt rezultat este faptul că 10 asociații obștești din Moldova care au creat consorții la nivel regional pentru facilitarea angajării incluzive pe piața muncii a persoanelor din categorii defavorizate, au reușit să consulte 2616 persoane vulnerabile și să instruiască 2322 persoane vulnerabile pentru a facilita angajarea acestora.

Numărul persoanelor vulnerabile care au fost angajate în rezultatul asistenței consorțiului se ridică la 208 dintre care 86 sunt femei.

În cadrul proiectului au fost create 10 Fonduri de Antreprenoriat pentru Tineri care au oferit 101 granturi tinerilor pentru a deschide sau a-și extinde afacerea, dintre care 16 persoane sunt cu dizabilități. În total au fost create 108 locuri de muncă.

În cele 3 paneele de discuții au vorbit beneficiarii finali ai proiectului, care sunt întreprinderile mici și mijlocii, persoanele vulnerabile angajate în câmpul muncii, tinerii NEET și întreprinderile sociale.

Anul 2021 va rămâne în memoria colectivă și în istorie ca un an de cotitură din punct de vedere al relațiilor economice și sociale, iar proiectul „Societatea civilă contribuie la dezvoltarea economică incluzivă și durabilă a țării” s-a sincronizat cu necesitatea de a identifica un fir roșu al sustenabilității economice și mature pentru afacerile sociale din regiuni.

Reiterăm că implementarea proiectului „Societatea civilă contribuie la dezvoltarea economică incluzivă și durabilă a țării” a fost posibilă datorită susținerii financiare a Uniunii Europene și cofinanțării din partea Suediei.

Fundația Est-Europeană în parteneriat cu Asociația Businessului European și Centrul Contact au fost cei care au implementat proiectul. Obiectivul de bază al acestuia este dezvoltarea economică a Republicii

Moldova prin implicarea activă a societății civile și altor părți interesate, ținând cont de prevederile Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, care cuprinde Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător.

Moldova ar putea beneficia de un nou instrument de dezvoltare economică locală – certificarea „Comunități Prielnice Mediului de Afaceri”

Certificarea „Comunități Prielnice Mediului de Afaceri” (eng. Business Friendly Certification - BFC) – un instrument european pentru dezvoltarea economică, a fost discutat pe 28 mai în cadrul unei ședințe guvernamentale cu o serie de parteneri locali și internaționali. Certificarea dată este o inițiativă internațională, implementată cu succes în Serbia, Croația, Bosnia și Herțegovina, Macedonia de Nord, Muntenegru, Albania și Kosovo, care a condus la certificarea a 66 de municipalități și orașe drept medii favorabile pentru afaceri. Scopul certificării este de a recunoaște și promova exemple de bune practici, dar și de a motiva o competiție între

APL-urile din regiune în atragerea de noi investiții.

Acest eveniment a reunit actori cheie și parteneri ai programului „EU4Moldova: Comunități Locale”, inclusiv o serie de ministere, diverși parteneri de dezvoltare, reprezentanți ai consiliilor raionale și primăriilor din Edineț, Strășeni, Leova, Comrat și Soroca. În cadrul ședinței a fost discutat despre cum această inițiativă transformatoare ar putea crea un mediu prietenos afacerilor și sprijini APL-urile din Republica Moldova să devină mai eficiente și transparente.

În cadrul evenimentului, a fost evidențiată importanța, oportunitățile și poveștile de succes ale certificării BFC în Europa, operată de Alianța Națională pentru Dezvoltare Economică Locală (NALED) din Serbia – o

organizație cu renume în acest domeniu. Printre beneficiile de bază ale certificării a fost menționat accesul îmbunătățit al APL-urilor la finanțare internațională, creșterea

numărului locurilor de muncă, dezvoltarea infrastructurii, îmbunătățirea serviciilor publice, crearea platformelor online de comunicare și simplificarea procedurilor administrative.

Discuția a fost urmată de o misiune de două săptămâni, în timpul căreia NALED a evaluat împreună cu partenerii locali aplicabilitatea și gradul de pregătire a sistemului moldovenesc pentru dezvoltarea economică locală. În cele ce urmează, partenerii de la NALED vor prezenta un raport și vor formula recomandări cu privire la modul de susținere a antreprenoriatului, de asigurare a protecției mediului și a economiei circulare, digitalizarea procedurilor administrative,

sprijinirea forței de muncă locale, ca partenerii locali să se poată pregăti pentru eventuala certificare.

Eventuala introducere a certificării „Comunități Prielnice Mediului de Afaceri” în Rep. Moldova va aduce beneficii pe termen lung, oferind APL-urilor o strategie pentru a promova un climat de afaceri favorabil și pentru a adopta practici transparente.

Acest eveniment a fost organizat în cadrul programului „EU4Moldova: Comunități Locale” – o inițiativă a Echipei Europa, finanțat de Uniunea Europeană, guvernele Germaniei, Austriei și Poloniei și implementat de către GIZ, ADA și SFPL în Moldova.

Inovare și responsabilitate socială în industria alimentară prin colaborare cu Banca de Alimente

Subiectul prevenirii risipei de alimente a fost dezbătut cu reprezentanții industriei agro-alimentare în cadrul a două mese rotunde cu tematică similară „Inovare și responsabilitate socială în industria alimentară prin colaborare cu Banca de Alimente” organizate la Chișinău pe data de 16 mai în cadrul expoziției internaționale „FOOD&DRINKS”, și la Bălți pe data de 13 iunie.

Evenimentele au avut drept scop prezentarea bunelor practici de parteneriat dintre sectorul de afaceri și Banca de Alimente din Moldova, prin care este facilitată distribuirea la timp a surplusului de produse alimentare către cantinele sociale din țară și către alte organizații care sprijină persoanele vulnerabile.

Ana Prasolov, directoare de proiect la IP Keystone Moldova, a subliniat impactul pozitiv al acestor parteneriate:

„Peste 9000 de persoane aflate în dificultate au beneficiat de produsele recuperate de Banca de Alimente în aproape doi ani.

Aceste cifre ilustrează nu doar eficiența operațională a Băncii, dar și nevoia continuă de susținere pentru a extinde acest model la nivel național.”

La eveniment au participat reprezentanți ai Băncii de Alimente, antreprenori din sectorul agro-alimentar, reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, precum și prestatori de servicii de cantină socială.

Pe lângă impactul social pozitiv, în cadrul meselor rotunde au fost prezentate beneficiile fiscale și de imagine pentru companiile din sectorul agro-alimentar care donează alimentele în loc să le arunce. De asemenea, au fost discutate și noile modificări legislative care vizează prevenirea risipei alimentare și consolidarea colaborării dintre agenții economici și Banca de Alimente.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

„Modificările introduse pentru cadrul normativ au fost elaborate în urma unui amplu proces de documentare și discuții cu sectorul de business, astfel încât anteprenorii să fie mai degrabă motivați să doneze surplusul de produse alimentare la timp către structurile caritabile, decât să le caseze la etapa când nu vor mai putea fi consumate. Astfel, din punct de vedere fiscal ne propunem să echivalăm donarea produselor alimentare cu casarea acestora, astfel încât pentru anteprenori să nu fie mai avantajos economic să arunce produsele alimentare, decât să le doneze”,

a specificat în cadrul evenimentului dl Dumitru Dîrul, jurist IRMS Diaconia.

Evenimentele au fost organizate în cadrul proiectului „Parteneriate pentru servicii de cantină sociale incluzive și durabile” finanțat de Uniunea Europeană, cofinanțat și implementat de IP Keystone Moldova, AO „CONCORDIA. Proiecte sociale” și IRMS „Diaconia”.

Proiectul „Acțiuni durabile pentru creștere economică prin turism” a fost implementat cu succes în municipiul Ungheni

Miercuri, 19 iunie 2024, Centrul Cultural „Regina Maria” a găzduit evenimentul de încheiere al proiectului „Acțiuni durabile pentru creșterea economică prin turism”, implementat de Primăria municipiului Ungheni în parteneriat cu AO „Centrul Regional pentru Dezvoltare Durabilă”, finanțat de Uniunea Europeană în cadrul programului Primăriei pentru Creștere Economică. Activitatea a avut drept scop informarea publicului despre rezultatele activităților proiectului, inițiativele comune și parteneriatele axate pe valorificarea potențialului turistic, promovarea

turismului sustenabil în regiunea Ungheni și a contribuției pe care acesta o are la dezvoltarea economică a regiunii, conturarea perspectivelor de cooperare cu orașele înfrățite în domeniul turismului și consolidarea imaginii Ungheniului ca destinație de interes pentru turiștii interni și internaționali.

În cuvântul de salut, Vitalie VRABIE, primarul Municipiului Ungheni a menționat că proiectul și-a atins toate obiectivele având un impact puternic asupra dezvoltării turismului în regiunea Ungheni și contribuind la sporirea atractivității și creșterea economică locală.

Prezent la eveniment, Jan DEMIDOVITS-MEKELAINEN, Manager de Programe la Delegația Uniunii Europene în Moldova, a felicitat locuitorii și primăria municipiului Ungheni pentru implementarea cu succes a proiectului și a remarcat că țara noastră și în mod special Ungheniul are un potențial

turistic care trebuie valorificat:

„Vrem ca turiștii să viziteze Republica Moldova, să viziteze Municipiul Ungheni și să exploreze cultura, tradițiile, vinul, cântecele și dansurile populare, meșteșugurile – sunt o mulțime de lucruri de văzut și de făcut în Ungheni”.

Împreună mai puternici

Dânsul a asigurat că Uniunea Europeană va continua să acorde suportul necesar Republicii Moldova, să susțină industria turismului, dar și alte domenii importante de dezvoltare pentru un trai mai bun al cetățenilor.

În cadrul conferinței finale au fost desfășurate paneluri de discuții cu subiecte privind rolul clusterelor în dezvoltarea sustenabilă a destinațiilor turistice și a ofertelor culturale, impactul meșteșugurilor populare în promovarea turismului, parteneriatele de succes între instituții ca motor de promovare a turismului, impactul alianțelor internaționale asupra dezvoltării turismului și transformarea digitală în turism. Vorbitorii de la paneluri, reprezentanți ai Clusterului Turistic Regional Ungheni 2030, Muzeului de Istorie și Etnografie Ungheni, Centrului de Informare Turistică Ungheni, Centrului „Regina Maria”, Școlii de Arte Plastice „Rasia Cojocaru”, Secției raionale de cultură, instituțiilor publice locale, meșteri populari, jurnaliști, bloggeri și vloggeri, participanți din orașele înfrățite cu mesaje video, au împărtășit din experiența valoroasă pe care o au în domeniile lor de

activitate, subliniind importanța dezvoltării parteneriatelor durabile, creării sinergiilor în turism, valorizării tradițiilor și utilizării celor mai inovative instrumente de promovare. De asemenea, au vorbit și despre impresiile și emoțiile pozitive pe care le-au trăit participând la diverse activități realizate în cadrul proiectului.

Cu prilejul evenimentului de încheiere a proiectului, Școala de Arte Plastice „Rasia Cojocaru” a organizat în aer liber o expoziție de lucrări și obiecte de artă, cu un atelier de pictură pe ceramică a brandului regiunii Ungheni și a unor simboluri tradiționale. În același timp, Centrul Cultural Multifuncțional „Regina Maria”, a făcut o surpriză plăcută participanților implicându-i să cânte „Imnul Tinereții” împreună cu grupul de chitariști „UnFolk” și a desfășurat un atelier de confecționare a medalioanelor din lemn.

Proiectul „Acțiuni durabile pentru creștere economică prin turism” a avut o durată de 30 luni cu buget total de 762.000 euro, dintre care 686.000 euro este grant oferit de Uniunea Europeană.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Moldova se pregătește pentru accesarea pieței unice a UE și realizează un studiu cuprinzător a infrastructurii naționale de calitate cu sprijinul UE și UNIDO

În pregătirea pentru accesarea pieței unice a Uniunii Europene, Moldova a lansat cu succes studiul „Analiza capacităților instituțiilor SNIC și a cererii pentru serviciile acestora în lanțurile valorice ale cărnii, cărnii de pasăre și produselor lactate din Republica Moldova” cu sprijinul UE și UNIDO. Studiul cuprinzător de ultimă generație, realizat în Republica Moldova pentru prima dată, oferă o evaluare aprofundată a nevoilor și cererilor de servicii de infrastructură națională de calitate în sectoarele țintă cu recomandări fezabile. Studiul are multiple

implicații pe termen lung pentru UNIDO, UE și alți parteneri de dezvoltare, deoarece informațiile obținute din acest studiu vor sprijini dezvoltarea planurilor de acțiune și a foilor de parcurs pentru lanțurile valorice respective, contribuind astfel la sprijinirea personalizată pentru Moldova pentru îndeplinirea prevederilor din zonele de liber schimb profunde și cuprinzătoare (ZLSAC) și beneficiind de rezultatul cheie – pregătirea pentru intrarea pe piața unică a Uniunii Europene.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Intrarea pe piața UE va aduce beneficii economice anumitor întreprinderi și va servi drept pârghie puternică pentru distribuirea cunoștințelor și competențelor de înaltă tehnică. În ultimii ani, Moldova a făcut progrese semnificative în direcția obiectivului său de integrare în UE, prin asigurarea standardelor și a respectării siguranței alimentelor. Cu toate acestea, sunt necesare mai multe reforme pentru a dezvolta și extinde capacitățile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) și pentru a asista afacerile moldovenești în obținerea accesului pe piața UE, ceea ce va aduce beneficii economiei naționale și siguranței consumatorilor naționali în viitor.

În acest sens, studiul a analizat tendințele pieței globale și UE pentru sectoarele țintă, a identificat standardele și reglementările relevante, a evaluat capacitățile naționale de producție de carne, păsări și lactate, a cartografiat și a efectuat analiza performanței instituțiilor naționale de infrastructură a calității. Studiul a oferit, de asemenea, recomandări fezabile cu puncte

de pârghie substanțiale care vor îmbunătăți semnificativ capacitățile de conformitate în Moldova pe termen lung, inclusiv privind consolidarea capacităților instituționale în procesul de armonizare cu cerințele UE, aplicarea eficientă a controlului oficial, consolidarea coordonării laboratoarelor, sprijinirea programe în implementarea standardelor de calitate etc.

Raportul a fost realizat în cadrul proiectului „Îmbunătățirea conformității standardelor prin capacități naționale crescute de monitorizare a reziduurilor”, finanțat de Uniunea Europeană și Germania prin Fondul fiduciar UNIDO cu un buget total de 1,5 milioane de euro și implementat de Națiunile Unite. Organizația pentru Dezvoltare Industrială (UNIDO), cu o durată 2023 – 2026.

Studiul complet în limba engleză este disponibil [aici](#)

Studiul complet în limba română este disponibil [aici](#)

Vizită de studiu și inspirație pentru primari din Georgia și Azerbaidjan

În cadrul programului „City to City”, o delegație formată din primari și experți din Georgia și Azerbaidjan, alături de reprezentanții AEER, au efectuat o vizită în Republica Moldova. Acest program face parte din Proiectul „Convenția Primarilor-Est”, finanțat de Uniunea Europeană, având ca scop facilitarea schimbului de bune practici și colaborarea în domeniul energiei și adaptării la schimbările climatice între autoritățile locale din cele trei țări.

Delegația a vizitat Primăria Municipiului Chișinău, unde a discutat despre strategia locală pentru atragerea investițiilor în domeniul energetic. Printre proiectele menționate se numără reabilitarea a 14 școli, 5 grădinițe și 3 spitale, realizată cu un credit de 25 de milioane de euro de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (EBRD).

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

De asemenea, se pregătesc proiecte SuperESCO în colaborare cu MESA și Centrul Național pentru Energie Durabilă. Vizita a continuat la Liceul Teoretic „Nikolai Gogol”, unde delegația a aflat despre beneficiile reabilitării termice, sprijinită de EBRD. De asemenea, delegația a vizitat ABS Recycling Moldova, unde a discutat despre gestionarea responsabilă a deșeurilor și importanța reciclării.

În a doua zi, delegația a vizitat localitățile Strășeni și Călărași. La Strășeni, primarul Valentina Casian a prezentat tranziția de la Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă (SEAP) la Planul de Acțiune pentru Energie și Climă (SECAP). Discuțiile s-au axat pe eficiența energetică și utilizarea surselor regenerabile, inclusiv reabilitarea termică a clădirilor rezidențiale și utilizarea mecanismelor ESCO. De asemenea, viceprimarul Cristina Smolenschi a prezentat proiectul Grădinilor Verticale.

La Călărași, primarul Victor Ambroci a ghidat delegația prin grădinița „DoReMiCii”, primul proiect de casă pasivă din Moldova, cu costuri energetice extrem de reduse datorită tehnologiilor inovative. Vizita a inclus și Școala Sportivă Specializată de Rezerve Olimpice și Muzeul Etnografic, unde s-au discutat proiectele de iluminat stradal inteligent.

În a treia zi, delegația a vizitat orașul Cantemir, unde primarul Roman Ciubaciuc a prezentat proiectele energetice locale, inclusiv reabilitarea termică a clădirilor și utilizarea surselor de energie regenerabilă. Delegația a fost impresionată de stația de biomasă pe resturi vegetale, unică în Moldova, și de soluțiile de eficiență energetică implementate. Ziua s-a încheiat cu o vizită la Muzeul Etnografic, unde oaspeții au aflat despre istoria și tradițiile locale.

#EUSEW2024 - cea mai amplă serie de evenimente dedicate energiei durabile

Evenimentele dedicate #EUSEW2024 se desfășoară cu succes în localitățile semnatare ale Convenției Primarilor pentru Energie și Climă. La Vorniceni, Vișniovca, Strășeni, Sireți, Giurgiulești, Bălți, Dîșcova, Cantemir și nu doar au loc diverse activități educative și recreative pentru sensibilizarea cetățenilor cu privire la economisirea energiei și importanța eficienței energetice.

De exemplu, pe 23 iunie 2024, locuitorii din Vorniceni au participat cu entuziasm la Velo Maratonul „EcoEnergy”, devenit deja o tradiție, pentru a celebra Ziua Energiei. La Vișniovca, materialele de vizibilitate pentru evenimentele dedicate Săptămânii Europene a Energiei Durabile au fost confecționate manual de către grupul de voluntari-seniori. Pe durata atelierului, dna primar, Olga Pac a prezentat obiectivele Convenției și angajamentele asumate de localitate pentru reducerea nivelului de CO2, iar bunicile-voluntare au petrecut timpul în mod util și plăcut.

În Strășeni, un atelier de informare despre managementul deșeurilor și tehnologiile moderne de compostare a avut loc în cadrul Primăriei. Participanții au învățat despre metode eficiente de gestionare a deșeurilor și au fost introduși în tehnologia de compostare Bokashi, care permite compostarea deșeurilor organice chiar și în apartamente.

La Sireți evenimentele s-au ținut lanț mai mult de o săptămână, implicând locuitorii de toate vârstele. Primarul Leonid Boaghe a subliniat importanța implicării tuturor în promovarea energiei regenerabile și păstrarea mediului.

Și la Giurgiulești, o serie de activități au avut loc pe parcursul Săptămânii Europene a Energiei Durabil. Copiii de la Grădinița „Albinuța” au primit lecții practice despre mediu, iar elevii de la Liceul „M.Sadoveanu” au vizitat Expoziția Eco Green Expo, unde au învățat despre sursele de energie regenerabilă și produsele ecologice.

În Dișcova, copiii au sărbătorit Ziua Energiei pentru al doilea an consecutiv, învățând despre eficiența energetică și energia regenerabilă prin activități adaptate vârstei lor. În Cantemir, Ziua Energiei a fost combinată, în mod tradițional, cu Ziua Copiilor, fiind desfășurate curse de ciclism, jocuri în aer liber și alte activități interactive.

Evenimentele #EUSEW2024 vor continua până la mijlocul lunii iulie 2024, având menirea să inspire și să educe comunitățile, promovând un viitor mai verde și mai sustenabil.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

MEDIU

ȘI CLIMĂ

Semnatarii Convenției Primarilor: Gestionarea apei în contextul adaptării la schimbările climatice

Timp de două zile, peste 40 de reprezentanți ai localităților semnatare ale inițiativei europene Convenția Primarilor pentru Energie și Climă, inclusiv primari, viceprimari și specialiști locali, s-au reunit pentru a discuta despre provocările legate de schimbările climatice și soluțiile posibile, concentrându-se pe gestionarea resurselor de apă. Această sesiune de instruire face parte dintr-un efort continuu al semnatarilor de a pune în aplicare Planurile Locale pentru Energie și Climă.

În prima zi, reprezentanții Ministerului Mediului au oferit prezentări privind cadrul normativ și legislativ, iar experți locali și internaționali au împărtășit cele mai bune practici și soluții inovatoare. Participanții au învățat cum măsurile concrete pot ajuta la adaptarea la schimbările climatice și gestionarea eficientă și sustenabilă a resurselor de apă.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Anterior, participanții au beneficiat de instruire dedicată energiei durabile. Acum, noi oportunități sunt oferite pentru consolidarea capacităților în domeniul adaptării la schimbările climatice. Participarea activă a semnatarilor demonstrează un angajament comun la nivel local pentru a răspunde adecvat provocărilor climatice, asigurând un viitor sustenabil și rezilient.

În cea de-a doua zi, discuțiile au fost centrate pe proiecte concrete de infrastructură, metode inovatoare de reciclare a apei uzate și eficiență energetică. Experții au prezentat soluții care pot fi implementate la nivel local pentru a face față provocărilor climatice. Sesiunile de întrebări și răspunsuri au permis participanților să adreseze întrebări specifice și să primească sfaturi directe de la specialiști.

Acest eveniment, organizat în cadrul proiectului COM-East III, în colaborare cu Ministerul Mediului, marchează un pas important în consolidarea cunoștințelor despre gestionarea resurselor de apă

și adaptarea la schimbările climatice, demonstrând angajamentul puternic al comunităților locale pentru un viitor mai verde și rezilient.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

La Sculeni a fost construită o stație de epurare, cu sprijinul UE și PNUD Moldova

La Sculeni, Ungheni a fost dată în exploatare o stație de epurare, care oferă acces îmbunătățit la servicii de canalizare pentru 3400 de gospodării casnice, instituțiile de învățământ școlar și preșcolar și de ocrotire a sănătății, precum și pentru peste 100 de antreprenori din sat și alte două localități învecinate: Buciumeni și Cioropcani.

Lucrările în valoare de peste 200.000 euro au fost efectuate cu sprijinul programului „EU4Moldova: Regiuni-cheie”, finanțat de UE și implementat de PNUD și UNICEF și cu contribuția primăriei Sculeni. A fost construită o stație de epurare biologică ciclică și o stație de pompare a apei uzate cu instalație de sitare și deznisipare și au fost instalate rețelele de canalizare.

„Accesul la sistemul de canalizare înseamnă condiții pentru un trai demn. Totodată, are un impact direct asupra calității mediului și facilitează atragerea de investiții, fiindcă devenim o destinație prielnică pentru agenții economici, care au acces la toate utilitățile”,

a menționat Sergiu Gușevati, primarul localității Sculeni.

Stația de epurare elimină efectele negative asupra sănătății și mediului ale evacuărilor de ape uzate asupra apelor de suprafață și subterane.

„Datorită UE și PNUD, noi, agenții economici care activează în localitate, dar și cei care doresc să-și deschidă o afacere, avem posibilitatea de a beneficia de o infrastructură publică de colectare și tratare a apelor uzate, fapt care ne asigură posibilitatea de a ne conforma cerințelor de respectare a condițiilor de mediu. Odată cu asigurarea infrastructurii de sanitație modernă a crescut și potențialul de extindere a afacerilor și sperăm ca astfel se va îmbunătăți și nivelul de trai și gradul de confort și civilizație a locuitorilor”,

a menționat Călin Rica, un antreprenor din localitate.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

Lucrările de construcție s-au desfășurat în perioada septembrie 2022 - octombrie 2023.

Programul „EU4Moldova: Regiuni-cheie” (2019-2024) susține dezvoltarea social-economică inteligentă, incluzivă și durabilă în regiunile Cahul și Ungheni, pentru a asigura cetățenilor o calitate mai bună a vieții. Programul are un buget total de 23 de

milioane de euro, este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF).

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

Oamenii din Buzduganii de Jos, Ungheni, au acces la apă potabilă la un apeduct construit cu susținerea UE

Peste 640 de consumatori casnici și 20 de antreprenori din satul Buzduganii de Jos din comuna Valea Mare, raionul Ungheni au acum acces la apă potabilă, datorită unui apeduct construit cu sprijinul Uniunii Europene și al PNUD. Astfel, locuitorii nu mai sunt nevoiți să aducă apa de la fântâni, care nu corespunde neapărat normelor de sănătate publică.

Lucrările de construcție în valoare de peste 200.000 euro au fost efectuate cu sprijinul programului „EU4Moldova: Regiuni-cheie”, finanțat de UE și implementat de PNUD și UNICEF și cu contribuția primăriei comunei Valea Mare. A fost proiectată o sondă arteziană, care extrage apa din pânza freatică, un castel de apă, care asigură presiunea necesară în rețea, și a fost construită o rețea de apeduct cu o lungime de aproximativ opt kilometri.

„Lipsa unui sistem de apeduct centralizat în satul Buzduganii de Jos a reprezentat o problemă majoră pentru locuitorii comunei și pentru agenții economici existenți și potențiali. Noua infrastructură va contribui la asigurarea condițiilor pentru un trai decent și la crearea de locuri de muncă în localitate și la creșterea veniturilor agenților economici, ceea ce va genera beneficii suplimentare pentru bugetul local”,

a subliniat Alexei Antoci, primarul comunei Valea Mare.

Apeductul a fost foarte așteptat de locuitorii și de agenții economici din Buzduganii de Jos, care acum vor avea apă potabilă la robinete. Totodată, construcția apeductului are și un impact pozitiv asupra protecției

mediului. Sonda arteziană și castelul de apă au fost proiectate pentru a minimiza pierderile și pentru a preveni poluarea apei subterane.

„Atât copiii, cât și părinții sunt foarte bucuroși și mulțumiți de noile condiții din grădiniță. Mă bucur că datorită suportului UE s-a reușit asigurarea copiilor cu o sursă de apă potabilă. Proiectele care prevăd investiții pentru asigurarea condițiilor mai bune pentru copii sunt cele care îți oferă emoții deosebite, deoarece copiii sunt viitorul țării”,

a menționat Olga Manciu,
directoarea grădiniței „Romanița”
din Buzduganii de Jos.

Lucrările – de la planificare și proiectare la execuție și testarea sistemului – s-au desfășurat în perioada martie 2023 - martie 2024.

Programul „EU4Moldova: Regiuni-cheie” (2019-2024) susține dezvoltarea social-economică inteligentă, incluzivă și durabilă în regiunile Cahul și Ungheni, pentru a asigura cetățenilor o calitate mai bună a vieții. Programul are un buget total de 23 de

milioane de euro, este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF).

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

Inițierea educației privind Justiția Climatică în Republica Moldova și în vecinătatea UE

„[Prima școală europeană transregională privind justiția climatică și drepturilor omului](#)” a avut loc în perioada 20-25 mai în satul Burcuța, situat la periferia Chișinăului, capitala Republicii Moldova.

Școala reprezintă activitatea emblematică a proiectului în curs de desfășurare finanțat de UE „[Dezvoltarea educației privind justiția climatică și drepturile omului la Universitatea de Stat din Moldova \(USM\)](#)”, care vizează înființarea unui laborator interdisciplinar între facultățile de drept și biologie până în iulie 2025.

Această activitate academică inovatoare, prima de acest gen în regiune, a fost concepută pentru studenți, apărători ai drepturilor omului și funcționari publici din Republica Moldova și din țările candidate la aderarea la UE. Organizată în comun de Global Campus și Universitatea de Stat din Moldova – membră a rețelei din septembrie 2023, Școala a fost implementată sub umbrela GC Caucaz (Erevan) și în colaborare specială cu cele două centre regionale învecinate GC Europe (Veneția) și GC South East Europe (Sarajevo/Bologna).

Toți studenții au frecventat cu succes și în mod activ Școala, primind o diplomă comună din partea Global Campus, GC Caucasus și Universitatea de Stat din Moldova, în timp ce cinci dintre ei au optat, de asemenea, pentru a obține 5 ECTS după promovarea unui examen scris final.

Școala de Primăvară este un concept ambițios care își propune să creeze o

moștenire în calitate de activitate anuală și incubator de idei inovatoare, cu scopul final de a contribui solid la o tranziție ecologică durabilă în Moldova și în regiune.

Școala a fost organizată în cadrul evenimentelor dedicate celebrării Zilei Europei 2024 în Moldova. Consultați programul [aici](#).

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

Săptămâna verde a UE 2024 a fost marcată în Republica Moldova pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la calitatea apei

Săptămâna verde a UE 2024 a fost marcată în Republica Moldova sub genericul #WaterWiseEU, o inițiativă ambițioasă menită să inițieze un dialog cu privire la situația actuală și viitoare a resurselor de apă. Campania a urmărit nu numai să sensibilizeze, ci și să accelereze eforturile de colaborare către soluții durabile de

gestionare a apei. Campania a promovat o nouă perspectivă asupra apei, a subliniat importanța critică a acesteia și nevoia de acțiuni transformatoare.

Săptămâna verde a UE 2024 în Moldova a fost organizată sub forma unei campanii pe rețelele de socializare și a unor evenimente în mai multe regiuni ale țării.

Campania a debutat pe 5 iunie, de Ziua mondială a mediului prin ECO & GREEN EXPO 2024, care a anunțat începutul Săptămânii verzi europene. Expoziția a oferit o prezentare a tehnologiilor ECO și a soluțiilor de protecție a mediului, alături de inovații în domeniul întreprinderilor ecologice și al surselor alternative de energie. Vizitatorii au putut descoperi expoziții axate pe optimizarea resurselor, reciclarea deșeurilor și o gamă variată de produse și servicii ecologice. Proiectul finanțat de UE „Convenția primarilor” a oferit sfaturi practice privind optimizarea consumului de energie și protecția mediului.

Pe 12 iunie, în cadrul Săptămânii Verzi a UE, datorită sprijinului Uniunii Europene, a fost inaugurat un sistem de aprovizionare cu apă, care oferă acces la apă potabilă unui număr de peste 640 de gospodării și 20 de antreprenori din satul Buzduganii de Jos din comuna Valea Mare, raionul Ungheni. Lucrările de construcție în valoare de 200.000 euro au fost efectuate prin intermediul Programului „EU4Moldova: Regiuni focale”, finanțat de UE și implementat de PNUD și UNICEF și cu contribuția comunei Valea Mare.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Un alt eveniment din cadrul Săptămânii Verzi a UE a fost organizat în raionul Cahul, unde cu sprijinul Uniunii Europene a fost lansat noul operator regional „Servcom Sud”. Operatorul va oferi servicii publice de gestionare a deșeurilor în domeniul public și în spațiile verzi pentru 15 comunități învecinate din raionul Cahul, cu o populație totală de peste 18.000 de persoane. Astfel, deșeurile vor fi colectate în containere, eliminate cu ajutorul unor tehnologii specializate și depozitate în conformitate cu standardele de protecție

a mediului, ceea ce va aduce beneficii pentru sănătatea oamenilor și a mediului înconjurător.

În concluzie, prin includerea Săptămânii Verzi a UE 2024 în #WaterWiseEU s-a făcut un pas important către soluționarea problemelor legate de apă prin sensibilizare, colaborare și practici durabile. Prin adoptarea acestor principii, părțile interesate sunt capabile să protejeze în mod colectiv apa în beneficiul generațiilor viitoare.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

TRANSFORMARE DIGITALĂ REZILIENTĂ

Securitatea cibernetică a Moldovei: o provocare continuă abordată cu sprijinul UE și al Echipei Europa

EUPM continuă să sprijine Agenția pentru Securitate Cibernetică a Republicii Moldova, recent înființată. În această primăvară, EUPM a facilitat schimbul de expertiză și a

adus bunele practici ale UE în țară, donând totodată echipamente IT esențiale pentru operaționalizarea cu succes și activitatea Agenției.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

Un partener important în acest demers este Directoratul Național de Securitate Cibernetică din România, a cărui conducere și experți au vizitat Agenția pentru Securitate Cibernetică în luna aprilie, cu sprijinul EUPM. Discuțiile au facilitat identificarea unui set de acțiuni concrete în sprijinul Agenției pentru Securitate Cibernetică din Republica Moldova, care sunt deja în curs de implementare.

De asemenea, EUPM a făcut pași importanți în cooperarea cu alți parteneri, cum ar fi Regatul Țărilor de Jos, pentru implementarea proiectelor și activităților menite să sprijine un spațiu digital mai sigur în Republica Moldova.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Cahul și Ungheni – orașe inteligente în devenire, cu suportul financiar al UE

Inițiativele de implementare a conceptului de orașe inteligente în Republica Moldova, România și Republica Cehă, care valorifică potențialul soluțiilor digitale pentru modernizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de management a deșeurilor, optimizarea rețelelor de transport public, găsirea unor modalități mai eficiente de iluminare și încălzire a clădirilor au fost subiectele abordate pe 28 mai 2024

la un forum organizat de programul „EU4Moldova: Regiuni-cheie”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD și UNICEF. Participanții la forum au notat că dezvoltarea tehnologiilor oferă noi oportunități pentru o guvernare efektivă, pentru îmbunătățirea serviciilor oferite cetățenilor și transformarea orașelor în spații eficiente, confortabile și durabile.

O mai bună mobilitate urbană, management inteligent al resurselor (contorizarea eficientă a apei și controlul proceselor de management al sistemului de aprovizionare cu apă, monitorizarea și siguranța serviciilor de salubritate), servicii publice disponibile la ghișee unice, educație digitală în instituțiile

preșcolare, orașe sigure prin dezvoltarea sistemelor de monitorizare video, platforme smart city, iluminat public inteligent se numără printre proiectele inteligente susținute în perioada 2019-2024 la Cahul și Ungheni de Uniunea Europeană și PNUD.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Valoarea totală a investițiilor pentru toate acestea se cifrează la peste 1,8 milioane de euro, inclusiv contribuția autorităților publice locale.

Platformele Smart City, în proces de dezvoltare pentru Cahul și Ungheni, vor găzdui sistemele de monitorizare video în timp real pentru traficul rutier, de gestionare a deșeurilor și menținere a ordinii publice. Vor fi implementate sisteme de monitorizare a consumului de energie și de optimizare a iluminatului stradal, alături de contorizarea eficientă a apei.

Gestionarea transportului public va fi îmbunătățită prin vizualizarea în timp real a mijloacelor de transport urban, facilitând totodată o interacțiune mai strânsă și eficientă între autoritățile locale și cetățeni, sporind astfel implicarea comunității.

Forumul „Abilitarea orașelor inteligente din Republica Moldova” a reunit peste 50 de reprezentanți ai autorităților publice locale din Republica Moldova și România, experți și organizații TIC care pledează pentru incluziune digitală și guvernare inteligentă.

UE sprijină comerțul transfrontalier între Moldova-Ucraina-România prin testarea e-Vamă a EU4Digital

Comerțul cu vecinii săi este important pentru orice țară. Pentru Moldova și Ucraina, acum că sunt candidate la aderarea la Uniunea Europeană, este din ce în ce mai important să poată face comerț cu ușurință cu țările europene. Cu toate acestea, birourile vamale din aceste țări din Parteneriatul estic (PaE) și din România, vecina lor comună din UE, sunt supraîncărcate de traficul de mărfuri, mai ales de la începutul războiului din Ucraina. Acest lucru creează provocări și riscuri suplimentare pentru aceste țări și pentru fluxul lor transfrontalier de mărfuri. Pentru a rezolva aceste probleme, UE sprijină introducerea și testarea aplicației digitale SEED, în cadrul unei noi etape a activităților EU4Digital dedicate domeniului tematic e-Vamă.

Cooperarea joacă un rol esențial în simplificarea proceselor comerciale transfrontaliere și în optimizarea procedurilor vamale. Administrațiile vamale din aceste trei țări colaborează îndeaproape de mai mulți ani, cu sprijinul EU4Digital. Experții EU4Digital facilitează o interacțiune mai eficientă între administrațiile vamale prin

schimbul de cunoștințe și competențe și prin furnizarea instrumentului Schimbul Sistematic de Date Electronice (SEED) pentru schimbul automat de date vamale privind vehiculele și mărfurile la trecerea frontierei. Prin urmare, se așteaptă ca acesta să reducă timpul de procesare, să diminueze munca administrativă, să crească productivitatea funcționarilor vamali, să sporească precizia și deschiderea datelor – esențiale pentru gestionarea eficientă a riscurilor – să eficientizeze traficul de mărfuri și, în cele din urmă, să permită trecerea mai rapidă a frontierei.

După mai multe teste reușite, în cadrul cărora s-a făcut schimb de date vamale privind camioanele goale în timp ce treceau frontiera dintre două țări, partenerii trec acum la un proiect pilot mai cuprinzător, care va implica camioanele încărcate și toate cele trei autorități vamale învecinate. În această ultimă etapă a cooperării lor, acestea vor integra și testa aplicația SEED în infrastructura și procedurile lor de la punctele de trecere a frontierei (P.T.F.) selectate: Porubne (Ucraina) – Siret (România);

Leușeni (Moldova) – Albița (România); și
Reni (Ucraina) – Giurgiulești (Moldova) –
Galați (România).

Igor Iurco, șeful Direcției Control Vamal
din cadrul Serviciului Vamal al Republicii
Moldova, a declarat că SEED a fost deja
testat la BCP Leușeni acum doi ani, dar
numai pentru camioanele goale. „Rezultatele
acestui test ne-au arătat anumite beneficii.
Prin urmare, s-a decis să se treacă la etapa
următoare pentru a testa aplicația atât

pe camioanele goale, cât și pe cele care
transportă mărfuri.”

În prezent, unele proceduri care se
desfășoară direct la frontieră sunt întârziate
deoarece încă se folosesc documente pe
hârtie.

Detalii: [UE sprijină comerțul transfrontalier
între Moldova-Ucraina-România prin
testarea e-Vamă a EU4Digital - EU4Digital
\(eufordigital.eu\)](#)

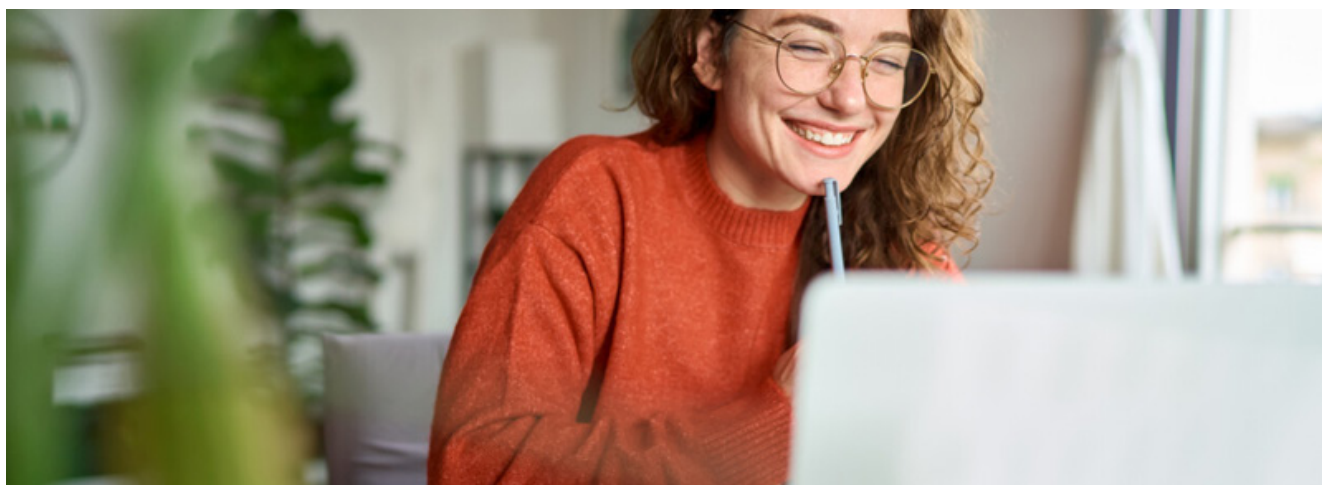

Academia EU4Digital „Comerțul electronic pe piețele UE” – cursul din Moldova este acum disponibil

Programul EU4Digital este încântat să anunțe că cursul [Academiei EU4Digital „Comerțul electronic pe piețele UE”](#) este acum disponibil pentru cetățenii și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) din Moldova. Materialul online este disponibil [în limba engleză](#) și în [limba română](#). Cursul a fost dezvoltat în parteneriat cu [Dreamups](#), care a contribuit cu videoclipurile sale [Dreamclass](#). EU4Digital invită toți cursanții să se înscrie, fie că sunteți la început de drum în domeniul comerțului electronic fără cunoștințe prealabile, fie că vindeți deja produse online în Moldova și doriți să vă extindeți pe piețele din Uniunea Europeană (UE).

Noile materiale ale cursului „Comerțul electronic pe piețele UE” au fost concepute special pentru cursanții din contextul moldovenesc. Cursul explică principalele piețe pentru comerțul electronic din UE – cum ar fi Amazon, eBay și eMAG – cum să selectați cea mai potrivită piață pentru afacerea dumneavoastră, cum să vă înregistrați și să începeți să vindeți și cum să navigați prin normele UE, cum ar fi TVA și vămile.

Lansarea cursului moldovenesc prin intermediul programului de învățare digitală al Academiei EU4Digital urmează succesului înregistrat cu o [versiune specifică ucraineană](#) a aceluiași [curs în ucraineană](#) și [în engleză](#); peste 250 de cursanți s-au înscris la cursul ucrainean în primele două luni.

Toți participanții la cursurile Academiei EU4Digital vor beneficia de posibilitatea de a obține un micro-credențial aliniat la nivelul UE, numit insignă. Fiecare insignă poate fi apoi afișată pe conturile de socializare sau într-un CV pentru a servi drept dovadă verificabilă a noilor dvs. competențe și cunoștințe dobândite.

Pentru a vă înscrie la cursul pentru cetățenii și întreprinderile moldovenești, urmați doar cinci pași simpli:

- » Accesați pagina web a [Academiei EU4Digital](#).
- » Derulați în jos până la cursul „Comerțul electronic pe piețele UE” și „selectați țara dvs.” din lista derulantă.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

» Faceți clic pe unul dintre cele două butoane verzi care vă permit să vă înscrieți în limba engleză sau în limba română.

» Veți fi direcționat către pagina cursului ACADEMIEI EU4Digital de pe platforma atinge, unde este disponibilă o descriere mai detaliată a cursului.

» În partea de jos a paginii respective, utilizați butonul roșu „Faceți clic aici pentru a vă înscrie” pentru a vă crea un cont atinge.

» Apoi veți fi redirecționat către pagina cursului pentru a vă începe călătoria de învățare.

Informații suplimentare: [Academia EU4Digital](https://eufordigital.eu) "Comerțul electronic pe piețele UE" - cursul din Moldova este acum disponibil - [EU4Digital \(eufordigital.eu\)](https://eufordigital.eu)

Testarea cu succes a autentificării transfrontaliere aduce Armenia, Georgia și Moldova cu un pas mai aproape de standardele aliniat privind Încrederea Electronică și Identitatea Electronică

Agențiile publice din Armenia, Georgia și Moldova sunt cu un pas mai aproape de realizarea autentificării electronice transfrontaliere din punct de vedere al compatibilității tehnice. Cele trei țări au testat cu succes conectarea la servicii electronice străine utilizând identitățile electronice naționale (eID) ca parte a activităților pilot transfrontaliere de identificare electronică (eID) ale EU4Digital între țările partenere din est.

Software-ul – numit [eIDAS-Node](#) – permite în prezent statelor membre ale Uniunii Europene să comunice cu omologii lor

în mod centralizat sau distribuit pentru autentificarea transfrontalieră. Regulamentul EUDI actualizat al UE, cunoscut anterior sub denumirea [Regulamentul eIDAS](#), facilitează tranzacțiile transfrontaliere sigure și vizează promovarea serviciilor digitale fără întreruperi în cadrul UE.

În cadrul proiectului pilot transfrontalier de eID, testarea a fost finalizată cu succes de următoarele perechi de țări: Armenia și Georgia; Armenia și Moldova; și Georgia și Moldova. Programul pilot imită modelul UE, dar a fost modificat în funcție de nevoile și capacitățile locale.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Reprezentanți din țările partenere din est au împărtășit experiența lor și valoarea acesteia pentru planurile lor de viitor:

În ianuarie 2023, EU4Digital a inițiat cea de-a doua fază a unui proiect de stabilire a unei identificări electronice sigure și recunoscute reciproc în cadrul Parteneriatului Estic (PaE) și al UE. EKENG, singurul furnizor de identitate acreditat din Armenia și operatorul popularului portal unificat pentru solicitări online, cu îndrumarea esențială a echipei EY, a condus cu succes proiectul din partea Armeniei. Pe tot parcursul proiectului, țările

participante au cooperat în mod eficient: și-au împărtășit reciproc cunoștințele și experiența. Acest lucru marchează un început promițător pentru eforturile mai ample care vizează armonizarea piețelor digitale în cadrul PaE și cu UE.

Detalii: [Testarea cu succes a autentificării transfrontaliere aduce Armenia, Georgia și Moldova cu un pas mai aproape de standardele aliniat privind Încrederea Electronică și Identitatea Electronică - EU4Digital \(eufordigital.eu\)](#)

Etapă importantă în cadrul proiectului pilot al EU4Digital privind e-Vama pentru Ucraina-România-Moldova

Autoritățile vamale din Ucraina, Republica Moldova și România au semnat un Memorandum de Înțelegere (MoU) trilateral la 29 aprilie 2024, marcând o etapă cheie în activitățile EU4Digital privind e-Vama și, în cele din urmă, o integrare mai ușoară a Ucrainei și a Republicii Moldova pe piața Uniunii Europene (UE). Acest acord între [Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei](#), [Autoritatea Vamală Română](#) și [Serviciul Vamal al Republicii Moldova](#) pregătește terenul pentru testarea în colaborare a schimbului transfrontalier de date, ca parte a obiectivelor inițiativei EU4Digital de a facilita comerțul și de a extinde beneficiile pieței unice digitale a UE la țările partenere din est.

Având în vedere că Ucraina și Moldova, în calitate de țări candidate la aderarea la UE, depun eforturi active pentru o integrare fără probleme pe piața UE, care este în prezent și principalul lor aliat comercial, inițiativa e-Vama a EU4Digital este deosebit de relevantă. În cadrul domeniului tematic [e-Comerț](#), activitățile privind e-Vama din faza a II-a a Programului EU4Digital se concentrează pe pilotarea mecanismelor de schimb de date între administrațiile vamale de frontieră. Aceste proiecte pilot răspund intereselor operatorilor economici și iau în considerare necesitatea de a simplifica și armoniza procedurile vamale care vizează protejarea intereselor economice și financiare ale țărilor.

Noul memorandum de înțelegere reprezintă o evoluție esențială în cadrul activităților EU4Digital privind e-Vama, care a realizat deja un [schimb bilateral de date între Ucraina și România](#) în 2023, precum și un [schimb bilateral de date între Moldova și România](#) în 2022. Acordul deschide calea pentru un proiect-pilot tripartit de testare a schimbului transfrontalier de date vamale cu ajutorul sistemului SEED – Schimbul Sistematic de Date Electronice.

Dezvoltat cu sprijinul UE și testat timp de peste 12 ani în Balcanii de Vest, SEED oferă o platformă digitală care simplifică procesele, reduce birocrăția și sporește eficiența în ceea ce privește prezentarea, prelucrarea și schimbul de date vamale.

Pentru a asigura progresul aferent punerii în aplicare a prevederilor Memorandumului de înțelegere, în perioada 20-24 mai 2024, experții EU4Digital vor oferi instruire tehnică în timpul vizitelor la punctele de trecere a

frontierei dintre: Siret în România și Porubne în Ucraina; Leușeni în Republica Moldova și Albița în România; și între Reni în Ucraina, Giurgiulești în Republica Moldova și Galați în România. Proiectul pilot e-Vama propriu-zis, planificat pentru perioada 10 iunie-12 iulie 2024, se va concentra pe integrarea aplicației SEED în operațiunile vamale ale țărilor, pentru a pregăti testarea schimbului de date cu privire la camioanele goale și pline care vor traversa frontierele.

Aceste [activități trilaterale ale EU4Digital privind e-Vama](#) urmăresc să faciliteze comerțul transfrontalier prin simplificarea proceselor vamale și stimularea cooperării

între Ucraina, România și Moldova. Se așteaptă ca această inițiativă să reducă timpul de procesare, să diminueze munca administrativă și să sporească precizia și deschiderea datelor, ceea ce este esențial pentru gestionarea eficientă a riscurilor. În plus, proiectul-pilot va consolida încrederea între administrațiile vamale din cele două țări, punând bazele unei colaborări continue și a unor eforturi de facilitare a comerțului.

Detalii: [Etapă importantă în cadrul proiectului pilot al EU4Digital privind e-Vama pentru Ucraina-România-Moldova - EU4Digital \(eufordigital.eu\)](#)

O nouă activitate EU4Digital sprijină clusterelor de inovare din Parteneriatul estic

Programul EU4Digital a lansat un nou cadru de activități de sprijinire a clusterelor de inovare în regiunea Parteneriatului Estic (PaE). Aceste coaliții formate din startup-uri, întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), organizații de cercetare și de diseminare a cunoștințelor, organizații nonprofit și alți actori economici înrudiți stimulează inovarea, fac schimb de cunoștințe și

sprijină colaborarea, contribuind astfel la dezvoltarea tehnologică și economică. Noile activități ale clusterului de inovare EU4Digital fac parte din domeniul tematic „Inovare în domeniul TIC”, care conectează ecosistemele de startup-uri din PaE și din UE, în conformitate cu obiectivele mai largi ale programului de armonizare a piețelor digitale ale regiunilor.

Activitatea a fost lansată oficial în cadrul unui eveniment de lansare cu rețeaua de experți în inovare TIC în ianuarie 2024. Noul cadru a fost elaborat în urma unei analize a celor mai bune practici ale clusterelor de inovare din țările Uniunii Europene (UE). Aceasta ajută la identificarea nevoilor actuale și a capacității organizațiilor de gestionare a clusterelor existente și potențiale de a sprijini inovațiile digitale și de a evolua potențial în centre de inovare digitală în țările partenere din est – Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

Echipa de inovare în domeniul TIC a lansat un apel pentru ca clusterelor de inovare din cadrul Parteneriatului estic să participe la un sondaj de evaluare a capacităților lor de a sprijini nevoile de inovare și digitalizare ale membrilor lor, invitându-i totodată să se înscrie la cursuri de instruire online gratuite.

Scopul final al noului cadru este de a determina statutul, dezvoltarea, provocările și prioritățile de sprijin ale organizațiilor de cluster din cadrul PaE, concentrându-se pe capacitatea acestora de a sprijini inovarea și digitalizarea în rândul membrilor săi.

Activitatea urmărește, de asemenea, să sporească gradul de conștientizare în rândul organizațiilor de cluster din PaE cu privire la cele mai bune practici de gestionare a clusterelor din UE și la propunerile de servicii, să le ajute să își evalueze în prealabil gradul de maturitate pentru a se implica în proceduri europene de referință în materie de calificare și etichetare și să îi inspire să dezvolte planuri strategice și operaționale pentru a-și spori competitivitatea.

Detalii: [O nouă activitate EU4Digital sprijină clusterelor de inovare din Parteneriatul estic - EU4Digital \(eufordigital.eu\)](https://eufordigital.eu)

Oportunități de investiții în domeniul TIC evidențiate în cadrul evenimentului investițional UE-Moldova

Programul EU4Digital a sprijinit Comisia Europeană în organizarea unei sesiuni dedicate sectorului digital și TIC în cadrul [evenimentului de lansare a „Misiunii de mobilizare a sectorului privat UE-Moldova”](#), care a avut loc la Chișinău la 10 aprilie 2024. Evenimentul de lansare a servit drept

platformă de informare a participanților cu privire la diverse instrumente financiare oferite de Uniunea Europeană, menite să încurajeze investițiile și să susțină dezvoltarea afacerilor din sectorul privat din Moldova.

Întruchipând spiritul colaborării și al progresului economic, evenimentul de lansare a reunit peste 200 de părți interesate, inclusiv oficiali europeni, reprezentanți guvernamentali ai Republicii Moldova, companii moldovenești și europene, asociații și agenții de afaceri, pentru a explora oportunitățile de investiții în domeniul energiei regenerabile, agro-alimentar, precum și în sectoarele digital și TIC.

Vorbitorii din cadrul sesiunii de discuții privind sectorul digital și TIC, organizată de CE și EU4Digital, au discutat despre potențialul și provocările pentru continuarea investițiilor în ecosistemul TIC din Moldova. Acesta este un motor esențial care stimulează expansiunea economică și consolidează avantajul competitiv al Moldovei.

Detalii: [Oportunități de investiții în domeniul TIC evidențiate în cadrul evenimentului investițional UE-Moldova - EU4Digital \(eufordigital.eu\)](https://eufordigital.eu)

 UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Raportul UE privind cele mai bune practici pentru dezvoltarea rețelelor private 5G este accesibil

Experții programului EU4Digital au pregătit raportul UE privind cele mai bune practici în materie de dezvoltare a rețelelor private 5G, ca parte a fluxului de activități privind [normele în domeniul telecomunicațiilor](#). Obiectivul principal al raportului este de

a discuta cazurile de utilizare comercială pentru dezvoltarea rețelelor private 5G, precum și de a face schimb de experiență acumulată de statele membre ale UE în ceea ce privește alocarea de frecvențe.

Apariția rețelelor private 5G oferă oportunitatea de a conecta milioane de dispozitive din întreaga lume și de a realiza proiecte avansate în diverse sectoare, de la obținerea de date de diagnosticare în timp real în domeniul sănătății până la gestionarea inteligentă a energiei, a transporturilor, a apei și a deșeurilor.

Raportul analizează exemple de beneficii ale rețelelor private 5G în industria automobilelor și a produselor industriale, printre altele. Companiile din industria auto își propun să utilizeze viteza mare și latența redusă a 5G pentru a îmbunătăți eficiența producției și a reduce timpul de nefuncționare prin monitorizare în timp real,

în timp ce companiile care fabrică produse industriale conectează aplicații industriale locale și valorifică Internetul Lucrurilor și inteligența artificială pentru rețele mai rapide și mai fiabile, pentru a îmbunătăți calitatea produselor și pentru a construi locuri de muncă mai sigure. Pe baza concluziilor raportului și a contribuțiilor din partea țărilor partenere din est, EU4Digital va defini prioritățile și inițiativele specifice fiecărei țări care urmează să fie puse în aplicare pentru dezvoltarea rețelelor private 5G.

Detalii: [Raportul UE privind cele mai bune practici pentru dezvoltarea rețelelor private 5G poate fi descărcat - EU4Digital \(eufordigital.eu\)](#)

Cadrul EU4Digital de încredere electronică și eID: document conceptual

Pentru a sprijini recunoașterea reciprocă a identității electronice (eID) și a serviciilor de încredere între țările partenere din est,

programul EU4Digital a elaborat acest document conceptual privind cadrul de încredere electronică și eID.

Cadrul utilizează regulamentul eIDAS al Uniunii Europene și alte practici ale UE ca bază pentru principiile și cerințele comune pentru serviciile de identitate electronică și de încredere care se potrivesc contextului țărilor partenere din est. Cu acest punct de referință, cadrul propune o abordare structurată pentru recunoașterea reciprocă a serviciilor de eID și a serviciilor de încredere între țările partenere din est.

Conceput pentru a se alinia la mediile legislative naționale ale țărilor partenere din est, documentul abordează obiectivul de armonizare regională și de utilizare transfrontalieră a mijloacelor de identitate digitală și a serviciilor de încredere, adresându-se factorilor de decizie politică și părților interesate care sunt implicate în transformarea digitală.

Documentul este format din următoarele părți:

- » Principiile și componentele cadrului de încredere electronică și eID;
- » Cerințe și condiții pentru schemele de eID și serviciile de încredere, subliniind condițiile prealabile propuse pentru acordurile de recunoaștere reciprocă;
- » Procesul de încheiere a acordului de recunoaștere reciprocă, care conține pașii propuși a fi urmați pe parcursul întregului ciclu de viață al acordului.

Acest raport a fost elaborat ca parte a domeniului tematic [încredere electronică](#) din cadrul [fazei II a Programului EU4Digital](#). Pentru a afla mai multe, vizitați conținutul nostru web „[Explicații](#)” și vizionați videoclipul nostru scurt „[Aceasta este e-Încrederea](#)”, disponibil în [biblioteca](#) noastră online.

Peste 3000 de persoane din regiunea de sud a Moldovei au beneficiat de inițiativele Inotek în primul an de activitate

Inotek – EU Innovation Centre Cahul, lansat cu susținerea Uniunii Europene și Suediei, a sărbătorit pe data de 17 mai un an de activitate. Evenimentul a reunit parteneri, beneficiari și membri ai comunității locale pentru a celebra realizările și impactul semnificativ al centrului Inotek în promovarea inovației și digitalizării în regiunea de sud a Moldovei.

Peste 3000 de persoane din regiune, dintre care 51% fete și femei, au beneficiat de cele 55 de inițiative realizate sub umbrela Inotek în primul an de activitate. Evenimentul aniversar a adus în prim-plan istorii de succes ale beneficiarilor Inotek, discuții despre rezultatele atinse și a oferit partenerilor posibilitatea de a reconfirma angajamentul comun privind edificarea unui viitor prosper pentru regiunea de sud.

Nicolae Mocanu, Administrator al Fundației Inotek:

„Un an de Inotek înseamnă peste 3000 de beneficiari ai centrului, 1000 de elevi informați despre tendințele IT, 1000 de beneficiari ai evenimentelor de comunitate, 400 de copii beneficiari ai cursurilor de robotică, peste 1000 de adulți implicați în cursuri de transformare

digitală și IT, 15 parteneriate și un stagiu organizat în parteneriat cu Halley KM, numeroase evenimente de comunitate pe care le desfășurăm în fiecare lună pentru a contribui la realizarea viziunii centrului și a încuraja cât mai mulți tineri și antreprenori să contribuie la dezvoltarea regională.”

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

Evghenia Snitco, Coordonatoare de programe, Ambasada Suediei în Republica Moldova:

„Inotek celebrează un an de activitate, dar înțelegem toți că drumul spre acest centru a început cu patru ani în urmă, odată cu lansarea proiectului „EU4Moldova: Startup City Cahul”. Peste un an, vom avea deja un spațiu cu mult mai mare, cu 4 niveluri, cu spații de coworking, cameră pentru copii și mame care își doresc să facă o carieră în timpul maternității. Cred că vom sărbători rezultate și mai mari în anul viitor”.

Inotek a fost înființat în parteneriat cu Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, iar pe parcursul primului an de activitate a reușit să inițieze și să consolideze colaborări importante cu autoritățile administrației publice locale, sectorul privat și partenerii de dezvoltare.

Prin eforturi și intervenții strategice în domenii cheie, Inotek susține dezvoltarea antreprenoriatului în regiunea de sud și este un promotor activ al transformării digitale în domeniul public și cel privat. Evenimentele organizate în cadrul centrului au devenit o tradiție și o platformă importantă de transfer de cunoștințe și experiență în domenii actuale, oferind comunității locale acces la practici inovatoare și soluții digitale, dar și posibilitatea de a stabili conexiuni cu experți și profesioniști din diverse domenii.

Inotek prioritizează dezvoltarea capitalului uman din regiune, facilitând accesul la educație de calitate în domeniul STEM și oferind programe de instruire ajustate tendințelor și cerințelor pieței muncii. Peste 1400 de copii, tineri și adulți din regiune au profitat de programele educaționale Inotek și și-au dezvoltat abilitățile digitale sau au obținut competențe specifice pentru noi direcții de carieră.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

În perioada următoare, Inotek va continua și va extinde intervențiile sale în domeniile cheie și va consolida rolul său de conectare a mediului de afaceri, a autorităților publice, a instituțiilor educaționale, societății civile și comunității pentru realizarea unor obiective importante de dezvoltare regională și inovare.

Lansat pe 17 mai 2023, cu sprijinul Uniunii Europene și Suediei în cadrul proiectului „EU4Moldova: Startup City Cahul”, implementat de Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC, Inotek este un spațiu modern și prietenos, care oferă acces la tehnologii avansate, instrumente digitale, programe de instruire și inițiative de susținere a antreprenoriatului.

  UE-Moldova:
Împună mai puternici

Cahul Business Summit, ediția a III-a, deschide noi orizonturi pentru dezvoltarea economică și transformarea digitală a regiunii

Pe data de 12 iunie a avut loc a treia ediție a evenimentului „Cahul Business Summit”. Summitul a reunit peste 150 de participanți – antreprenori, tineri, autorități publice locale și centrale, parteneri de dezvoltare, experți, reprezentanți ai asociațiilor, clusterelor și ai comunității academice – pentru a explora oportunitățile de accelerare a dezvoltării economice și a transformării digitale a regiunii. În cadrul evenimentului au fost prezentate portofoliile de investiții, oportunități de granturi pentru regiunea Cahul, au fost expuse rezultatele proiectelor de digitalizare și ilustrate modalități de integrare a soluțiilor digitale în afaceri. Unul dintre subiectele centrale ale summitului a fost reanimarea liniei de procesare a produselor lactate în municipiul Cahul.

Cahul Business Summit a marcat o etapă importantă în realizarea angajamentului ferm asumat de către autoritățile locale, comunitatea de afaceri și partenerii de dezvoltare: plasarea regiunii sud pe harta națională și internațională în calitate de model de dezvoltare regională durabilă, atractivitate investițională și cooperare intercomunitară. Regiunea de sud deține potențialul de a deveni un lider în domeniul inovării și digitalizării și poate valorifica oportunități importante în domeniul dezvoltării antreprenoriatului, consolidării cooperării transfrontaliere și amplificării rolului capitalului uman în transformarea regiunii.

  UE-Moldova:
Împreună mai puternici

Nicolae Dandiș, primarul municipiului Cahul:

„În cadrul summitului, vorbim despre interacțiunea sau relația dintre sectorul privat și cel public, inclusiv donatori. Pentru sectorul privat, acest forum economic poate aduce realizarea unor așteptări, participanții pot să beneficieze de informații relevante pentru propria afacere sau pot să exploreze oportunitățile de inițiere a afacerii sau care sunt programele de suport din partea statului.”

Thomas Alveteg, Vice-șef al Secției Cooperare pentru Dezvoltare, Ambasada Suediei în Republica Moldova:

„Prima mea întâlnire cu regiunea de sud s-a produs în anul 2017 și sunt impresionat de cât de multe schimbări pozitive au avut loc de atunci.”

Chiar și nivelul acestui eveniment, calitatea discuțiilor purtate constituie un ferm indicator al progresului și alinierii la standardele UE. Suedia este un susținător fervent al dezvoltării digitale și suntem bucuroși să vedem accentul pus pe dezvoltarea acestui domeniu, aici la Cahul.”

Aurica Butnari, Manager programe de dezvoltare economică, Delegația Uniunii Europene:

„Mai bine de 10 ani, Uniunea Europeană a oferit suport prin diverse programe mediului de afaceri din Republica Moldova, dar și autorităților publice locale ca să dezvolte economic comunitățile din diferite regiuni.”

IT Career Expo Cahul: conexiuni, cunoștințe și oportunități pentru o carieră reușită

Peste 450 de tineri din sudul țării au participat cu entuziasm la IT Career Expo Cahul, eveniment dedicat explorării oportunităților de carieră în domeniul tehnologiilor informaționale. Desfășurat la Universitatea de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul și Centrul Inotek, evenimentul a adus împreună profesioniști din domeniu și tineri interesați de evoluția în această industrie în continuă expansiune.

Evenimentul, care a avut loc la data de 3 aprilie, a oferit participanților posibilitatea de a interacționa direct cu reprezentanți din industrie, de a afla informații esențiale

despre direcțiile de carieră în IT, programe de studii relevante, perspective de angajare și oferte de stagii.

Agenda IT Career Expo Cahul a inclus sesiuni de orientare profesională și workshopuri pe tematici actuale, moderate de profesioniști cu experiență extensivă în companiile IT. Participanții au avut posibilitatea să cunoască detalii importante despre diversele roluri și specializări din industria IT, despre tendințele și cerințele pieței de muncă, precum și despre resursele și oportunitățile de formare și dezvoltare profesională disponibile.

Companiile Halley KM, Soluții Magice, Draexlmaier, Fortal MD, Allied Testing, Amdaris, Starnet și Orange Systems au acceptat invitația de a participa în cadrul evenimentului și de a contribui la ghidarea în carieră a tinerilor. Reprezentanții industriei IT

le-au comunicat tinerilor care sunt condițiile de angajare, ofertele de muncă, oportunitățile de stagiere disponibile, dar și recomandări și sfaturi utile privind clarificarea obiectivelor de carieră și dezvoltarea abilităților necesare pentru profesiile spre care aspiră.

  UE-Moldova:

Împreună mai puternici

În cadrul IT Career Expo, tinerii au avut posibilitatea să cunoască și programele de studii în tehnologia informației, furnizate de instituțiile de învățământ superior și cele

cu formare duală, să afle detalii despre procesul de admitere, oferta și oportunitățile educaționale disponibile.

Evenimentul a fost organizat de Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC în parteneriat cu Inotek și a avut loc cu sprijinul proiectului „Întreprinderi și Comune Puternice pentru Moldova”, finanțat de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și cofinanțat de Guvernul Elveției. Proiectul este implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

IT Career Expo Cahul s-a desfășurat cu susținerea Uniunii Europene și Suedia în cadrul Proiectului „EU4Moldova: Startup City Cahul” și în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Agenția Națională pentru Tineret, Primăria Municipiului Cahul și Universitatea de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul în cadrul programului „Cahul – Capitala Tineretului 2024”.

Elevii din sudul Moldovei, pionieri în inovație și impact social la competiția „Tekwill Junior Ambassadors”

Într-un context global în care competențele digitale și cele transferabile devin o condiție esențială pentru afirmarea personală și profesională, elevii din Republica Moldova îmbrățișează activ tehnologiile pentru oportunitățile de învățare, creștere și dezvoltare a abilităților care îi vor propulsa

spre un viitor promițător. Este posibil în cadrul programului „Tekwill în Fiecare Școală”, o inițiativă care le oferă tinerilor instrumentele și resursele necesare pentru a dezvolta abilități și motivații ce le vor permite să prospere într-o lume în continuă schimbare.

În regiunea de sud programul „Tekwill în Fiecare Școală” și competiția „Tekwill Junior Ambassadors” sunt susținute în cadrul proiectului „EU4Moldova: Startup City Cahul”, implementat de Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC cu asistența financiară oferită de Uniunea Europeană și Suedia. Ambele inițiativă sunt parte a

angajamentului de a sprijini dezvoltarea regiunii prin oferirea accesului la educație STEM de calitate și programe educaționale ce încurajează inovarea și echipează tinerii cu abilități esențiale pentru viitor.

Printre proiectele dezvoltate în cadrul concursului de elevii din regiunea de sud

– Leova, Cantemir, Cahul și Taraclia – se regăsesc proiecte de inteligență artificială de îmbunătățire a experienței utilizatorilor în mediul online, aplicații mobile pentru afacerile locale și obiectivele turistice din țară precum Muzeul Ținutului Cahul, proiecte de antreprenariat, inclusiv în domeniul prestării de servicii IT, aplicații de monitorizare a sănătății, pagini web pentru afacerilor locale din Cahul, dar și instituțiile publice.

Andrei Arseni este elev la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din orașul Leova și a reușit să obțină trei premii în cadrul competiției. Elevul a ocupat locul I la categoria „Programarea Algoritmilor în C/C++”, locul II la categoria „Proiectare și Dezvoltare Web” și locul II la categoria „Antreprenariat”.

„Competiția „Tekwill Junior Ambassadors” a fost ca un motor de creștere pentru mine, învățându-mă că munca și pasiunea depuse nu rămân niciodată fără recompensă.”

Concursul „Tekwill Junior Ambassadors” este organizat de Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC și Tekwill în cadrul Programului național „Tekwill în Fiecare Școală”. Programul este implementat în 489 instituții educaționale din țară în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, cu sprijinul remarcabil al partenerilor de dezvoltare – Uniunea Europeană, Suedia, Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională, UNDP Moldova, UNICEF, UN Women, Guvernul Japoniei.

Acest buletin este realizat în cadrul proiectului „Vizibilitatea și diplomația publică a UE în Republica Moldova 2024”. Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de GOPA PACE S.A.

Date de contact relevante:

Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova:
Delegation-Moldova@eeas.europa.eu

Echipa editorială:

Svetlana Japalău, Lider de Echipă,
svetlana.japalau@gopa-pace.com

Natalia Ionel, Expert cheie
natalia.ionel@gopa-pace.com

Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a GOPA PACE S.A. și a echipei editoriale, și nu reprezintă sub nici o formă opinia Uniunii Europene.

